

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 3 (1406) 1977 SAUSIS - JANUARY 20

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Laukiant stebuklų

Spaudoje, suvažiavimuose, seimuose įprasta padaryti nutarimus. Jie būna gražūs, kilnūs, labai toli siekia. Jei spręsti apie suvažiavimų sėkmingumą iš paskelbtų nutarimų, tai tektų sakyti, kad jie visi būna visu 100% sėkmingi. Deja, tie nutarimai retai kada pasiekia tikrovę — dažniausiai pasilieka spaudos puslapiuose ir organizacijų bylose. Jie paliekami "Dievo valiai", viliantis, kad kas nors tuos kilniuosius nutarimus įgyvendins, kitaip tariant, laukiamas stebuklų. Deja, šiais laikais nėra stebukladarių — savąsias problemas tenka spręsti kietu darbu, telkiant visas įmanomas pastangas. Tik tokiu būdu išaugo mūsų fondai, institucijos, stovyklų, ansamblių... Tai vienintelis kelias, pajėgias formuoti gyvenimą vienu ar kitu būdu. Si akivaizdi tiesa iškyta, stebint mokslinį-kultūrinį baltiečių gyvenimą Išeivijoje. Daug kartų buvo rašyta spaudoje, dejuota pokalbiuose, kad lietuvių dalyvavimas jame, imant proporcingai, nėra pakankamas. Tiesa, yra keletas labai šaunių mūsų akademikų, kurie nuolat dalyvauja moksliniuose baltiečių suvažiavimuose ir puikiai atstovauja lietuviams, bet jie nėra gausūs. Matyti leidiniuose, paskaitininkų eilėse vis tos pačios pavardės. Panaši būklė lituanistų bei istorikų eilėse. Vyresnieji vienas po kito traukiasi iš darbo lauko — vieni į pensiją, kiti į amžinybę. Tiesa, ateina vienas kitas naujas tos srities veidas, bet tai tik retos išimty, nors ir gražios.

Ir šioje srityje mes, atrodo, laukiam stebuklų. Kai išgirstame, kad tas ar kitas pradeda studijuoti lituanistiką arba jai artimas mokslo šakas, labai nudžiungame, nes tai retas dalykas, panašus į stebuklą. Juk pamatyti studentą, kuris renkasi tokias mokslo šakas tada, kai dauguma urmu eina į duonines profesijas, yra tikrai nuostabu. Ir juo nuostabiau, kai atsiranda toks jaunas žmogus niekieno rimtai nepaskatintas, neparemtas, pasiveržęs grynai savo iniciatyva bei savo jėgomis. Gerai, kad tokių "stebuklų" dar yra, bet jų galėjo ir nebūti. Ateityje jie visai išnyks, jei neatsiras atitinkamos sąlygos. Siuo metu, kai dar išeivija yra pakankamai pajėgi išlaikyti kultūrinį savo lygį, atsiranda vienas kitas ir netikėtas laimikis. Zvelgiant į ateitį, neišvengiamai kyla reikalas pasirūpinti lietuvių istorikų, kalbininkų bei artimų šakų prieauglio akademinei plotmei. Tai būtų akademinių mūsų institucijų uždavinys. Yra LK Mokslo Akademijs, savo moksliniais leidiniais ir suvažiavimais sutelkusi didelių mokslinių lobius. Yra Lituanistikos Institutas, taip pat atliekantis ne vieną reikšmingą darbą. Tačiau iki šiol nė viena institucija neparodė specialaus rūpesčio prieauglio klausimu. Kai tas prieauglis savaime atsiranda, jos džiaugiasi, bet jo paruošimui nerodo iniciatyvos. Atrodo, ir jos laukia stebuklų. Tai betgi sritis, kur reikia ne laukimo, o realios iniciatyvos. Sakysite, kad jos neturi savo universitetų ar fakultetų ir negali tokio uždavinio atlikti, kad tai nerealus užsimojimas.

Yra betgi reikalių priemonių šiam uždaviniui atlikti. Kai šis klausimas iškilų LK Mokslo Akademijos suvažiavime Detroito, kaikurie jaunieji akademikai kėlė reikalą finansuoti studijuojančius lituanistinius mokslus (plačia prasme), sudaryti stipendijas. Esą lietuvių visuomenė negali šimtų tūkstančių dolerių įvairiomis šventėm, operom, kongresams, kurie tik trumpam švysteli ir dingsta. Juo labiau ji neturėtų gailėti lėšų studijozams, kurių darbai turi išliekamos vertės. Ir iš tikrųjų tai sritis, kuri tebelaukia didesnio organizuoto dėmesio. Mokslinės institucijos turėtų tą klausimą iširti bei rasti konkretius būdus skatinti jaunimą moksliniam darbui, daryti atranką, nurodyti studijų galimybes ir telkti lėšas prieauglio stipendijoms. Tuo būdu dalis gabaus išeivių jaunimo, užuot metęsis į duonines profesijas, galės atsidėti kultūriniam užmojimams. Galimybių yra, tik reikia jas organizuoti, plačiai skelbti, sudominti jaunimą. Nors dalykas jau šiek tiek pavėluotas, bet dar galimas. Dėlto nebereikėtų delsti. Ateis laikas, kai bus stipendijų, bet nebus lietuvių studentų. Dabartis yra lemiamo pobūdžio, nes dar yra ir intelektualinių, ir finansinių, ir tautinių jėgų, kurios gali pagrįsti ateitį. Jeigu tos jėgos nepajudės dabar, o lauks stebuklų, gali jų ir nesulaukti. Tuomet lietuviškoji ateitis išeivijoje bus nyki, seklė, primityvi, nepajėgi atsilaukti prieš stipresnes svetimas įtakas. O ir folklorinis lietuviškumas, neturėdamas gilesnės kultūrinės atramos, tebus forma be turinio. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

Ištrėmė kubiečius

Kanada ištrėmė keturis kubiečius už nelegalią žvalgybos veiklą: genrealinį konsulą Montrealyje J. R. Verdesą, trečiąjį ambasadorių Otavoję sekr. F. R. Verą, konsulato tarnautoją S. H. Čuestą ir matematikos prof. H. Arazozą Montrealeio McGill universitete. Vicekonsulas Montrealyje R. V. Acebalas, penktasis kubietis įveltas šion aferon, tuo metu buvo išvykęs Kubon. Jam nebus duotas leidimas grįžti Kanadon. Užsienio reikalų ministerija spaudos atstovams neatkleidė tos nelegalios veiklos. Žurnalistai betgi daro išvadą, kad kubiečių ištrėmimas greičiausiai yra susietas su slapta šnipu ruošimu mokykla ir jų slaptumu Rodezijoje. Vienas tų šnipų, atvykęs Rodezijoje, prisistatė saugumiečiams ir tapo dvigubu agentu, atskleidusiu nelegalią kubiečių veiklą Montrealyje. Kubos vyriausybė į savo piliečių ištrėmimą atsiliepė teigimu, kad ambasada Montrealyje rinko žinias apie opoziciją dabartiniam režimui Angoloje, nors iš tikrųjų Kanadoje beveik nėra angoliečių. Pasak Kubos,

minėtoji veikla niekada nebuvo si nukreipta prieš Kanadą.

Toronte leidžiamo jugoslavų savaitraščio "Naše Novine" red. Steve Miosic paskelbė vedamąjį, kad Kanados vyriausybė ir policija atkreipė dėmesį į nedideles dešiniojo sparno jugoslavų ekstremistų grupes, kurios yra nusistačiusios prieš Jugoslavijos vyriausybę. Konkrečiai jis turi galvoje tautininkus kroatų, siekiančius Kroatijos nepriklausomybės. Vedamąjį išprovokavo minėto savaitraščio patalpų padėgimas, padaręs \$10.000 nuostolio. Iš to gaisro vos spėjo pabėgti visa red. S. Miosic šeima. Policijos inspektorius G. Lenox patvirtino, kad Toronto jugoslavų tarpe vyksta palyginti dažni susikirtimai. Panašių atvejų pasitaiko ir Hamiltone. Policija betgi esanti bejėgė, nes jugoslavai, kaip ir italai, laikosi tylos principo. Dėl politinių motyvų jugoslavai nekenčia vienas kito, bet, atrodo, neturi centro nelegaliems veiksams koordinuoti. Inspektoriaus G. Lenoxo nuomone, kairiojo sparno jugoslavai (Nukelta į 6 psl.)

Daugiakultūrį Kanados gyvenimą remia ne tik federacinė vyriausybė, prieš keletą metų sudariusi patariamąją daugiakultūrę tarybą, bet ir provincinės vyriausybės. Ontario provincijos vyriausybė taip pat yra sudariusi patariamąją daugiakultūrę tarybą. Iš kairės: Ontario premjeras William Davis, provincijos socialinių reikalų ministrė Margaret Birch, daugiakultūrės tarybos pirm. dr. George Korey, ekonominių mokslų daktaras

Rūpinasi Afrika, nemato kaimynų

Otavoje leidžiamas vokiečių kalba mėnraštis "Ottawa Herald" kalėdinime numeryje pagrindinį straipsnį paskyrė Baltijos kraštų tragedijai pamilti (straipsnis gana ilgas — io tęsinys turėjo būti išspausdintas sausio mėnesio laidoje). Straipsnis pavadintas "Baltikum" ir pradamas sekančiu motto: "Nesavanaudiškai melsimės ir už kitus, nes Dievas yra mūsų visų paguoda". Pirmame straipsnio puslapyje įdėtas Baltijos krašto žemėlapis ir piešinys, vaizduojantis tautiniais drabužiais apsirengusius estaite. Čia gana plačiai aprašyta Baltijos krašto istorija, jų pasiekti laimėjimai ekonomijos ir kultūros srityse nepriklausomybės metais, jų tragedija ir vargai nuo 1940 m. iki dabar.

Straipsnio autorius gražiai atsiliepa apie baltiečius. Jis cituoja Livonijos kronikininką Henriką Letus, kuris, 1226 m. rašydamas apie latvius ir estus, juos apibūdino kaip darbščius ir religingas tautas. Jie daug prisidėjo prie Baltijos prekybos išplėtimo, o taip pat ir prie Europos išsivystymo. Straipsnio autorius prideda, kad visa tai negalėjo išeiti iš tautos, kuri nebūtų buvusi ekonomiškai pasitvirtinti ir kurios idealai nebūtų buvę pagrįsti stipria organizuoto gyvenimo forma.

Aprašęs kairiųjų iškėlus, susijusius su Lietuvos Latvijos ir Estijos įjungimu Sovietų Sąjungon, autorius cituoja Dekanozovo žodžius: "Antrasis pasaulinis karas į mūsų delną krauna visą Europą kaip prinojusį vaisių. Trečiasis pasaulinis karas, kurio mes nesistengsime išvengti, padarys mus viso pasaulio valdovais" (Markso žodžiai 1867 m.: "Rusijos politika yra nesikeičianti. Jos metodai, tikslai ir įvairūs manevrai gali keistis, bet jos politikos šiaurinė žvaigždė, t.y. pasaulio užvaldymas, yra pastovi žvaigždė").

Aprašyme apie sovietų okupacijos laikotarpį straipsnis duoda daug žinių apie įvairius žiaurumus, vykdančius nekaltų žmonių žudynes bei deportacijas. Yra informacijos apie "miško brolius" ir jų heroiškus veiksmus prieš komunistinius tirionus.

Straipsnio autorius klausia: "Kuo mes, vokiečiai, esame nusikalę baltiečiams?" Nemindamas Ribbentropo - Molotovo slaptos sutarties, jis gana ilgą

atsakymu aprašo, ko meto vokiečių tautos darė. Tuo metu jų mokyklose jaunimas buvo auklėjamas šovinišoje dvasioje: Vokietija esanti pasaulio centras, ji visko turinti, jai kiti kraštai gali ir neegzistuoti. Pagal autorių, vokiečių išdidumas baltiečių atžvilgiu buvo didelė kaltė. Vietoj to, kad jų valdininkai okupuotuose Baltijos kraštuose būtų užmezgę draugiškus ryšius su tų kraštų gyventojais ir juos būtų žmoniškai traktavę, jie tik rūpinosi, pagal iš augščiausių potvarkių, gamybos produkcijos išvystimu. Galutinis šios programos tikslas — kad iš rytų fronto grįžtantys tušti vagonai galėtų būti pripildyti maisto gaminiams badaujančiai Vokietijai. Šitoks baltiečių išnaudojimas, be abejonės, tik paželdė jų savivarbą ir pasitikejimą savimi. Čia ir glūdinti, pagal straipsnio autorių, pati didžiausia vokiečių kaltė.

Straipsnio pabaigoje autorius meta žvilgsnį į dabartinę padėtį. Jis pamini dabartinio Australijos ministerio pirmininko Fraserio apsilankymą Pekinge, kur iam skirtame priėmimo trūkso Sovietų Sąjungos ir jos satelitinio krašto atstovų. Autorius kritikuoja dabartinę V. Vokietijos vyriausybę, kuri rūpinasi tolimųjų Afrikos tautelių laisve, bet tyli apie Baltijos kraštų vergiją.

"Gyvataras" Australijoje

Dar niekad savo gyvenime neteko išgyventi tokios didelės šventės, dar niekad savo lietuviškame kailyje neteko taip didžiulius esant lietuvių, kaip stebint iš tolimos, šalios Kanados atskridusius vikrius žiogslius ir margaspalves plaštakes — jauną Kanados lietuvių — "Gyvataro" grupės šokėjus ir šokėjas. Tai kažkas nuostabaus, tai lyg nesibaigianti graži pasaka apie nuostabius karaliačius ir karalaites, kurie pasirodo tik mirazuose ir vėl išnyksta nepalikę pėdsakų.

Ne, čia mačiau ne mirazą. Mačiau gyvus karaliačius ir karalaites. Jie, išvykdami iš kengūrų žemės, paliks daug pėdsakų, kurių neužpastys jokios smėlio pūgos.

Didžiulę Dallas Brooks salę gruodžio 29 d. susirinkę per 3000 Australijos lietuvių ir svečių australiečių plojo ir džiugino džiaugsmo ašarė-

tų vergiją. Ne tik V. Vokietija, bet ir visa V. Europa baltiečių pagalbos šauksmo negirdinti.

Paskutinėje straipsnio skiltyje autorius rašo apie 12 koncentracijos stovyklų dabartinėje Latvijoje (dvieiose iš jų kalnamos moterys, vienoje — jaunuoliai). Tose stovyklose kaliniai ne tik dirba, bet ir meldžiasi. Maldos metu jų galvos būna apdengtos ne puošnėmis karūnėmis, bet apdriskusiomis skarelėmis, o jų kūnai apjuosti ne margomis tautinėmis juostomis, bet apdangstyti kabančiais skudurais. Straipsnis užbaigiamas šiais žodžiais:

"Nežiūrint į tai, jų giesmė "Pulkim ant kelių" kyla iki pat dangaus augštybių. Giesmės garsas nuaudi net iki tolimosios Kanados. Čia, Dievo rankai ir vargonams lydint mūsų žingsnius, baltiečiai jaunuoliai neša savo kraštų vėliavas. Jų tėvynę glūdi prisiminimuose. Jų tėvynė yra tenai, kur akys žvelgia, kur ašaros rieda. Jų tėvynė yra tenai, kur širdys plaką: prie Baltijos, prie Baltijos." vip.

Red. pastaba. Čia atpasakojamo rašinio autorius, kalbėdamas apie "Baltikum", mini daugiausia Estiją ir Latviją. Nors cituoja "Pulkim ant kelių", bet lietuvių nemini. Skaitant tekstą, susidaro įspūdis, kad ir ši giesmė priskiriama latviams.

lę nubraukė, stebėdami jaunus Kanados lietuvių dvi valandas trukusiam tautinių šokių koncerte tą šiltą Australijos vakarą.

Neabejoju, kad nevienas Australijos lietuvių tėvų sau tarė: "O, kad mano sūnus ar dukterė būtų bent kiek panašūs į tuos kanadiečius!"

Didelę garbę tenka "Gyvataro" grupės vadovei G. Breichmanienei, kuri sugebėjo sutelkti tokią gražų būrį lietuvių ir juos paruošti profesionalinio lygio šokėjais. Garbė Kanados lietuviams tėvams, kurie išleido savo sūnus ir dukras į šią tolimą kelionę, į Australijos Lietuvių Meno Dienas ir padengė didžiulę dalį kelionės išlaidų. Mes čia, Australijoje, nepajėgsime jums pilnai atlyginti, nes esame negausūs. Galime pasakyti tik nuširdų acū. Ką jautėme savo širdyse, kokią džiaugsmą išgyvenome (Nukelta į 2-ra psl.)

Pasaulio įvykiai

SANTYKIUS TARP PRANCŪZIJOS IR IZRAELIO ITEMPE ARABO Abou Daoudo suėmimas Paryžiuje ir staigus jo išleidimas Alžerijon. A. Daoudas yra palestiniečių PLO organizacijos veikėjas, "Al Fatah" grupės vadas, įsteigęs "Juodojo rugsejo" sąjūdį, kuris laikomas atsakingu už Izraelio atletų nužudymą Miuncheno olimpiadoje 1972 m. Nors pats A. Daoudas toje operacijoje nedalyvavo, Izraelio žvalgyba jį laiko pagrindiniu jos planuotoju. Paryžiun A. Daoudas buvo atvykęs su oficialia PLO organizacijos delegacija į nužudytą palestiniečių laidotuves. Jis turėjo Irako pasą su pakeista pavarde. Prez. G. d'Estaingo vyriausybė teisinasi, kad V. Vokietija oficialiai nepareikalavo perduoti A. Daoudo, o Izraeliui jis negalėjo būti atiduotas. Izraelio ir Prancūzijos sutartis, įpareigojanti teroristų išdavimą, buvo pasirašyta 1975 m. ir negali būti taikoma 1972 m. įvykiams. Iš tikrųjų didelės įtakos prezidentui G. d'Estaingo sprendimui, atrodo, turėjo jo planuojama kelionė į Saudi Arabiją, Egipto nutarimas pirkti Prancūzijoje 200 "Mirage" naikintuvų ir, žinoma, arabų šalių nafta. Pasaulio spaudoje plačiai nuskambėjo žydų protesto demonstracijų, žuvusių atletų vaikų pareiškimai. Plakatuose kažkodėl buvo minimi tik tie žydų atletai, nors Miuncheno aerodrome žuvo vienas vokiečių policininkas ir penki teroristai. Pastarieji, išsiveržę į olimpinį kaimelį, nušovė du Izraelio atletus, nesutikusius pasiduoti. Devyni buvo paimti įkaitais ir už juos buvo pareikalauta laisvės 200 palestiniečių Izraelio kalėjimuose, lektuavo skrydžiai į Egiptą. V. Vokietijos vyriausybė sutiko parūpinti lektuvą. Įkaitai su teroristais buvo nuvežti Miuncheno aerodroman, o jame Izraelio atstovai pareikalavo, kad vokiečių policija pradėtų šaudyti, nors buvo nakties metas. Tame Izraelio pareikalautame susisaukdyme žuvo visi 9 Izraelio atletai, 5 teroristai ir vokiečių policininkas. Iš vokiečių spaudos pranešimų susidarė įspūdis, kad Izraelio vyriausybė apsisprendė paaukoti savo atletus, tikėdamasi pasaulinės reakcijos prieš arabus.

TARDO DISIDENTUS

Prahoje buvo suimti ir net po keletą kartų tardomi 22 intelektualai, pasirašę manifestą, reikalaujantį pagrindinių žmogaus teisių pripažinimo. Kompartijos oficiozas "Rude Pravo" pagrindinį dėmesį skiria rašytojams P. Kohoutui, V. Haveliui, L. Vaculikai, buvusiam užsienio reikalų ministeriui J. Hajekui ir buvusiam kompartijos politbiuro nariui F. Kriegeriui. Visi jie yra buvę kompartijos vado A. Dubčeko šalininkai. Rašytojui P. Kohoutui buvo išjungtas telefonas ir įsakyta per tris savaites išsikraustyti iš buto. Šį penketuką laikraštis "Rude Pravo" vadina dešiniojo revizionizmo Don Kichotais, sąjanciais kontrrevoliucijos seklais. Iš tikrųjų manifestą autoriai neruošia jokios revoliucijos, o tik reikalauja, kad kompartija laikytųsi konstitucijos ir gerbtų jį įtrauktas žmogaus teises.

LAUZO SUTARTI

Už žmogaus teises kovojančios "Amnesty International" organizacijos Austrijos skyrius paskelbė pranešimą apie Sovietų Sąjungos vykdomo Helsinkio sutarties pažeidimus. Nuo to laiko, kai 1975 m. rugpjūčio 1 d. Helsinkyje buvo pasirašytas baigminis aktas, sovietiniuose kalėjimuose ir stovyklose atsidūrė apie 90 disidentų, o 15 visiškai sveikų asmenų — psichiatrinėse ligoninėse. Visi jie yra apkaltinti antisovietine agitacija bei propaganda. Biologas V. Bukovskis, kompartijos išmainytas į Čilės komunistų vadą L. Corvalaną, iš Sveicarijos nukrido Britanijon, kur jį globoja britų aktorius D. Markhamas. Londono "Times" laikraštyje V. Bukovskis Helsinkio sutartį ir atolydžio politiką laiko pražūtinga disidentams: "Už Rytų-Vakarų prekybą atsiųgtiną mūsų kraują..." Kai 1974

m. pavasarį prez. R. Niksonas lankėsi Maskvoje, V. Bukovskis buvo Permės stovykloje. Kaliniai tada tikėjosi, kad prez. R. Niksonas už atlydį pareikalaus vidinių reformų Sovietų Sąjungoje ir kad ekonominė amerikiečių parama sovietams bus sušalusi su žmogaus teisių praplėtimu. Prieš pat prez. R. Niksono atvykimą iš psichiatrinio ligoninių buvo išleisti keli kaliniai, bet jie vėl atsidūrė ligoninėse, kai prez. R. Niksonas išvyko namo, nė nepajudinęs šio svarbaus klausimo. Rašytojas A. Solženicinas britų televizijos atstovams taip pat pareiškė, kad vadinamoji Helsinkio dvasia Sovietų Sąjungos gyventojams atnešė dar didesnę vergiją. Disidentai ten dabar dar stipriau smaugiami. Vienon išleistas emigrantas R. Baršajus, pasižymėjęs sovietų dirigentas, pranešė, kad kompartija atleido 30 Maskvos radijo orkestrantų, kurie buvo pareikalavę pakeisti negabų dirigentą, pagarsėjusį vien tik partine veikla. Pačiam R. Baršajui kompartija sukludė gastroles užsienyje, per koncertų agentūrą paskelbdama, kad jis serga ir negalės gastroliuoti, nors iš tikrųjų R. Baršajus tada buvo sveikutėlis.

BREŽNEVO REIKALAVIMAI

Jugoslavijos diplomatai painformavo amerikiečius, kad L. Brežnevą, pėnai rudinį lankydams pas prez. Tito, buvo atsisvežęs net 80 reikalavimų. Svarbiausi buvo tryys: 1. teisė kariniams ir keleviniams sovietų lėktuvams skraidyti virš Jugoslavijos, 2. leidimas Kotaro uoste, Adrijos pakrantėje, iširengti sovietų karo laivyno bazę, 3. atsiųsti Jugoslavijos atstovų į karinę Varšuvos Sąjungos tarybą Maskvoje. Šiuos reikalavimus prez. Tito atmetė. Sovietų lėktuvams buvo leista skristi virš Jugoslavijos, kai 1973 m. kilo Izraelio karas su Sirija ir Egiptu, tačiau kiekvienam skrydžiui sovietai turėjo gauti specialų leidimą. Sovietų lėktuvai tada gabeno ginklus Sirijai ir Egiptui. Sovietų laivyno bazė Kotore būtų užtikrinusi ilgesnių laivų patruliavimą Viduržemio jūroje. Dabar jų pagrindinė bazė yra Odesoje, apie 650 mylių nuo Kotoro. Jugoslavo karininko pakvietimu Varšuvos Sąjungos tarybon buvo siekiama įtakos Jugoslavijos kariuomenei.

MIRE A. EDENAS

Politikos veteranas A. Edenas, pastaruoju metu vadintas lordu Avonu, mirė Britanijoje, sulaukęs 79 metų amžiaus. Jam teko būti užsienio reikalų ministru prieš II D. karą, kai premjeras N. Chamberlainas darė nuolaidas A. Hitleriui. Dėl jų A. Edenas atsisitadydino ir vėl grįžo ministerijon, kai valdžią perėmė premjeras W. Churchillis karui vesti. Britanijos premjeru, pakeitusiu W. Churchillį, A. Edenas buvo 1956-57 m. Jo karjerą nutraukė Sueso kanalo krizė, pasibaigusi Izraelio įsiveržimu Sinajun 1956 m. Britanija ir Prancūzija pasiuntė savo kariuomenės dalinius Izraeliui talkinti. Dėl pasaulyje kilusios nepalankios reakcijos juos teko atšaukti. A. Edenas atsisitadydino 1957 m. sausio 9 d., teisindamas blogą sveikatą.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$10.00, pusmetinė—\$6.00. Rėmėjo prenumerata \$15.
Skelbimai ruošiamam numerui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$10.00 per year, \$6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

*** RELIGIJA NERA NAIVUS, MITINIS IR ATGYVENTAS POZIŪRIS** į tikrovę, o patirtis, kuri praplečia žmogaus akiratį — pareiškė Paulius VI bendrosios audiencijos metu šv. Petro bazilikoje. Religija atskleidžia plačias panoramas, leidžia mūsų mintims prasiveržti pro kasdieninių patirčių sienas. Jis kritikuoja ateistiniuose raštuose nuolat persamą mintį, jog mokslas kada nors galės duoti atsakymus į visus žmogaus klausimus. Moksliniai atsakymai, tiesa, yra labai nuostabūs, enciklopediški, pažangūs ir verti pagarbos, tačiau jie nėra pakankami, jei vengia Dievo klausimo. Mokslininkai eša turį tapti nemaziau, bet labiau religingais, nes jų darbas veda arčiau antgamtinių principų. Dievas leidžia mums atskleisti tiesą apie Jį gamtos veidrodyje. Būty nesamone tvirtinti, kad visa gamta savaime atsiradusi ir nieko už jos nėra.

*** KALĖDŲ SENELIS IR KALĖDINIS EGLUTIS** yra gražūs dalykai, bet neišreiškia tikrosios Kalėdų prasmės — pareiškė Paulius VI kalbėdamas bendrosios audiencijos metu šv. Petro bazilikoje. Tikroji kalėdinė prasmė randama užburiančiame prakartėlės vaizde. Kiekvienas, priėjęs prie papuoštose prakartėlėse, turėtų pajusti Jėzų kvietimą ateiti pas Jį. Apie prakartelę rikiuojasi visa pasaulio istorija. Prakartėlės vaizdas yra kosminės apimties, nes Kristus kūdikis kume slepiasi tikroji visatos didybė.

*** N. METU DIENĄ** jau dešimti metai iš eilės Paulius VI skelbia Taikos Dieną. Šiais metais jis paskelbė atsisaukima, kurio šūkis — jei nori taikos, saugok gyvybę. Ešą nubraukę taikos santykių su gyvybe, prieitume mirtį. Jis pacitavo romėnų istoriką Tacitą: "Jie viską paverčia dykuma, ir tai vadinama taika". Iš kitos pusės, išskirtinis kaikių gyvybės iškelimas kitų gyvybių pavergimo saskaiton taipgi nėra teisingas atsakymas. Nors taika ir gyvybė yra augščiausios viena su kita glaudžiai susijusios vertybės pilietinėje plotmėje, tačiau žmonijos istorija liudija daug prieštaravimų jų tarpe. Tų prieštaravimų, krauju laistančių mūsų bendruomenių puslapius, netrukta ir dabar. Raktas į visas šias neigoves — pripažinimas gyvybės primato, kaip salygos taikai. Gyvybė yra taikos vainikas. Jeigu mes savo logika grįstume gyvybės šventumą, tai karas būtų pašalintas kaip priemonė teisei ir taikai pasiekti. Taipgi būtų pašalinti abortai, kurie su tokiu laisvumu praktikuojami.

*** KARDINOLAS JOSIP SLIPYJ** susitikio su Pauliumi VI ukrainiečių patriarchato ir vedusių vyrų kunigais šventinimo už Europos ribų reikalų. Su kardinolu kartu pas popiežių dalyvavo ir šie ukrainiečiai hierarchai: arkiv. Maxim Hermaniuk iš Winnipeg, vysk. Basil Losten iš Filadelfijos, vysk. Jaroslav Gabro iš Čikagos, vysk. Nile Nicholas Savaryn iš Edmontono, vysk. Isidore Borecky iš Toronto ir vysk. Ivan Prasko iš Australijos. Popiežius prašė juos priimti jo sprendimą, neleidžiantį įsteigti patriarchato. Jis aiškinosi, kad dartiniai K. Bendrijos įstatymai ir aplinkybės, esančios ne šv. Sosto galioje, sulaukė jį nuo palankaus sprendimo. Aplinkybėmis ne šv. Sosto galioje, spejama, yra dabartinė politinė padėtis Ukrainoje. Popiežius sakė, kad šis savo sprendimą padaręs ukrainiečių Katalikų Bendrijos naudai.

*** JAV KATALIKŲ ŽINIŲ AGENTŪRA** tvirtina, kad šie ukrainiečių delegacija popiežiui buvo įteikusi keturis pagrindinius prašymus: pripažinimą patriarchato; praplėtimą

patriarchato teisį viso pasaulio ukrainiečiams katalikams, o ne tik tiems Ukrainoje; leidimą liturgijoje naudoti patriarchato titulą dar prieš patriarchato pripažinimą; leidimą šventinti vedusius vyrus kunigais už Europos ribų. Sakoma, kad bent du iš šios delegacijos narių tarėsi su Vatikano Rytų Apeigų kongregacijos atstovais vedusių vyrų kunigais šventinimo reikalu. Ukrainiečių apeigų įstatymai leidžia vedusius vyrus šventinti kunigais, tačiau Vatikano išleistas potvarkis draudžia vedusiems kunigams darbuotis už Europos ribų, kur vyrauja lotynų apeigos, be Vatikano leidimo. Trys vedę kunigai buvo Vatikano suspenduoti Toronte 1976 m. balandžio mėnesį, nes buvo įšventinti be Vatikano leidimo. Ukrainiečių delegacija savo prašymuose aiškiai nurodė, kad istoriškai ukrainiečių apeigos visuomet taikinosi gavavo šalia lotynų ir armėnų apeigų Ukrainoje. To paties principo būtų galima laikytis ir Amerikoje bei Australijoje.

*** KARDINOLAS SLIPYJ** savo žodyje popiežiui pasimatymo metu skatino pastarąjį bent tarti specialų žodį ukrainiečiams katalikams, kurie jau tris dešimtmečius yra žiauriai persekiojami dėl Kristaus ir Jo Bendrijos. Jis taipgi priminė popiežiui, kad tuo metu, kai ukrainiečių katalikų apeigos yra pasmerktos mirčiai Ukrainoje, jos taipgi yra pasmerktos lėtai mirčiai ir kitose valstybėse, kur ukrainiečiai katalikai gyvena. Spejama, kad tais žodžiais turėtas mintyje draudimas kunigais šventinti vedusius vyrus už Europos ribų. Šis susitikimas su popiežiumi įvyko dar prieš Kalėdas ir todėl ukrainiečiai vyšė, jog popiežius bent tars žodį Ukrainos persekiojamiems katalikams. Iki šiol tai dar nebuvo padaryta.

*** KOVOS PRIES PORNOGRAFIJĄ SAJUDIS KANADOJE**, įsiūbuotas Toronto arkiv. Philip F. Pocock atsisaukimo, jau tapo tarpkonfesiniu dalyku. Toronto anglikonų vysk. Lewis Garnworthy tuojau paskelbė laiška tikintiesiems, United Church sekretorius Clake MacDonald pranešė, kad jis įsteigė specialų komitetą pornografijos klausimui tirti. Prie šio sąjūdžio taipgi prisidėjo Graikų Ortodoksų Bendrija, baptistai, Išganymo Armija ir piliečių grupė, pasižadusi "Piliiečiai už Dorą".

*** LYTINIO STERILIZAVIMO REIKALŲ** Vatikano doktrinų kongregacija pakartotinai paskelbė 1975 m. išleista savo dokumentą, kuriame aiškiai pasisako, jog toks veiksmas griežtai draudžiamas katalikiškosios moralės. Jokios pasaulio valdžios neturi teisės versti žmones sterilizuoti, ir jokios teologų nuomonės negali pateisinti tokio veiksmo. Indijoje pilnų greičiu yra vykdoma lytinio sterilizavimo programa, nevengiant net prievartos.

*** KOLUMBIJOS VYSKUPŲ KONFERENCIJA** paskelbė bendrą raštą, kuriame pasmerkia radikaliosios katalikų, siekiančius sujungti krikščionybę su marksizmu. Tokių smerktinių sąjūdžių eilėn vyskupai įrikiavo "Kunigų už P. Ameriką" ir "Krikščionių už socializmą" vienetus. Jie perspėjo visus kunigus, seseles ir pasauliečius katalikus, jog tie, kurie toliau tokias mintis skleidžia, išsiskirs iš K. Bendrijos. Jiems bus pritaikytos visos K. Bendrijos įstatyminės sankcijos visų Kolumbijos vyskupų vardu.

*** SEPTYNIOS MAZOS MOTERŲ VIENUOLIJOS** Prancūzijoje ir Belgijoje susijungė į vieną ir pasivadino "Mysterium Christi" sąjunga.

KUN. J. STS.

Gruodžio 17-sios perversmas

Žvilgsnis iš 50 metų perspektyvos į Lietuvos posūkį

P. LELIS

Mūsų spaudoje beveik nepastebėtai praėjo prieš 50 metų įvykęs žymus nepriklausomos Lietuvos politikos posūkis, pakeitęs iki tol buvusią demokratine-parlamentinę valdžios sistemą autoritetiniu arba vienos partijos valdymu.

Steigiamojo ir dviejų pirmųjų seimų rinkimus laimėjo krikščioniškos partijos, bet, artinantis ekonominei krizei, pasireiškė ūkiniai sunkumai veikė opozicijos naudai, ir 1926 m. birželio mėn. naujo seimo rinkimus laimėjo kairiosios partijos — valstiečiai liaudininkai ir socialdemokratai.

Vyriausybę, tų partijų koalicijos pagrindu, sudarė v. liaudininkų partijos vadas Mykolas Sleževičius, kuris Lietuvos kūrmosi pradžioje buvo antrojo ministerių kabineto pirmininku ir 1919 m. pašaukė savanorius tėvynei ginti.

Nesuradęs tinkamų žmonių visoms ministerių vietoms užimti, jis pats pasiėmė teisingumo ir užsienio reikalų ministerių pareigas. Būdamas perdaug užimtas trijose tarnybose, jis negalėjo įsigilinti į visų ministerijų politinį darbą ir griežčiau vadovauti. Jo vyriausybės nepasisekimo priežastis, nuvedusi į perversmą, buvo ta, kad dviejų svarbesnių ministerijų vadovavimą pavėdė socialdemokratams — vidaus reikalų — V. Požėlai, švietimo — V. Čepinskui. Užsienio reikalų ministeriu buvo kviestas V. Sidzikauskas, bet jo ūkininkų partija nesutiko, kol kabinete bus socialdemokratų žmonės. Nors pastarieji buvo visuomenei gerai žinomi ir nusipelnę, vienas kaip žymus advokatas ir kovotojas prieš caro valdžią, antras kaip žymus mokslininkas, bet jie buvo marksistai-menševikai (Plechanoovo pasekėjai). Jiems daugiau rūpėjo darbininkų reikalų gynimas, negu bendri valstybės reikalai. Požėla, kaip ir daugelis kairiųjų pažūrų lietuvių, 1919 m. dalyvavo V. Kapsuko-Mickevičiaus valdžioje, kai ji buvo atsispausčiusi iš Rusijos į Lietuvą. Tada niekas nežinojo kokia ta valdžia bus, o gyventi reikėjo. Kapsuko "Lietbel" tarnyboj dar buvo V. Biržiška, A. Janulaitis, K. Bielinis, V. Lašas, prof. Purėnas, adv. Petaškevičius, daktarai Mažylis, Avizonis, Kuzma. Jie vėliau tapo žymiais nepriklausomos Lietuvos veikėjais.

Požėla, tapęs vidaus reikalų ministru, tuojau paleido valdžias iš rankų ir sudarė tokią padėtį, kaip Rusijoje Kerenskio laikais — iš kalėjimų paleido politinius kalinius, daugiausia komunistus, suteikė teisę komunistų judėjimams darbininkams demonstruoti ir naudotis gatvėmis pilna laisvė. Dėlto įvykdavo tarp demonstrantų ir publikos įvairūs išsišokimai.

Prof. Čepinskis leido lenkų mažumai neribotai steigti naujas mokyklas, nors jie jau turėjo savo pradžios mokyklų ir gimnazijų. Lenkai suspėjo iki perversmo įsteigti 60 naujų mokyklų.

Naujas krašto apsaugos ministeris plk. Papečys, vykdydamas naujo štabo viršininko plk. K. Skirpos paruoštą kariuomenės reorganizacijos planą, pradėjo atleidinėti augštesnius karininkus atsargon. Tai iššaukė pasipiktinimą ir susirūpinimą savo ateitimi karininkijos eilėse.

Naujos vyriausybės, ypač minėtų trijų ministerijų, veikla sudarė padėtį, dėl kurios turėjo įvykti koks nors pasikeitimas. Jo ilgai laukti nereikėjo. Slaptai kariškių paruoštas valdžios pakeitimas įvyko gruodžio 16-17 naktį, pasinaudojant prieanga, kai į Kauną buvo suvažiuavę kariuomenės dalį vadai pasveikinti prezidento K. Griniaus jo 60 metų amžiaus sukaiktis proga.

Rašančiam šias eilutes teko matyti, kaip tas perversmas atrodė Kauno gatvėse. Tada, kaip studentas, turėjau kambarį Mickevičiaus g-vėj pas rusę Nabatovą, kuri laikė privačią valgyklą. Ten ateidavo pietauti Amerikojos, Anglijos konsulatų tarnautojai ir augštesni Lietuvos valdininkai, kurie kalbėdavosi angliškai arba rusiškai. Tik tarnaitės ir padavėjos kalbėjo tarpusavy lietuviškai.

Gruodžio 17 d., 7 v. ryto, nuėjus pusryčių, Nabatovienė sakė: "Posmotrite čto tam v gorode delajetsia, na ulicach sol-

daty..." Paėjęs iki Laisvės alėjos, pamačiau, kad tikrai vyksta kažkas nepaprasto: žmonės pulkeliais sustoję patylosmis šneka. kiti skaito išklijuotus ant stulpų atsišaukimus, o kareiviai su šalmis ir šautuvais po pažastimis iš lėto vaikštinėja šaligatviais — patruliuoja. Pralindus tarp žmonių, pavyksta ir man pro žmonių galvas atsišaukimą perskaityti. Atsimenu, visų žmonių veidai buvo nušvitę. Jie perversmą komentavo su dideliu džiaugsmu.

Matėme gatvėje dažnai pravažiuojančius autovežimius, pilnus kariškių. Kelis kartus pravažiavo pulkininkai — Skorupskis, Daukantas, Plechavičius, Gloverakis ir gen. Nagevičius. Kitų kariškių nepažinau. Jokių didesnių sujudimų gatvėse nesimatė. Pagal okupuotos Lietuvos istorijos šaltinius, perversmininkų atsišaukimo turinys buvo toks:

I visuomene!

Lietuvos Kariuomenė, kuri guldė galvą už brangią Lietuvą ir dabar yra pasiryžusi lieti kraują už jos Nepriklausomybę, pamačiusi, kad dabartinis Seimas ir Vyriausybė parduoda tėvynę bolševikams ir svetimausiems, nutarė paimti laikinai šalies valdymą į savo rankas, kad greičiau atiduotų tą valdžią į rankas tikrų Lietuvos sūnų. Visoje šalyje skelbiamas karo stovis, o Kauno mieste apgulos stovis. Visiems įsakome eiti savo pareigas: kas neis savo pareigų, bus atiduotas karo lauko teismui.

Laikinoji karo valdžia

(Kiek atsimenu matytą ir skaitytą atsišaukimą ant stulpo, jis buvo daug ilgesnis, negu šis. Aname buvo paminėta Plechavičiaus pavardė).

1926 m. gruodžio 16 d. seimas svarstė biudžetą, ir posėdis užtruko iki 2 v. nakties. To posėdžio stenograma rodo, kaip karininkai nutraukė seimo posėdį.

Posėdžių salėn pro duris prie prezidiumo stalo įeina keli karininkai. Vienas jų pareiškia: "Gerbiamas seimas, duotas įsakymas išsiskirstyti". Atstovai, seimo pirmininkas dr. J. Staukaitis ir posėdžio pirmininkavęs vicepirmininkas Kairys sustoja. (Pauza).

PIRMINKINKAUJANTIS KAIRYS. Atsiprašau, kieno vardu tamsta įsakymus duodi?

KARININKAS. Diktatoriaus vardu!

PIRMINKINKAUJANTIS. Kokio diktatoriaus?

KARININKAS. Mums žinoti.

PIRMINKINKAUJANTIS. Ar tamsa žina, kurioje vietoje tamsta esi? Prašau apiešti salę.

KARININKAS. Duodu dvi minutes laiko. (Seimo atstovų tarpe kyla nerimas. Pauza. Girdėti balsai atstovų tarpe: "Tegu prezidiumas ką nors daro").

PIRMINKINKAUJANTIS. (Kreipdamasis į karininkus). Gal Tamstos malonėsite apiešti salę, kad seimas galėtų susitarti?

"Gyvataras" Australijoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

me, nepajėgime net savo turtingos lietuvių kalbos žodžiais tai išsakyti.

Tą patį kalbėjo, užsibaigus šokių koncertui ir Viktorijos valstijos premjeras R. G. Hamer. Jis džiaugėsi lietuvių organizuotumu, dėkojo kanadiečiams ir kitiems už atvykimą į Australiją.

Australijos parlamento pirmininkas Bill Snedden, kuris atidarė Australijos Lietuvių Dievas, pamatęs kanadiečius šokė, visą grupę pasikvietė pas save į namus įšėminės (barbecue) vaišėms.

Nesu didelis šokių žinovas ir nemanau rašyti kritikos, bet viena buvo galima pastebėti, kad grupė pasižymi tvarka ir drausme, kurios trūksta Australijos jaunimui. Nepaprastai gražiai atrodė drabužiai. Gražiai ir skoningai apkirpti berniukų plaukai. Visa tai stebint ir derinant, susidarė nepaprastai malonus įspūdis.

Paklaustas akordeonistas Kazimieras Deksnys, kaip jis atsimena tiek daug šokių, tik pečius truktelėjo ir tarė: "Žinai, jau tiek metų groju, tai viskas vyksta natūraliai". Prasitariau, jog girdėjau juos koncertuojantį ir Sault Ste. Marie, Ont. — Na, o ką pats žinai apie tą miestuką? — klausia Kazimieras. — Ten gyvena artimi mano giminės, — pasiaishkino.

Kazimieras meta akordeoną į šalį, kaip karštą geležį, ir pagriebęs mane už parankės kaip

KARININKAS. Ne! (Atsisukęs į karininkus). Ar apsupot? (Iš karininkų: "Taip").

PIRMINKINKAUJANTIS. Skelbiu seimo posėdį pasibaigus, sekamas bus susauktas pranešimu. (3 val. 43 min. gruodžio mėn. 17 d. Atstovai skirstosi, apleisdami salę).

Tą naktį visi ministrai buvo suimti ir nugabenti į kariuomenės štabą. Visos svarbesnės valdžios įstaigos ir telefonų centrinė buvo užimtos. Jokio ginkluoto pasipriešinimo perversmui nebuvo. Prezidentas Grinius atsistatydino, o suauktas seimas, kuriame dalyvavo tik krikščionys demokratai ir tautininkai, išrinko nauju prezidentu A. Smetoną.

Dabar, net po 50 metų, sunku pasakyti, ar tas perversmas buvo reikalingas. Tuometinis būkštavimas, kad vietos komunistai galėjo padaryti perversmą ir įvesti sovietinę tvarką Lietuvoje, neturėjo tvirto pagrindo vien dėlto, kad Lietuva neturėjo bendros sienos su Sovietų Sąjunga, o komunistų skaičius Lietuvoj buvo labai mažas.

Didesnis pavojus buvo iš Lenkijos pusės, kuri laukė, kad Lietuvoje įvyktų neramumai, kad ji galėtų įsikšti neva savo saugumui užtikrinti. Tai rodo po karo paskelbti vokiečių archyvų slapti dokumentai ("Weimar Germany and Soviet Russia 1926-1933. A study of diplomatic instabilities"). Pagal tuos vokiečių šaltinius, Lietuvai tuomet grėsė didelis pavojus iš lenkų pusės. Gruodžio 17 perversmas pasuko Vokietijos politiką 180° — po perversmo vokiečiai ir rusai (Rapalio sutarties dvasioje) pradėjo stipriau remti Lietuvą prieš Lenkiją. Lenkų kariuomenės judėjimas Vilniaus krašte vakarų link tikrai vyko. (Apie tai gen. Nagevičius buvo perspėjęs prez. Grinių).

Vokiečiai labai norėjo, kad Lenkija užimtų Lietuvą ir tuo būdu susikompromituotų pasaulio akyse. Tuo atveju vokiečiams būtų buvę lengviau atsiimti Dancigo koridorį ir Sileziją. Anglai toms vokiečių aspiracijoms nebuvę priešinę. Į pakartotinį Lietuvos kreipimąsi užmegztį su vokiečiais glaudesnius santykius vokiečiai atsakė neigiamai. Lenkai, turėdami apgaulingą vokiečių pritarimą agresijai, norėjo juo pasinaudoti.

Atsimenu, tada universiteto skaitlykloje skaitėme vokiečių spaudo, kurį buvo labai palanki perversmui ir garbinanti A. Smetoną.

Perversmo planą parengė gen. K. Ladyga ir kpt. A. Mačiuka, jam vadovavo plk. P. Plechavičius ir plk. Vl. Skorupskis kaip padėjėjas. Perversmą įvykdė Kauno igulos kariuomenės dalys, vadovaujamos plk. J. Petruičio ir plk. V. Grigaliūno-Glovackio.

viesulas nusineša į šokėjų kambarį už scenos.

— Stai, — sakio, nutvėręs gražiai nuaugusią mergytę, — mano sužadėtinė Klarutė Goldbergaitė iš Sault Ste. Marie.

— Kaip malonu, — sakau, esu Kramilius, o Sault Ste. Marie gyvena pusbrolis Vytas ir pusserė Antosėlė (Tony), iškėjęs už paukščių giminės augštačio Vanago.

— Vanago? — sušuko Goldbergaitė puikia lietuvių kalba. — Koks mažas pasaulis! Pažistu Vanagus — ir Suzį, ir Algį. Kaip malonu!

Iš karto pasijutau lyg tarp gimnazių. Nekartą galvojau, kaip jie ten gyvena toje mažoje lietuvių kolonijoje Ontario provincijoje. Pritrenktas tokios malonios staigmenos, grįžau į salę stebėti jų šokių lyg ir kitame pasaulyje.

Pasimatysime Sydnėje sauso 15 d., kur turėsime progos antrą kartą pasigėrėti puikiais Hamiltono "Gyvataro" tautiniais šokiais (šis pranešimas rašytas 1977. I. 1, Red.).

Antanas Kramilius

MEDUS --

reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas.

Induose ar koriuose.

Iš bitynų: 30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Eagles Nest

Telefonas 534-0563

A+A

KAROLINAI VAITIEKŪNIENEI

mirus Lietuvoje,

jos dukroms — FELICIJAI JANUŠONIENEI,
BRONEI BALSINIENEI ir jų visiems artimiesiems
giliausią užuojautą reiškia —A. J. Dainorai
M. A. Gverzdžiai
P. P. NorušiaiO. P. Meškauskai
K. P. Šukiai
M. S. Šetkai

Mieliems TEKLYTEI ir ADOLFUI SEKONIAMS,

jos BROLIUI

Lietuvoje tragiškai žuvus,

reiškiamo gilią užuojautą —

J. D. Kaunaitės

**Mylimam broliui
VALENTINUI**Lietuvoje mirus, kaimynus POVILĄ ir
STASJ RAČIŪNUS bei jų šeimas
nuoširdžiai užjaučiame —A. Birgelienė
E. P. LukavičiaiB. F. Ankudavičiai
S. J. Andriuliai

Pranešame draugams ir pažįstamiems,

kad 1976 m. gruodžio 21 d. mirė

a. a. JONAS BULIONIS.

Nuliūdę —

žmona Ruth
sūnus Petras
marti Tonny

VLADĄ MELNYKĄ ir jo šeimą

jo brangiai mamytę

MARIJAI MELNYKIENEI

Lietuvoje mirus, giliai užjaučiame —

Angelė ir Alfonsas
Šmigelskiai

A+A

**Mylimai MAMYTEI
Lietuvoje mirus,**

VLADĄ MELNYKĄ su šeima giliai užjaučiame —

I. J. L. Žiurinskai

A+A

JULIUI RUPKALVIUImirus, jo žmonai VANDAI, vaikams —
KRISTINAI ir JULIUKUI
gilią užuojautą reiškia —

Ignotų šeima

A+A

Valentinui RačiūnuiLietuvoje mirus, brolius POVILĄ ir STASJ
bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame —

A. K. Rašymai ir šeima

Mobawk
Furniture Ltd.

PILNAS

NAMŲ

APSTATYMAS

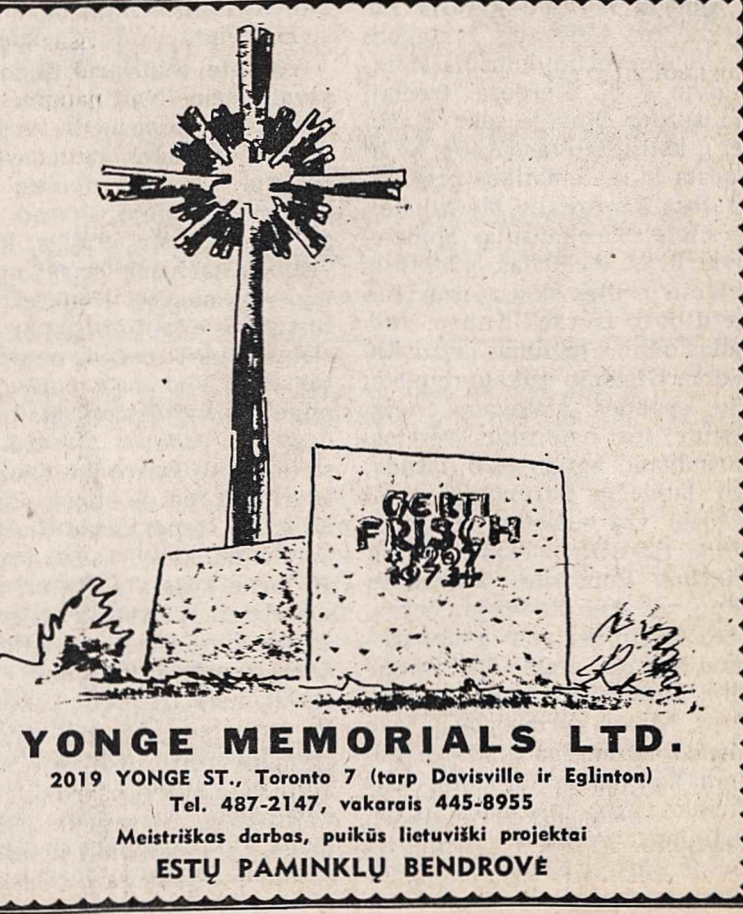
Nemokamas pristatymas
į namus.

KRAUTUVES:

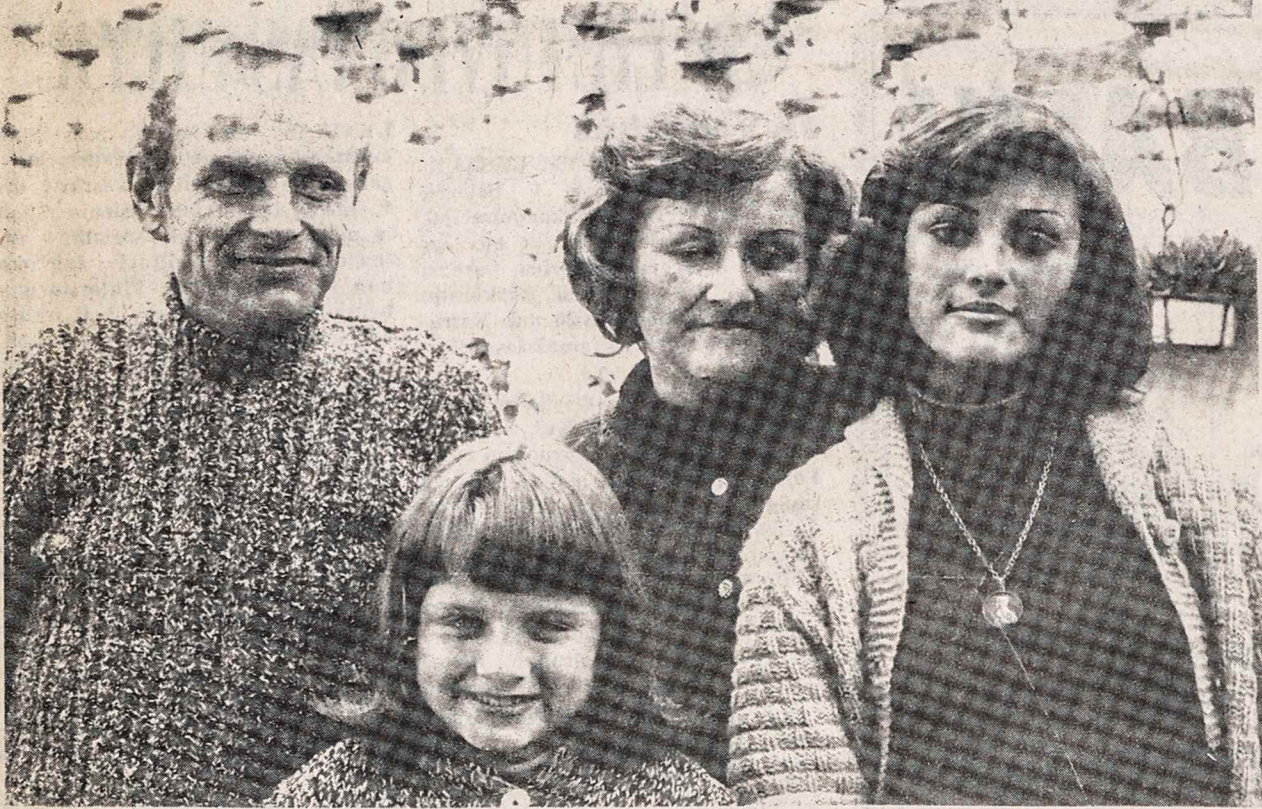
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalimo mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomų kambarių apstatymos ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškos darbos, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

Garsėjanti Argentinos lietuvių dainininkė Adriana Jocytė (dešinėje), atvykusi su motina koncertuoti į Kanadą ir Jungtines Amerikos Valstybes. Iš kairės: jos tėvai ir jaunesnioji sesutė

Talentinga dainininkė iš Argentinos

Jaunimo Kongreso žvaigždė koncertuos Kanadoje

Adriana-Monika Jocytė, jauna, talentinga folklorinio stiliaus dainininkė iš Berisso, Argentinos, sausio 11 d. atvyko S. Amerikon. Adriana yra gimusi Argentinoje, trečios kartos lietuvaite. Abu jos tėvai lietuviai, taip pat gimę Argentinoje, aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje Berisso miestelyje, netoli Buenos Aires. Adrianos tėvas yra taip pat ir jos mokytojas lietuviškų liaudies dainų.

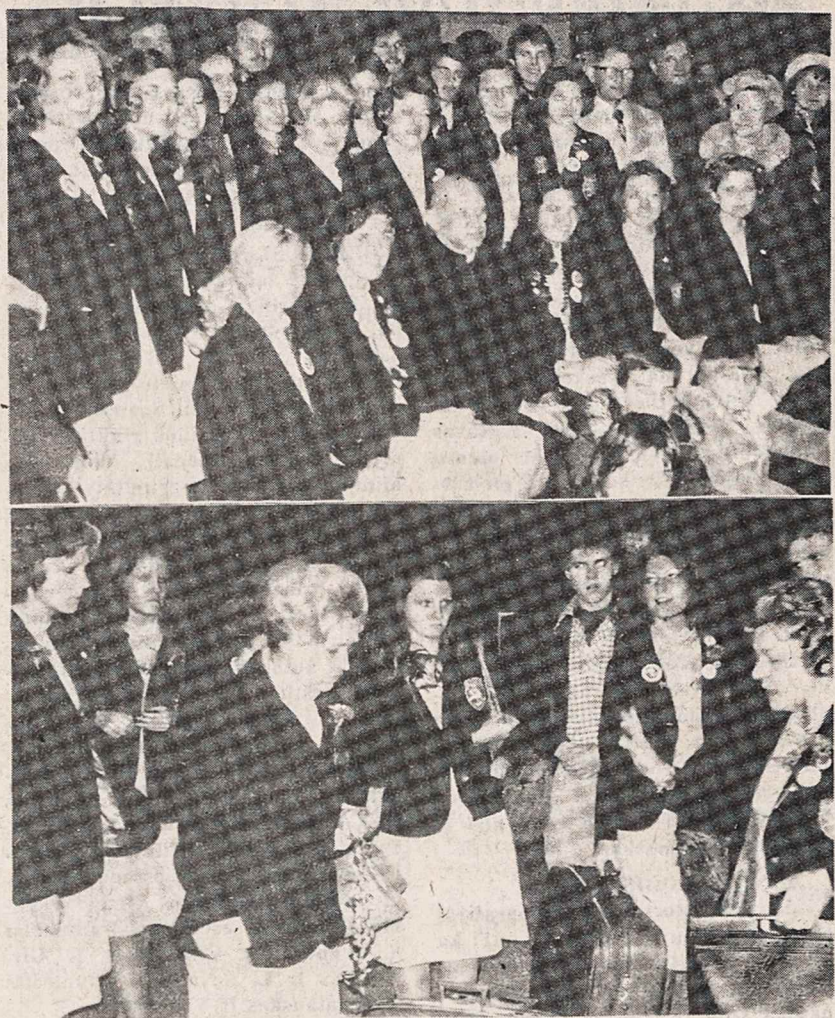
Nors dažnai tenka jaunai solistei pasirodyti savo kolonijos lietuviams, jaunimo kongreso metu per talentų vakarą Urugvajuje ir per kongreso uždarymą Sao Paulo, Brazilijoje, pirmą kartą pasirodė lietuvių tarpe — „tarptautiniu“ mastu. Iki kongreso jai teko koncertuoti tiktai Argentinoje lietuvių ir gentiniečių tarpe.

Dabar ji pirmą kartą atvyksta S. Amerikon. Pirmą kartą matys sniegą, pirmą kartą dalyvaus mūsų lietuviškoje veikloje, pirmą kartą koncertuos, tikimės, plačiai lietuvių publikai. Jaunai lietuvaitei tikrai bus didelis paskatinimas, jeigu į jos koncertus susirinks daug klausytojų. Tie, kurie buvo kongrese P. Amerikoje, atsimins Adrianą kaip turinčią tikrai puikų

talentą. Tikimės, kad visi atvyks jos čia pasiklausyti, nepaisant galimų kliūčių dėl nepastovaus žiemos oro.

Adriana koncertuos Kanadoje: Toronte, Anapiilo salėje, kur ruošiamas jos koncertas su šokiais, sausio 29 d., Londone, Ont., vasario 12 d., Montrealyje — vasario 26 d. (paskutinis koncertas). Visus jos koncertus organizuoja Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba bei padaliniai, norėdama supažindinti visuomenę su jaunais talentais ir sutelkti lėšų PLJS veiklai. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga turi plačių ir daug kainuojančių darbų. Taigi, išlaidos taip pat yra atitinkamai didelės. Šiais metais Adrianos koncertai bus vienintelis parengimas Kanadoje, per kurį PLJS tikisi sutelkti reikalingų lėšų. Jeigu PLJS išdės būtų buvęs tuščias, nebūtumėm galėję S. Amerikos lietuvių visuomenės supažindinti su jaunu talentu iš Argentinos. Tokių talentų supažindinimų numatyta ir daugiau. Visų parama Sąjungai ir Adrianai yra būtina reikalinga. Tikimės, susilauksime didelio klausytojų skaičiaus, ypač jaunimo.

PLJS valdyba, Gabija Juozapavičiūtė

Hamiltono gyvatariečiai, pasirodę kelionei Australijon, atsisveikina su savo rėmėju parapijos klebonu prel. J. Tadarauku. Apačioje — paskutinės ruošos minutės... Viduryje — „Gyvataro“ vadovė G. Breichmanienė, dešinėje — pavaduotoja J. Jokūbinytė

Nekaltinant ir nesiginant - žydų klausimu

Žydų kaltinimas lietuviams, dėkingumas, kerštingumas ir lietuvių reakcija

R. DAGILIS

Pagarba šiam laikraščiui už išspausdinimą abiejų pusių pasisakymų ir už paskatinimą savųjų atsiliepti. Argi ne paradoksas, kai visą tautą kaltina dėl kelių tie, kurie patys nuolat verkia dėl antisemitizmo, t. y. nusiteikimo prieš visus žydus dėl kaikiurių žydų neigiamų veiksmų? Kitas paradoksas iškyla, kai palyginti apskriti ir veržli žydų tauta nuolat daro istorijos eigoje daug klaidų savo nenaudai. Tik prisiminkime paskutiniuosius nesusipratimus, palietusius mus.

Žydų klaidos

Kaip faktai rodo, nė viena kita tauta nėra tiek daug padariusi, kiek žydai bolševizmo įsigalėjimui Rusijoje. Deja, kaip jie patys tvirtina, ten antisemitizmas net bolševikų tarpe yra didesnis, negu carų laikais. Jau antisemitizmo banga buvo įsišūbavusi Rusijoje, kai tuo tarpu Lietuvos komunistų partijos daugumą sudarė žydai, o pirmaisiais sovietų okupacijos metais jie visu užsidegimui metėsi į bolševikinio talką.

Kooperacinės ir 51% — valdžios kontrolės įmonės Lietuvoje gal ir nebūtų buvusios išteigtos, jei žydai nebūtų siekę visos Lietuvos prekybos ir pramonės monopolio, nustatinėdami kainas, prekiavimo laiką ir savanaudiškus verslo būdus. Net ir prieš pat karą, kaip žydų statistikos rodo, jie turėjo savo rankose nepaprastai didelę Lietuvos pramonės ir prekybos dalį. Taigi, Lietuvos nepriklausomybės laikais jie turėjo ten gerą gyvenimą. Deja, žydai to neįvertino ir nesijungė į bendrą krašto gyvenimą, kaip tai jie daro kituose kraštuose. Nenorėjo geriau išmokyti lietuvių kalbos, buvo užsidarę savo tautinėje grupėje, rusiškai arba žydiškai kalbančioje. Kurie integravosi, tuos ir išgelbėti buvo galima vokiečių okupacijos metais. Kas mokojo gerai kalbėti lietuviškai, visuomet galėjo gauti kokį nors darbą, lengvai įsigyti kitus asmens dokumentus ir išmaišyti mišrioje Lietuvos visuomenėje.

Prisimenu vieną inteligentišką žydą Kaune karo metu, kuris turėjo viešą vertimų biurą Kęstučio gatvėje. Pas jį daug kartų esu daręs vertimus į vokiečių kalbą. Jis kalbėjo gerai lietuviškai, ir daugelis jį laikė lietuviu. Bet jis, rodos, turėjo pasą, kuriame pažymėta, jog jis yra rusas. Reikalui esant, galėjo tai įrodyti. Tačiau sunku gelbėti tokius, kuriuos iš pirmo žodžio gali atpažinti.

Esu buvęs artimas draugas velionies Broniaus Gotauto, kuris, daug žydų išgelbėjęs, yra plačiai aprašytas knygoje „Ir be ginklo kariai“. Iš tikro jis buvo tik vykstanti ranka daugelio kitų gelbėtojų. Jie kaikiuriuos patalpino į prieglaudą nebyliais, tačiau kiek tokių „nebylių invalidų“ ten gali laikyti? Pats B. Gotautas paskutiniu metu vokiečių buvo suimtas ir žiauriai tardomas. Daugeli aprūpinęs pasais ir darbais, ir sau turėjo pasą su kito kio pavarde, kuri išgelbėjo jį nuo mirties — tik buvo išsiųstas į kacetą kaip įtartinas.

Kerštingumas ir dėkingumas

Čia prisimena anas pikto kaltinimo autoriaus tvirtinimas, kad jau nuo bibliinių laikų yra gerai žinomas žydų dėkingu-

mas ir jų kerštingumas. Dėl kerštingumo tenka sutikti — „dantis už dantį“ dėsnis yra pilnai išsilaikęs iki šių dienų, tačiau dėl dėkingumo tenka suabejoti. Iš Gotauto išgelbėtojų tik viena gerasidė moteris atsiliepė ir juo rūpinosi. Panašu į Kristaus išgydymą raupsuotųjų — tik vienas sugrįžo padėkoti... Patyrusi, kad jis yra išlikęs gyvas ir gyvena Vokietijoje, ji paprašė savo draugus Pietų Afrikoje, kad jam padėkoti ir atsistų siuntinių. Retkarčiais jis ir gaudavo tuos nedidelės vertės siuntinius.

Isikūres Amerikoje, bandžiau savo paties sumanymu sudaryti Br. Gotautui pastovesnę pagalbą, nes jis buvo silpnos sveikatos ir niekur iš Vokietijos negalėjo išvykti. Parašiau apie jį centrinei JAV žydų šalpos organizacijai, kad ji padėtų. Atsakymas buvo trumpas: „mes šelpiame tik žydus“... Man prisimena ir kitos jų gelbėtojos, Paryžiuje mirusios Simaitės atvejį — jai tik sudarė sąlygas gyventi nuošaliame Izraelio kolūkyje, iš kurio ji greitai sugrįžo. Na, žydai yra greitai atsidėkoti tokiais dalykais, kurie nieko nekainuoja: pasodinti gelbėtojų vardu pavadintą medį ar net kokią gatvę jo vardu pavadinti...

Būdingas žydų nedėkingumas pasireiškė Ispanijai už daugelį išgelbėtų Vokietijos ir Austrijos žydų. Gen. Franco kietai pareikalavo Hitlerį išleisti Ispanijon visus žydus, kurių proteiviai yra anksčiau gyvenę Ispanijoje. Tūkstancijai jų ten išvyko, net ir turto daug išgelbėdami. Pats generalissimus Franco sutiko atvykstančiųjų traukinius ir rūpinosi jų įkurdinimu. Net Ispanijos santykiai su Vokietija dėl žydų gelbėjimo pablogėjo. Pasaulis tik neseniai apie tai išgirdo, ir tai ne žydų dėka... Bent jau tarptautiniuose reikaluose izoliuotai Ispanijai žydai atsidėkodami galėjo lengvai padėti.

Po šio karo, taip skaudžiai nukentėję nuo Hitlerio, visame pasaulyje žydai laimėjo sau nemažai simpatijų. Tačiau ta palankumo švytuoklė jau seniai yra pradėjusi krypti prieš juos, stebint jų nuotakas ir kraštutinius užsimojimus, jų elgesį su savo pusbroliais arabais, su kraštutinius kaltinimus daugeliui, net pačiam popiežiumi... Jei žydai ramiai ir nešališkai išsigilintų į visas priežastis, privedusias prie dar istorijoje negirdėto jų naikinimo nacių laikais, net ir iš to galėtų padaryti sau naudingas išvadas...

Perdidelis kaltinimas

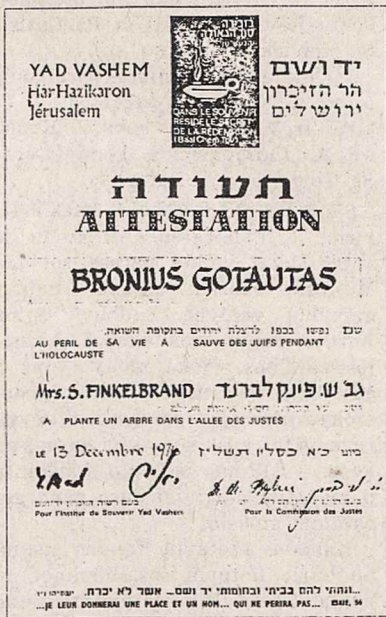
Kaltinimas visos mūsų tautos yra labai neteisingas ir giliai užgaunantis milijonus geros valios lietuvių. Jie gindamiesi išjudins plačiau reaguoti, parodys to kaltinimo absurdiškumą ir atskleis žydų nusikaltimus lietuvių tautai. Netenka abejoti, kad šiuo metu lietuvių iškelti faktai ir argumentai pasauliui atrodys labiau primintini. Jie gali net labai teigiamai pasitarnauti, t. y. plačiai priminti mūsų tautos patirtas skriaudas, dabartinę jos būklę ir viso to kaltininkus.

Galbūt tas žydų keliamas kaltinimas turi ir pragmatiskų tikslus: sudaryti pagrindus kompiuojančiai saskaitai, panašiai kaip ir Vokietijai, kai tik Lietuva atgaus savo nepriklausomybę.

šombybė. O gal tik paskirų kentėjusių žmonių verksmas, kraštutiniai kaltinant visus dėl savo nelaimės?

Rodos, anas žurnalistas, siūlęs pokariniame žydų susirinkime Muenchene lietuvių tautai pasmerkimą, yra tas pats kovingasis kaltintojas antisemitizmui, kai vieną kartą „Lietuvos Aido“ redaktorius, savo akimis matęs, plačiau aprašė žydų elgesį Palangos paplūdimyje.

Dramatiškas užsiminimas apie Lietuvos nepriklausomybės žydus savanorius ir karininkus yra labai perdėtas. Netenka abejoti, kad dauguma Lietuvos žydų mylėjo tą kraštą, kuriame buvo gimę ir užaugę. Tai natūralus kiekvieno žmogaus jausmas, kuris padaro jį to krašto lyg ir patriotu. Pačių lietuvių savanorių skaičius tuomet buvo labai nedidelis. Po to sekė mobilizacija visokios rūšies tuo laikui Lietuvoje gyvenančių buvusių karininkų ir puskarininkų. Si pirmoji mobilizacija į Lietuvos kariuomenės eiles atvedė nemažai kitataučių — lenkų, rusų, latvių, vokiečių, žydų ir kitų. Kaikurie jų, matydami, kad vis tiek bus mobilizuoti, paskutiniu momentu dar prieš mobilizaciją įsirašė savanoriais, kad galėtų gauti savanoriams pažadėtą privilegiją. Zinoma, jie visi, kartu su pirmaisiais savanoriais ir antrosios mobilizacijos pašauktais vyrais, yra dalyvavę Lietuvos nepriklausomybės karoose. Būtų idomu ir naudinga žinoti, ar buvo žydų tikrųjų Lietuvos nepriklausomybės savanorių tarpe ir kas jie.

Pažymėjimas, išduotas Jeruzalėje Lietuvos žydų gelbėtoji BRONIS GOTAUTUI

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

436 RONCESVALLES AVE. TORONTO, ONT. M6R 1Y5
TEL. 533-7954

436 RONCESVALLES AVE. TORONTO, ONT. M6R 1Y5
TEL. 533-7954

436 RONCESVALLES AVE. TORONTO, ONT. M6R 1Y5
TEL. 533-7954

Mažųjų įieškinų teismas

ROBERT KAROLY

Tai yra pirmasis serijos straipsnis, kėtiną padėti eiliam piliečiui suprasti Kanados įstatymus. P. Karoly yra Toronto advokatas.

Važiudamas per Ošavą, Jonas, Toronto gyventojas, turėjo eismo nelaimę su Smitu, Otavos gyventoju. Jonas nenukentėjo, bet jo automobilis buvo padaryta nuostolių už \$405. Jau praėjo 23 mėnesiai nuo tos nelaimės, Jonas nori teismo keliu išieškoti iš p. Smito \$405. Jonas supranta, kad samdant advokatą, išlaidos bus mažiausiai lygios tai sumai, kurią jis nori atgauti. Ką gali Jonas daryti, kad atgautų \$405? Jonas gali be didelių išlaidų iškelti bylą mažųjų įieškinų teisme (The Small Claim Court).

Mažųjų įieškinų teismai taip sutvarkyti, kad šalis gali neformaliai pateikti savo bylas be didelių išlaidų. Tačiau šie teismai yra apriboti spresti bylas, kurių suma neviršija \$400 su palūkanomis. Tėl Jonas gali su mažinti savo įieškinį iš \$405 į \$400. Jeigu įieškait padarys, galės pasinaudoti mažųjų įieškinų teismu, bet visam laikui praras teisę reikalauti \$5 per viršio. Zinoma, jis gali iškelti bylą \$405, bet ne mažųjų įieškinų teisme. Jo atveju jis turėtų kelti bylą apygardos teisme (County Court), kur neprofesionalas bet advokato dažniausiai atsidurtų keblioje padėtyje. Jono aveau daug naudingesnis būtų mažųjų įieškinų teismas — tikrai atsvertų \$5 nuostolį.

Vakaai atviri propagandai

ROMUALD BURAGAITE-SIDLASKIENE

Vadinamasi atolydis nėra atsitiktinumas, tik kruopščiai suplanuotas akimulkinimas komunizmo natui. Buvęs JAV krašto apsaugos min. Melvin Laird savo saipsnyje „Reader's Digest“ rnalė 1975. VII. atolydį vadin rusiška vienos krypties gatve. Jei pažiūrėsim atgal, pamatyn, kad atolydis nėra naujas Ksingerio stebuklas pasaulio tauti, bet perkrikštytas senų teijų, taikos programų ir koeistencinių planų rinkinys.

— 1916 r. Leninas rašė: „Kiekviena 'kos programa' yra žmonių aaudinėjimas“.

— 1958 m. Nikita Chruščiovas pareiškė: „Ne armija, bet taika yra reilinga komunistinių idėjų puelėjimui bei jų įsamoninimuonėse“.

— 1974 m. Leonidas Brežnevas pabrėžė pačią temą savo kalboje Čekovakijoje: „Šaltasis karas tuo vieną nepatogumą — jis lebė demokratinėse valstybėse nepasitikejimo ir atsargos jam, kai tuo tarpu atolydis, iš nieku nepa-reigodamas, įko Vakarus atvirus propandai. Atolydis slenka į kairr leidžia mums skleisti sociaha.“

— 1974 m. alio mėn. Maskva pareiškė, i tokie dalykai, kaip sambūvar atolydis, dar nereiškia, jonesocialistinėse

valstybėse klasių grumtynės ar komunistinė veikla turėtų būti sustabdytos — priešingai, tai turėtų sudaryti geresnės sąlygas socializmui stiprinti.

— 1976 m. vasario 24 d. komunistų partijos kongrese Brežnevas pareiškė: „Artimos praeties įvykiai liudija, jog kapitalizmas yra sistema be ateities... Mes neslepia fakto, kad mes atolydyje įžiurime būdą taikiam socializmo ir komunizmo įsigalėjimui... Moralu yra tai, kas tarnauja komunizmo įsigalėjimui...“

Kuris iš mūsų, savų kailių patyręs komunistinį rojų, ramia sąžine gali remti Brežnevo laisvojo pasaulio sunaikinimo užmojus? Atolydžiai gali pritari tikrai Brežnevo bendraminčiai. Kuk jis pats nekartą pasakė, kad atolydis yra tikrai toks įrankis. Komunistui nesvarbu, kaip jis iš mūsų namus įsirangys — pro duris, langą, kaminą ar elgeta apsimetęs įsilauš neva pagalbos prašydamas. Jam svarbu betkoku būdu įlįsti. Pasiiektas tikslas atperka siekimo būdą — (Nukelta į 7-tą psl.)

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

VYRIAUSIOS VADOVYBĖS RINKIMAI

Mielie ateitininkai, ke-

1976 m. gruodžio 11 d. Ateitininkų Federacijos valdyba paskelbė Ateitininkų Federacijos tarybos rinkimus ir sudarė vyriausią rinkimų komisiją Detroito: pirm. Jonas Urbanas, Gintė Damušytė, Saulius Jankauskas, dr. Jonas Mikulionis ir Janina Udrienė. Komisijos adresas: 1418 West Elmwood, Clawson, Mich. 48017, USA. Telefonas: (313) 435-4786.

Pasiremami Ateitininkų Federacijos korespondencinių rinkimų nuostatais, skelbiame sekancia Federacijos tarybos narių rinkimu tvarka: 1. Kas renkama ir kas renka? a. Pagal Ateitininkų Federacijos rinkimų nuostatus, renkama 15 Federacijos tarybos narių penkerių metų kadencijai tiesioginiu, slaptu, korespondenciniu būdu. b. Federacijos tarybos narių gali būti renkamas kiekvienas ateitininkas, ateitininku išbūvus nemažiau 10 metų be pertraukos. c. Balsuoti gali visi ateitininkai, turi teisę rinkti MAS, SAS ar ASS padalinių vadovybes.

2. Rinkimų komisijos. Atskiruose kraštuose, kur yra organizuoti ateitininkų vienetai, VRK-ją sudarys kraštų rinkimų komisijas ar įgalios paskirus asmenis rinkimams rinkti. JAV ir Kanadoje VRK-ją eis ir krašto rinkimų komisijos pareigas.

3. Registracija ir sąrašų sudarymas. VRK-ją prašo visas ateitininkų sąjungos padalinių valdybas bei vienetų vadovybes praveisti visų ateitininkų registraciją, sudaryti bendrus padalinių sąrašus ir iki š. m. sausio 31 d. atsiųsti VRK-jai. Ateitininkai, nepriklausą jokiai padaliniui, registruojasi tiesiai VRK-jė. Tas pats ateitininkas negali registruotis keliuose balsavimo sąrašuose. Registruojant ar registruojantis turi būti praneštas vardas, pavadė, pilnas adresas ir kurios ateitininkų sąjungos kuriam padaliniui priklauso. Balsuotojų sąrašų patikslinimai bei paiseitavimai atliekami iki vasario 15 d.

4. Kandidatų siūlymas. Kandidatus gali siūlyti nemažiau kaip penki

balsuotojai. Pasiūlyti gali ma tiek kandidatų, kiek renkamujų. Siūlytojai turi nurodyti siūlomų kandidatų vardus, pavardes, amžių, adresą ir pridėti raštinį sutikimą kandidatuoti. Savo siūlymą kandidatų siūlytojai turi pasirašyti, nurodydami savo adresus ir kurios ateitininkų sąjungos kuriam padaliniui priklauso. Kandidatų pasiūlymai turi būti pristatyti VRK-jai iki vasario 15 d. Iki vasario 25 d. sutvarkomi visi pastebėti kandidatų pasiūlymuose trūkumai, o iki vasario 28 d. sudaromas bendras kandidatų sąrašas.

5. Balsavimas. Balsavimo vokai su kandidatų sąrašais bus išsiuntinėti iki kovo 15 d. Pabalsavus, balsavimo lapeliai sugrąžinami VRK-jai iki balandžio 20 d. Balsai suskaičiuojami iki gegužės 1 d.

6. Skundai. Skundai dėl pastebėtų netikslumų bei prasizengimų paduodami per penkis dienas nuo jų vykdymo dienos. Skundai įteikiami per VRK-ją, kuri su savo paaikškinimais juos pateikia Federacijos valdybai per septynis dienas. Federacijos valdyba skundus išsprendžia nevaliau kaip per 10 dienu nuo jų gavimo. Federacijos valdybos sprendimas yra galutinis.

7. Rinkimų rezultatai. Nustatytu laiku neatsiradus skundų arba Federacijos valdybai skundus išsprendus ir balsavimas įsiteisėjus, VRK-ją skelbia balsavimo rezultatus ir išrinktos tarybos sudėtį.

Rinkimų sėkmingumas priklauso nuo mūsų visų organizuotumo. Todėl kviečiame: visus ateitininkus atlikti savo organizacinę pareigą, valdybas — laiku sudaryti sąrašus, visus — užsiregistruoti, pasiūlyti kandidatus ir pačius kandidatuoti, visus dalyvauti balsavime. Rinkimai yra susipratimo ir organizuotumo rodiklis. Tebūnie jis pilnas ir pavyzdingas.

Vyriausia rinkimų komisija:
Jonas Urbanas, pirmininkas
Gintė Damušytė
Saulius Jankauskas
dr. Jonas Mikulionis
Janina Udrienė

Parapijiečių, organizacijų ir visuomenės vardu V. Miceika ir apylinkės pirmininkė A. Ratavičienė įteikia adresą kun. dr. J. Gutauskui, 17 metų vadovavusiam ir įsteigusiam Delhi Sv. Kazimiero parapiją

Nuotr. J. Jurkuvėno

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

AUTOMOBILIŲ VAGYS

Automobilių vagių gauja buvo suorganizuavęs Kauno rajono Stanačikų kaimo gyvenantis Antanas Pažėra su garliaviečiu Algijū Muraška ir Kaune vairuotoju dirbusiu P. Alekrynū. Per paskutiniuosius šešis 1975 m. mėnesius jie pavogė šešis automobilius Kaune, Vilniuje bei kitose Lietuvos vietovėse. Pavogti automobiliai buvo vežami į Maskvą, Almatą, Leningradą, Taškentą, Ašchabadą. Automobilių nuosavybės dokumentus padėdavo klastoti Lietuvos automobilių transporto ir plentų ministerijos kelių statybinių medžiagų įmonių susivienijimo skyriaus viršininkas K. Suliokas, to paties susivienijimo Darbėnų skyriaus direktorius R. Černius. Vagių gaujon A. Pažėra buvo įvelęs ir savo žmoną Diletą, o taip pat ir tėvą Vytautą, brolių Joną. Tėvo ūkyje buvo rasti du pavogti automobiliai, brolio — vienas. Teismui perduota tardymo medžiaga vos sutilpo į 5.000 puslapių. Su ja 1976 m. "Tiesos" 301-302 numeruose skaitytojus supažindino korespondentai Leonas Brazulis ir Bronius Čekanauskas.

MONETŲ LOBIS

Lietuvos istorijos ir etnografijos muziejus Vilniuje praturtėjo 311-ka XVII š. monetų. Jos buvo surastos Gorkio gatvėje, kur yra statomas naujas kino teatras. Iš sienos pabirusias žalsvas ir baltas monetas pastebėjo A. Bivainis ir sustabdė sieną griovius buldozerį. Muziejų apie ši radinį painformavo "Vilniaus statybos" tresto valdytojo pavaduotojas A. Dominas, kuriam 1957 m. Antakalnyje pavyko išgelbėti nesužalotus mamuto griaučius. Dabar jie saugomi Kauno zoologijos muziejuje.

REGISTRUOJA SAUTUVUS

Pernai rudenį buvo paskelbtas vilniškės augščiausiosios tarybos išskaitas Lietuvos gyventojams iki 1977 m. sausio 1 d. milijonius istaigose užregistruoti visus medžioklinius sautuvus. Jų savininkams išduodami individualūs leidimai. Už sautuvų neregistravimą ar jų perdavimą leidimui neturintiam asmeniui numatoma administracinė 20 rublių bauda. Jeigu įsakas vėl pažeidžiamas sekanti vienerių metų laikotarpį, bauda padidinama iki 50 rublių, sautuvą konfiskuojama.

TALENTINGAS MOKYTOJAS

Garliavos gimnazijos mokytojas Eduardas Pundzevičius, dėstantis svietimas kalbas, savo paties įėjimas yra išmokęs 10 užsienio kalbų. Jis turbūt yra vienintelis lietuvis, galintis susikalbėti su vengrais, moldavais ir rumunais. Prieš keletą metų E. Pundzevičius išvertė rumunų archeologo H. Daikoviciaus knygą "Dakai", pateikiantį žinių apie tautų kilmę. Dakai tautą I-jamė š. po Kristaus gimimo užkariavo romėnai. Savo namuose jis turi nemažą užsienio kalbų žodynų biblioteką.

SOVIETINIS ORDINAS

Augščiausiojo Maskvos sovieto prezidiumas paskyrė sovietinį "Tautų draugystės" ordiną Mečislavui Gedvilui, minintiam 75 m. amžiaus sukaktį. Vilniškės augščiausiosios tarybos prezidiumo ordiną jam įteikė kompartijos I sekr. P. Griškevičius. Savo kalba jis pabrėžė, kad G. Gedvilas jau 40 metų ištikimai tarnauja sovietiniam komunizmui, ilgus metus yra buvęs okupuotos Lietuvos "ministerių tarybos" pirmininku ir švietimo "ministeriu". Jis taipgi priklauso tai kompartijos veteranų grupei, kurios dėka Lietuva buvo paskelbta sovietine respublika ir atsi-

dūrė visiškoje Maskvos kontrolėje. Ordino įteikimą stebėjusių partietų grupelė buvo ir "socialistinio darbo didvyris" J. Paleckis, taip pat prisidėjęs prie Lietuvos nepriklausomybės laido tuvių.

GERIAUSI SPORTININKAI

"Sporto" laikraščio skaitytojai 21-mą kartą rinko geriausią sportininką, atsiųsdami 5.541 laiška. Balsų dauguma geriausia 1976 m. sportininkę pripažino vilnietė krepšininkė Angelė Rupšienė, su Sovietų Sąjungos moterų krepšinio rinktinė laimėjusi aukso medalį Montreale olimpiadoje. Jos pagrindiniu varžovu buvo kitas olimpietis iš Vilniaus — plaukikas Arvydas Juozaitis, įvertintas bronzos medaliu. Lietuvos Sporto Žurnalistų Federacija geriausiu Lietuvos komandom išrinko "Zalgirio" irklavimo moterų aštuonietę ir autoriallo vyrų rinktinę. "Zalgirio" aštuonietės igula, treniruojamą A. Mikšio, sudaro: R. Baltutytė, R. Juknevičiūtė, D. Dudonytė, J. Narvydaitė, K. Koženková, V. Kerdokaitė, E. Eirošaitė, J. Sukytė ir N. Lotužaitė. Šios merginų 1976 m. Sovietų Sąjungos irklavimo pirmenybėse laimėjo bronzos medalį. Sovietų autoriallo taurės varžybas laimėjo Lietuvos šešetukas — vilniečiai S. Brundza, A. Girdauskas, K. Girdauskas ir L. Suvalovas, kauniečiai J. Sagatauskas ir V. Rožukas.

PLEŠIEJŲ PAUKŠČIAI

Biologijos mokslų kandidatas P. Sleikus "Tiesos" 1976 m. 299 nr. skaitytojus supažindina su plesčių paukščių mažėjimu Lietuvoje. Nors jų naikinimas buvo uždraustas prieš septynetą metų, tų sparuočių skaičius nepadidėjo. Iš sakalų šeimos beliko skedakaliai, pelėsakaliai, rečiau sutinkami startakaliai, raudonkojai sakalai. Medžiokliniai sakalai ir sakalai keleiviai Lietuvoje jau neperi. Vanagu šeima nebeturi didžiųjų erelių rėksnių ir juodųjų pėslių. Kai kuriuose rajonuose mažiau beliko ir vištvanagių, pievinių, nendrinų lūgių, vakarinių suopių, vapsvalesių, gyvatiesių, mažųjų erelių rėksnių. Pelėdų šeima dar turi pakankamai naminių ir baliųjų pelėdų, bet užtenkamai perisi didieji apokai, apuokėliai, žvirblinės, raibosios, laplandinės, uralinės pelėdos ir vis rečiau sutinkamos liepsnotosios pelėdos. P. Sleikus pagrindinė šių paukščių sumažėjimo priežastimi laiko anksčiau praktikuotą beatoidariską jų naikinimą ir chemikalų kovai su pelėdais grauzikais bei kitais laukų kenkėjais.

AUGANTIS ALYTUS

Statybininkai, užbaigę pagrindinius darbus Alytaus Dainavos ir Putnų mikrorajonuose, jau kopia į kalvas prie Vidgirio miško. Naujajame Vidgirio rajone 1976 m. buvo sumontuoti septyni stambiaiplotiškieji gyvenamieji namai, turintys 416 butų, kuriuose pirmiausia bus apgyvendintos statybininkų šeimos.

BEKONŲ ŪKIS

Jonačiū sūvocho darba pradėjo stambiausias Lietuvos valstybinis šilutės kaulininkystės ūkis, turintis 17 kauliūžių, 1.500 tonų talpos pašarų sandėlių, katilinę, vandenvietę su artėjančiais grėžiniais, administracinį pastatą su valgykla, veterinarinę tarnybą. Gamybinis šio ūkio pajėgumas — 24.000 bekonų per metus.

MIRĖ JUODISIENĖ

Vilniuje gyvenusi, ilgai sirgusi plaučių ligomis, V. Juodisienė, V. Kst. 1976 m. lapkričio 24 d. mirė a.a. Lionė Januševičiūtė-Juodisienė.

V. Kst.

FLORIDOS LIETUVIAI

PALM BEACH, FLA. 1976 m. gruodžio 31 d. JAV Lietuvių Bendruomenės Palm Beach County apylinkės valdyba ir visi Bendruomenės lietuviai skėmingai išlaikė sunkų brandos atestato egzaminą, suruošdami gražiai pavykusį 1977 m. sutikimą. Pokylis buvo rengiamas Singer Island esančioje "Hilton Inn" balių salėje. Pastaroji talpina per 100 asmenų, tad rengėjams teko geroai susispausti, nes atsilankė 120 viešnių ir svečių, panorėjusių sutikti N. Metus savo bendraminčių tarpe. Suprantama, visi atvykusieji ir apylinkės ruošiamą pokylį energingai parėmė Bendruomenės idėjos sustiprinimą šioje Floridos srityje.

Rengėjų padėka priklauso ne tik atvykusiems, bet ir LB Aukšnio Floridos Kranto apylinkės valdybai bei jos niekada nepavargstantiam veteranui Val. Balčiūnui. Jie skatino

Sudbury lietuviškosios mokyklos 1976-77 mokslo metų mokytojai ir mokiniai. Viduryje — vedėja Nijolė Paulaitienė ir kapelionas kun. Ant. Sabas

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į mūsų

tradicini ZUIKIŲ BALIŲ

- Įvairūs gėrimai • Šilta zuikiena, briediena, stumbriena
- Staliukų ir laimikų loterijos
- Taurių įteikimas geriausiems šauliams ir žvejams

- Linksmoji ir šokių dalis, grojant "Rococz"
- 5 asmenų orkestrui

- Pradžią — 19 val.

Įėjimas — \$3.50, studentams — \$2.50

HAMILTONO LIETUVIŲ ŽUKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBO "GIEDRAITIS" VALDYBA

Futbolo rungtynės ir jaunimo šokių VAKARAS LONDONE, Ontario, sausio 29, šeštadienį

Programa:

2.00 v.p.p. FUTBOLO RUNGTYNĖS universiteto rajone tarp Windsoro didvyrių ir Londono tvirtuolių dėl "Toilet Bowl" premijos.

6.30 v.v. (lietuvių parapijos salėje, 1414 Dundas Street East) VAKARIENĖ visiem alkančiam.

8.30 v.v. (lietuvių parapijos salėje) ŠOKIŲ VAKARAS ("Roaring Twenties"), kurin kviečiami visi. Bus meninė programa, užkandžiai, baras.

Gros "Atspindžiai".

Londono studentai ir KLJS valdyba

HAMILTON

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS atgavimo ir DLK Algirdo 600 m. mirties sukaktį minėsime vasario 13, sekmadienį, pamaldomis Aušros Vartų parapijos šventovėje ir iškilme Scott Park gimnazijos auditorijoje 4 v. p. p. Bus paskaita, svečių sveikinimai ir įdomi meninė programa.

DR. A. SAUNORIS chirurgo prakos atlikti išvyksta į New Foundlandą, St. John's miesto ligoninė. Sūnus, dukra ir žentas palieka Hamiltoną mokytojų gijoje, nes su daktaru vyksta į žmona Sofija. K. B.

ATEITININKAI — jaunučiai, jaučiai ir moksleiviai 1976 m. gruodžio 12 d. su sėkmingu palyda buvo nuvažiavę į Toronto dalyvauti ateitininkų Kučios. Tos bendros Kučios paliko mūsų visiems didelį įspūdį. Toronto moksleivių suruoštas vaidinimas mūsų padėjo pasitruošti Kristaus gimimo šventei. Vaidinimo mintis — reikia rodyti artimui meilę ne tik Kalėdų metu, bet ir visuomet. Visi Hamiltono ateitininkai nuširdžiai dėkoja Toronto ateitininkams už pakvietimą ir už gražų priėmimą.

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ SAJUNGOS centro valdybos surengtose kursuose Dainavoje dalyvavo dvi moksleivės ateitininkės — R. Lukavičiūtė ir E. Norkutė.

ATEITININKŲ INICIATYVA kiekvieną sekmadienį po visų pamaldų Jaunimo Centre ruošiamą kavutę. Visi kviečiami žiemos metu užėiti į Jaunimo Centra išgerti karštos kavos ir pasidalinti išpušiais su savo pažįstamais. Aušra Pleinytė

IVERTINDAMAS a.a. Onutės Stonkuvienės pasiaukojimą artimui, kuri daug savo laiko paaukojo šalpos darbui, bei iškilavimams amžinybėn dr. A. Gailius KLB Salpos Fondo Hamiltono skyriui paaukojo \$10. SF reikiška nuosirdžiai padėka.

KLB SALPOS FONDO Hamiltono skyrius prieškalėdiniam posėdyje pasidžiaugė gražiai praėjusiu parengimu, pasisiekusiu vėjumi ir aptarė ateities planus. Ta proga komitetas paskyrė Vasario 16 gimnazijai — \$200, Vysk. M. Valancius šeštadieninei mokyklai — \$200, savanorių-kūrėjų P. Pelskevičiū švenčių proga — \$25; už įvairius pataravimus Komitetui spaudoje Kanados lietuvių laikraščiams "NL" ir "TZ" po \$25. Komitetas nutarė ir 1977 m. ruošti vėjus užbaigimo vakarą su gera menine programa lapkričio 5 d. Jaunimo Centre. SF sauso mėn. pradėjo siųsti dešėtas draubūžius Suvalkų trikampio lietuviams. Pirmoji siunta — 31 siuntinys svėrė 600 sv. Tikimasi šiais metais pasiųsti artį 100 siuntinių. Tautiečiai labai duosniai aukovo vėjus metu pinigais ir draubūžiais. Komitetas turi labai daug draubūžių, tik ar užteks pinigų jų persiuntimui? SF komitetas džiaugiasi, kad ateina į pagalbą jaunos jėgos. Šiuo metu į šalpos darbą įsijungė D. Mačienė.

KALEDU PROGA M. Kvedarienė atsiuntė "Aidui" \$50. Ji rašo: "Tai maža auka mano krikšto dukterų kelionei į P. Ameriką. Taip pat Jums linkiu geros sėkmės ir ištermės organizuojant šią kelionę." "Aidas" nuosirdžiai dėkoja M. Kvedarienei už auką ir paskatinančius linkėjimus.

"CHORAS "AIDAS" šiuo metu ruošiasi išvykoms: sausio 29 d. į medžiotojų klubo balių Tillsonburge, o vasario 5 d. "Tėviškės Žiburių" balių Anapilyje. Taip pat "Aidas" yra pakviestas su savo vadovu solistu V. Verikaiciu atlikti dalį programos Vasario 16 minėjimo vasario 13 d. Hamiltone. Be to, "Aidas" ruošiasi keliuoti į P. Ameriką. Didžiausias rūpestis — lėšos. Kelionės planas jau sudarytas. Numatyta aplankyti

su koncertais Argentina, Urugvajų, Braziliją ir Venecuėlą. "Aidas" vyksta į P. Ameriką Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos siunčiamas. PLB valdyba paruošė kelionės planą ir užmezgė ryšius su P. Amerikos Bendruomenių valdybomis. "Aidui" reikia paruošti kelionę ir sutelkti lėšas. Nori prisidėti auka prie šios "Aido" kelionės, prašomi siųsti aukas šiuo adresu: "Aidas" — Canadian-Lithuanian Girls Choir, 121 Rothsay Ave., Hamilton, Ont. L8M 3G3. "Aidas" visiems iš anksto nuosirdžiai dėkoja. J. P.

Winnipeg, Manitoba

BRUNO MALIS (Mališauskas) ir Patricia Maureen Handford susituokė 1976 m. lapkričio 20 d. Sv. Kazimiero lietuvių šventovėje. Suutuokiu apeigas atliko kleb. kun. J. Bertasių. Šventovė buvo pilna lietuvių ir kanadiečių, ypač iš jaunosios pusės. Vargonais grojo inž. Petras Stankevičius, o soro giedotoj Danguolė Januškaitė — parapijos croro dirigentė. Pokylis įvyko "Assiniboine—Gordon Hotel" didelėje ir gražiai išpuštoje salėje. Dalyvavo apie 300 asmenų, kurų tarpe beveik visos Winnipeg lietuviškosios jaunosios. Vestuvinių pokylį atidėdė mokyk. T. Bielek. Jaunasis Bruno parodė skaidres nuo pat savo ir savo žmonos vaikystės dienų iki šio jų istorinio gyvenimo įvykio — vestuvių.

Gauta daugybė veikinimų bei dovanų. Labai gražų dovanų gauta iš giminių okup. Lėnuoje, Austrijos, JAV ir kitur. Janaiš Bruno trumpai padėkojo giminiams bei svečiams už tokį gausų atsilankymą. Po to sekė vaišės ir šokiai.

Bruno nuo pat mažens priklausė lietuvių tautinių šokių grupei, kurioje visada uoliai dalyvavo. Jis baigė Manitobos universitetą. Jau kelinči metai dirba "Preier Life Insurance Co." ir yra viuo skyriaus vedėju. Jo pasirinkto Patricia-Maureen dirba banke buhaire. Abu gerai uždirbdami nusipirė namus ir juose įsikūrė. BrolišMargis Mališauskas taip pat studuoja Manitobos universitete. Tėvas Jona Mališauskas dirba suvykioje, o žmona Rose-Mary — ligoninėje kaigail. sesuo. Mališauskai abiem sūm yra užpurnėmeravę atskirai Encyclopedia Lituanica". Vienas u, atskirdamas nuo tėvų, išsivėžė į naują rezidenciją. Gaila, bet neug tokį tėvų turime Winnipeg, urie taip gražiai supažindintų savojais su šeimos tėvyne Lietuva.

Mališauskai prihušo lietuvių parapijai ir yra nutinai "Tėviškės Žiburių" skaitytoji Laimingos kloties naujame gyvne! K. Str.

sausio 29, šeštadienį, Hamiltono Jaunimo Centro salėje

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

RENGIAMA LIETUVIŲ EKSKURSIJA, globojama vysk. V. Brizgio, į Sv. Jono Newmanno kanonizacijos iškilmes Romoje. Taip pat bus aplankyta Sv. Zemė, Paryžius, Lurdas, Neapolis, Atėnai, Viena. Ekskursija įvyks š.m. birželio 13-20 d.d. Netrukus bus paskelbtos smulkios informacijos.

LIETUVOS GARBĖS KONSULAS DR. JONAS J. BIELSKIS, 85 metų amžiaus, mirė 1976 m. gruodžio 26 d. Los Angeles mieste, išstiktas širdies smūgio. Velionis buvo tytuvėniškis, į JAV atvykęs 1908 m. ir čia išimokšė. Visuomeninėje ir diplomatinėje veikloje reikėsi nuo 1916 m., kovodamas už Lietuvos nepriklausomybę. Jam teko būti ALTOS, Lietuvos Vycių pirmininku, Lietuvos karinės misijos JAV ir finansinės komisijos nariu, Vašingtono lietuvių informacinio biuro vadovu, pirmojo Lietuvos konsulato JAV organizatorium, konsulu 1924-26 m., o nuo 1939 m. — garbės konsulu Los Angeles mieste. Yra parašęs keletą knygelių lietuviškai ir angliškai, bendradarbiavęs lietuvių spaudoje. Atsisveikinimas su velioniu įvyko sausio 6 d. Westwood katalikų Sv. Pauliaus šventovėje, dalyvaujant gausiam būriui lietuvių bei organizacijų atstovų. Diplomatinei tarnybai atstovavo generalinis Lietuvos konsulas A. Simutis iš Niujorko. Velionis pelėnai nuvežti į tautinės Čikagos lietuvių kapines.

KUN. DR. JUOZAS PRUNSKIS, susitares su ALTOS vadovybe, ruošia spaudai leidinį apie žydų gelbėjimą nacių okupacijos metais Lietuvoje. Angliškai leidinys norima įtraukti išgelbėtų Lietuvos žydų pareikšimus. Jų laukiami iš visų laisvajų pasauli pasiekusių žydų. Jie ir lietuvių prašomi pranešti išgelbėtųjų pavardes bei jų adresus: Rev. J. Prunskis, Lithuanian American Council, 2606 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

RYTINIO JAV PAKRAŠČIO LB apygardų bei apylinkių pirmininkų ir darbuotojų suvažiavimą sausio 29 d. Niujorke, Kultūros Židinys, organizuoja JAV LB krašto valdybos vykdomasis vicepir. Balyas Raugas, talkinamas Niujorko LB apygardos, suvažiavimas yra įtrauktas simpoziumas "Mūsų kelias į tautinį išsilikymą", kuriame dalyvaus J. Vebaitis, R. Penkūnienė ir S. Zabulis.

ADVOKATAS JURGIS DARGIS, sulaukęs 92 metų amžiaus, mirė sausio 2 d. Los Angeles mieste. Velionis yra buvęs teisėju, pirmuoju Kauno apskrities žemės reformos pirmininku, teisiniu vidaus reikalų ministerijos patarėju, Kauno miesto tarybos nariu, biudžeto komisijos pirmininku. Jis taipgi priklausė korporacijos "Neolititana" steigėjų eilems ir yra porą metų pirmininkavęs valdybai. Palaidotas sausio 8 d. Sv. Kryžiaus kapinėse.

PASAULIO IR AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SAJUNGOS suvažiavimas bus surengtas gegužės 27-29 d.d. Klevelande, "Park Plaza" viesbutyje, Klevelando klinikos rajone. Visais suvažiavimo reikalais informacijos teikia skr. dr. J. Sonata, 47 Whitefriar St., Akron, Ohio 44319, USA. Tel. 216-644-3800.

Argentina

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ ARGENTINOJE salėje Buenos Aires mieste graži koncertu savo veiklos dešimtmetį paminėjo šios organizacijos jaunimo ansamblis. Su ju nuveiktas darbas supažindino vadovė I. Simanuskienė, paaiškindama ir numatytą programą, kuriai buvo parinkti K. Donelaičio "Metai", Z. Valentinaite skaitė "Pavasario linksmybės" ir "Rudens gėrybės", H. Levanavičius — "Vasaros darbus" ir "Žiemos rūpesčius". Kiekvieną "Metų" dalį tautiniais šokiais papildė jaunimo ansamblis, T. Makacino, M. Noviko, V. Juozapacio, A. Bražinsko dainomis — mergaičių oktetas "Žibutės", vadovaujamas dr. J. Simanauko. Sukakties proga ansambli Argentinos Lietuvių Centro ansamblių vardu sveikino L. Mičiūdas, o padėkos žodį programos atlikėjas tarė SLA centro valdybos pirm. R. Stalioraitis. Iškilme užbaigta vaišėmis ir šokiais, grojant orkestrui "Europos".

Australija

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ DIENŲ iškilmingas atidarymas buvo pradėtas pamaldomis Melbourne Sv. Patriko katedroje, dalyvaujant Melbourne arkivyskupui dr. F. Little. Mišias koncelebravo kun. dr. P. Bačinskas, kun. Pr. Vaseris, kun. St. Gaidelis, kun. Pr. Dauknys ir kun. V. Volodka. Giedojų jungtinis choras, pakaitomis diriguojamas P. Morikūno ir A. Celnos, vargonais palydimas Z. Prasmutaitės. Lekcijas skaitė Lietuvių Dienų komiteto pirm. inž. K. Lynikas ir ALB kultūros reikalų vadovė D. Levickienė. Prasminga pamokslą pasakė kun. P. Butkus, o arkiv. dr. F. Little tarė sveikinimo žodį. Pamaldose dalyvavo apie 2.000 lietuvių, daug jų priėmė Komunija. Prie iškilmingos nuotikos prisidėjo gausiu organizacijų atstovai su savo vėliavomis. Po pamaldų vyži į dalyviai Melbourne gatvėmis nužygiavo į Dallas Brooks rūmus, kur scenoje jų laukė tautiniai draubūžiai pasipuošę meno vienetai — Melbourne "Dainos sambūris", Kanados "Gyvataras" ir vietinis "Klumpakojis". LD KOMITETO PIRM. INŽ. K.

LYNIKAS pirmiausia pasveikino augštuosius svečius, kurių buvo gausus būrys: Melbourne arkiv. dr. F. Little, federacinis užsienio reikalų min. A. Peacock, socialinės apsaugos min. M. Guilfoyle, švietimo min. M. J. MacKeller, Viktorijos gubernatorius H. Winneke, keli senato bei parlamento nariai, Kanados konsulas Armstrong, JAV konsulas Curran, ukrainiečių vysk. Prasko, presbiterininkų moderatorius kun. Gunn ir kt. Oficiali LD atidaryma atliko parlamento pirm. Bill Snedden, buvęs liberalų vadas, dalyvavęs demonstracijose, kai baltiečiai kovoję prieš darbiečių premjero G. Whitlamo paskelbtą Baltijos šalių pripažinimą Sovietų Sąjungai. B. Snedden džiaugėsi gausiu lietuvių dalyvavimu šioje šventėje, jų kultūrinį įnašą į Australijos gyvenimą, žavėjosi puošnia Kanados "Gyvataro" grupe. Pa grindinį žodį tarė imigracijos ir etninio reikalų min. Walter Jona. Jo kalba net keletą kartų buvo pertraukta entuziastiškais plojimais. Lietuvių Dienų dalyvių pasveikino ALB krašto valdybos pirm. inž. A. Simkus, o inž. K. Lynikas perskaitė kaliforniečio kompoz. Br. Budriūno sveikinimo telegramą.

MENINĖ PROGRAMA buvo pradėta kompoz. Br. Budriūno ir poeto K. Bradino kantata "Tu Vilnių pasilik, valdove". Ją atliko "Dainos sambūris", diriguojamas D. Levickienės, bosas Jurgis Rubas ir skaitovas Viva Alekna. Dviem tautiniais šokiais programon įsijungė "Klumpakojis", vadovaujamas V. Strauko, duetais — čikagiečiai solistai N. Linkevičiūtė ir B. Prapuolenis. Kanados "Gyvataras", vadovaujamas G. Breichmanienės, pašoko "Landytinį" ir "Aštuonytį". Koncertinė dalis užbaigė vadovo A. Celnos diriguojamas Melbourne "Dainos sambūris" G. Verdi "Nabucco" operos "Vergų daina" ir J. Naujalio "Lietuva brangi".

LIETUVIŲ DIENŲ PROGA įvykusiam ALB krašto tarybos suvažiavime naujų valdybų išrinkti: pirm. prof. dr. A. Kabaila, nariai — A. Milasas, V. Patasius, dr. S. Zakarevičius, L. Cox, V. Jaras ir R. Ropė. Su šia valdyba ALB vadovybė iš Melbourne perkeliama į Sydneją, kur bus surengtos Lietuvių Dienos 1978 m. Kontrolės komisijon išrinkti trys sydnėjiečiai — inž. V. Bukevičius, dr. B. Vingilis ir A. Reizgys.

Britanija

1976 M. PABAIGOJE MIRĖ keletas lietuvių. Lapkričio 27 d. Manchesterio širdies smūgis pakirto plūgšnių ūkininką Kostą Srebalį, 58 m. amžiaus. Palaidotas Peel Green katalikų kapinėse. Lapkričio 30 d. Wellingborough vietovėje mirė pensininkas Petras Gelumbauskas, kilęs iš Zemaitijos. Nuo lietuvių buvo atsiskyręs, organizacijoms nepriklausė. Aleksą Rimonį, 50 m. amžiaus, gruodžio 13 d. Slough vietovėje darbo metu pakirto širdies priepuolis. Velionis buvo uteniškis, vedęs airę. Pabėgėliu prieglaudoje Suffolke mirė invalidas pensininkas P. Partauskas, prieš kiek laiko atvykęs iš V. Vokietijos; palaidotas gruodžio 22 d. Romualdas Runčė, 56 m. amžiaus Londono L. Namų tar, nautas į spausvutes darbininkas, Kalėdų proga lankėsi pas savo bičiulį Cardiffe. Gruodžio 27 d. rytą jis buvo rastas miręs lovoje širdies smūgio. Velionis buvo šiaulietis, pokaryje dirbęs jūrininku. Palaidotas Cardiffe. Lietuvių Sodybos gyventojas Kazys Paipalas, gimęs 1904 m., po sunkios ligos mirė gruodžio 27 d. Artimesnių giminių neturėjo. Palaidotas sausio 4 d.

Lenkija

LENKIJOS MUITININKAI turi specialų sąrašą užsienio laikraščių ir žurnalų, draudžiamų įvežti Lenkijon. Čikagieškis "Draugas" paskelbė pranešimą, remdamasis palyginti neseną 1976 m. vasario 28 d. sąrašą. Draudžiamų laikraščių bei žurnalų jame yra 300, o jų 180 laikoma ypatingai griežta kontrolė. Draudžiamųjų grupėje yra keturi JAV lietuvių spaudos atstovai: "Draugas", "Karys", "Tėvyne" ir jau nebeįstantis "Amerikos Lietuvis". Ypatingai griežtos kontrolės grupen įtraukti trys lietuviški laikraščiai — "Europos Lietuvis", "Keleivis" ir "Tėviškės Žiburiai".

Vokietija

VYTAUTAS NAKAS, JAV lietuvių, dirbęs "Laisvosios Europos" lietuvišku laidu redakcijoje, staiga buvo išstiktas netikėtos mirties. Velionis buvo dainininkas, Muenchene giles dainavimo studijas. Praėjusią vasarą jo bosas skambėjo XXIII-joje Europos lietuvių studijų savaitėje Prancūzijoje, o rudenį net trijos Muencheno šventovėse kaip solistas dalyvavo dviejų J. S. Bacho kantatų atlikime su vokiečiais solistais, choru ir orkestru, diriguojant Christian von Strauchui. Velionis palaidotas Čikagoje.

MUENCHENO JAUNIMO "RATUKO" susirinkime estrados sol. Violeta Rakauskaitė-Landienė komentavo savo koncertinę kelionę į JAV ir Kanadą. Skaidres rodė jos vyras M. Landas. Šia proga ypatingas dėmesys teko veikliesiems Kanados lietuvių jaunuoilams — Gabijai Juozapavičiūtei, Jūratėi Šeškutei, Jurgui Valaičiui ir Rasai Lukoševičiūtei, nuosirdžiai prisidėjusiems prie kelionės sėkmės.

Mesos ir puikūs dos gaminiai

Skandėstai

kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING ST. E., HAMILTON — 8-8468
740 UPPER JAS ST., HAMILTON — 39-4113

- GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
- LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

Vienintės lietuvių bankelis Kanadoje

įsijęs nuosavyuose namuose — Hamiltono Livių Kredito Kooperatyvas "TALKA"

PRANYS ALSĖNAS

Skaitytojus pasiekė krikščionių demokratų organo — politikos ir socialinių mokslų žurnalo "Tėvynės Sargas" numeris. pažymėtas 1976 m. nr. 2 (36). Ji paruošė naujas redaktoriaus Petras Maldeikis, perėmęs šias pareigas iš dr. D. Jasačio. Tiesą pasakius, P. Maldeikis jau yra buvęs to žurnalo redakcinio kolektyvo nariu, kai jį redagavo dr. Litas.

Siame numeryje pirmuoju eina rašinys "80 metų" ir pasirašytas inicialais "P. M.", atrodo, paties redaktoriaus. Tai rašinys, pažymintis "Tėvynės Sargė" aštuoniasdešimtmetį nuo jo įsisteigimo (1896 m.).

A. Rinkūnas rašinyje: "Mūsų švietimo problemos?" (su klausukų) žvelgia į jas nelabai optimistišku žvilgsniu, nurodydamas, kad išeivijos lietuviškose mokyklose kasmet vis mažėja mokinių skaičius. Pvz. Toronte šeštadieninė mokykla savo žydėjimo laikotarpyje turėjusi 600 mokinių, o dabar — 300. Kodėl taip yra, straipsnyje konkrečių nurodymų nepateikiama. Nurodoma tik, kad pirmoji PLB švietimo taryba neradusi tinkamo kontakto su stipria JAV LB švietimo taryba. Antroji švietimo taryba su amerikiečiais kontaktą turėjusi, bet buvusi palikta be pinigų. Dabar PLB švietimo taryba esanti likviduota, jos pareigas pavadant vienam žmogui — PLB valdybos nariui švietimo reikalams, kuris pagrindiniai rūpinasis vienu reikalu — Pietų Amerikos lietuvių švietimu. Faktiškai PLB švietimo tarybos darba atliekanti JAV LB švietimo taryba ir gaunanti stambias sumas iš JAV Lietuvių Fondo. Visas švietimo planavimas liekās vieno krašto rankose, kurias tvarkanti viena politinė grupė...

A. J. Kasulaičio mintys apie "LB — ALTos sąveiką" jau dėstytos 1976 m. birželio 6 d. Ohio LB apygardos v-bos su ruoštose diskusijose, tik šiuo kartu kiek prapleštos. Išvedžiojimai įdomūs.

Vyt. Bagdanavičius gražiai paruoštas ir stipriai motyvuotąs rašinys — "Jungtinių Amerikos Valstybių suktaktis ir lietuvių tautos politinio gyvenimo samprata".

Lietuvių politinio susiorganizavimo problemas nagrinėja Jonas Kupronis, nurodydamas, jog dėl grupių smulkintimosi kyla nepasitikėjimas ir nepasi-

tenkinimas. Didelę blogybę darą tie, kurie esą imasi "išrasti motyvus", pagal kuriuos pagrindinės lietuviškosios politinės grupės esančios skaldomos. Platus lietuviškosios visuomenės sluogsniai su nerimu žiūri į politinių srovių susiskaldymą. Si aplinkybė daugiausia privedusi prie to, kad visi pasidare neramūs ir irzlūs. Prieita prie to, kad nebeapajėgiama sutilpti net tokioje nekaltoje, neutralioje organizacijoje, kaip Lietuvių Bendruomenė.

Siame žurnalo numeryje pradedamos spausdinti okupuotoje Lietuvoje parašytos arkiv. M. Reinio biografijos ištraukos.

J. Varnas paberia kiek minčių apie St. Salkauskį ir krikščioniškąją demokratiją.

P. Miškinis nagrinėja temą: kaip griauama Lietuvos laisvinimo veikla, pabrėždamas faktą, kad ją griaua ne tik komunistai, bet ir lietuvių išeivių tarpe mažėjęs rūpestis Lietuvos laisvinimo veikla, o siekiama bendradarbiavimo. Kaikieno užsiangazavimą toje srityje ir norą stiprinti santykius parodęs šis faktas: imituojant Kinijos ir JAV politinių santykių mezgimą stalo teniso žaidimu keliu, buvęs pasiūstas iš Cice-ro daugiausia vienai org-jai priklausančių lituanistinės m-klos moksleivių būrys stovyklauti i Rumšišius — pionierių stovyklon... Prisimenami mirusieji — a. a. A. Tumėnas, dr. P. Karvelis, a. a. Marija Gude-lienė, suktaktuvininkai prof. dr. J. Eretas 80 metų proga, prel. J. Balkūnas 50 m. kunigystės, prel. P. Juras 85 m. amžiaus proga.

Ivykiu ir problemų skyriuje yra kritiškos pastabos dėl K. Škirpos „knogos „Sukilimas“. Diplomatas dr. P. Mačiulis nediplomatiškais žodžiais ir sakiniais vanoja kitą diplomatą — K. Škirpą ir jo darba „Sukilimas“. Kadangi K. Škirpa savojo knygoj daugelyje vietų esą vis nurodinėja savo stiprią poziciją atstovaujant Lietuvai Berlyne, tai dr. P. Mačiulis K. Škirpą klausia: nejaugi jis nesupratęs vokiečių užsienio reikalų min. von Ribbentropo jam parodyto nepasitikėjimo, kai pakvietęs mūsų užs. reik. ministrą J. Urbšį į „labai svarbų pasitarimą“, jo (Škirpos) drauge su Urbšiu nepriėmęs i savo kabinetą, palikdamas prieškambarįje. Tas mostas, girdi, parodęs, kad vokiečių užs. reik. minas Kupronis, nurodydamas, jog dėl grupių smulkintimosi kyla nepasitikėjimas ir nepasi-

Lietuviškosios bibliotekos Toronte

A. RINKŪNAS

Taip jau atsitiko, kad lietuviškų knygų skaitymas pasidarė tiesiogiai proporcingas skaitytojų amžiui: juo jaunesnis skaitytojas, juo mažiau lietuviškai skaito. Daug tuo reikalu rašėme, daug sielojomės, skaitymo konkursus mokiniams ir jauniui skelbėme, bet reikalas rieda pirmyn lėtai. Svarbiausioji to priežastis greičiausiai yra ta, kad mokyklos neturi sąlygų knygynėliams tose patalpose, kuriose dirbama. Galima būtų tą trūkumą mažinti, įrengiant kilnojamus klasių knygynėlius, bet tai brangi ir varginanti procedūra, kurios niekas nesiryzta imtis.

Sekanti galimybė būtų gerai sutvarkyta, mokytojo kontroliuojama ir rekomenduojama lietuviškoji "viešoji" biblioteka, esanti parapijoje, kuriame nors vietos lietuvių kultūros centre, Lietuvių Namuose ir pan. Gerai tvarkoma, ji galėtų bent iš dadies atstoti mokyklų knygynėlius.

Toronte turime dvi tokio pobūdžio bibliotekas: Prisiškėlio parapijos ir Lietuvių Namų. Pirmoji pradėjo kurtis beveik kartu su naujosios išeivių bangos pradžia Toronte, tad ją, vedėjų kvietimu, teko šiu žodžių autoriui pirmiausia ir aplankyti tada, kai ji kūrėsi prieš 20 metų, ir dabar.

Šiuo metu joje yra per 3000 sukatologuotų knygų ir apie kelis šimtus archyve. Akys pirmiausia nukrypsta į katalogą, kuris yra dviejų skyrių — dalykinis ir autorinis. Iš dalykinio katalogo sužinome, kad čia yra knygų iš įvairiausių sričių. Daugiausia yra lengvo pasiskaitymo bei literatūros, įskaitant ir vaikų literatūrą, bet yra ir gana gausus rinkinys tikslųjų mokslu. Matyti ir retų knygų, pvz. Putino "Altorių šešelyje" arba Pr. Mašiotio gamtos mokslo po-

puliarizacijos knygelė "Pasakos nepasakos".

Reikalingiausias, žinoma, yra alfabetinis autorių katalogas. Man, kaip Augštesniųjų Lituanistinių Kursų lektoriui, pirmiausia parpuo pajieškoti mūsų literatūros klasikų darbų, jeinančių ir kursų programą. Džugu, kad jų radau daug, kai kuriais atvejais net po kelis egzempliorius. Studentams rekomenduočiau šiuos: Aisti, J. Baltušaitį, J. Biliūną, B. Brazdžiūną, V. Krėvę (kurio raštų čia surinkta ypatingai daug), V. Kudirką, J. Kralikauską, Mai-rūnį (gausus rinkinys), K. Donelaitį, H. Nagį, V. Mykolaitį-Putiną, Satrijos Ragana, A. Vaičiulaitį, Vaižgantą (gausus rinkinys), A. Vienuolį, Zemaite.

Tėvai pranciškoniai yra paskyrę bibliotekai pakankamo didumo kambarį. Knygas tvarko St. Miniotienė kaip bibliotekos vedėja ir mokykt. P. Jurenas, tam reikalui deleguotas lituanistinės Maironio mokyklos. Knygos duodamos sekmačdieniais (nuo 9.45 v.r. iki 1.00 v.p.p. Bibliotekininkų ir jų globėjų pagrindinis pagedaidavimas būtų, kad tautiečiai, kurie dėl vienokių ar kitokių priežasčių savo knygų rinkiniais namuose nebesinaudoja, perleistų juos bibliotekai.

Apie antrąją Toronto lietuvių biblioteką, esančią Lietuvių Namuose, parašysiu kita proga.

● **TIKRAS KOREJAS** savo jėgų svorį jaučia sąvyje ir dėl to kūrybiškas yra net toli nuo sąvyj. Jam Lietuva yra ten, kur jis pats yra. J. ERETAS

BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

Latvių kanklininkės kalėdiname tautybių festivalyje Ontario Mokslo Centre

Nuotr. St. Dabkaus

“Aš noriu gyventi, gyventi, gyventi...”

Icchoko Mero kūrinys, kokio iki šiol lietuvių literatūroje nebuvo

VYT. A. JONYNAS

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

“Striptizo” turinys beveik nepasakojamas. O jei atpasakojamas, tai keliais žodžiais. Jo personažas — tas Kiekvienis, suabsoliutintas žmogus — gyvena amžinam nerime, baimėje mirti. Ar jis vienas ir tas pats, ar čia kalbama apie kelis atskirus individus, ar pagaliau skrykliai vaizduoja gyvenimo tarpinius (vaikystę, jaunystę, senatvę), neaišku. Veikalo centre praprasčiausiai — žmogus, trokštas gyventi, būti gyvu. Vienintelė būtybė, galinti pratesti tą jo gyvenimėlį, tai Pranašas. Bet kiekvieną kartą, kai jis ateina jo įstaigon, jo mirčiai terminas atidedamas su sąlyga, kad jis išsižadės vienos spalvos, vieno savo sielos vaivorykštės elemento. Iš čia ir veikalo pavadinimas — “Striptizas” — atseit, nusinuoginimas, kuris, kaip veikalo pirmajame puslapyje aiškinama, yra “tapęs kasdieniniu reiškiniu Paryžiuje, Romoje, Nioceje ir Venecijoje.” Atseit, visame pasaulyje kažkas šiuo metu, šia minutę atsisada ar priverčiamas atsisadėti savęs daleyteš, savo idealų, įsitikinimų, svajonių... kapituluoti prieš Pranašą - Tironą. Kas jis? Laikas, valdančioji partija? Kas žino? Gal Meras tik mėtė pėdas, kalbėdamas apie Paryžių ir Monte Carlo? Argi tenka stebėtis, kad “Vagos” komitetininkai laiką susigriebė, jog prasmę kęs “Pergalę” “Striptizas” anaipol nėra nekal-tas veikalėlis, anaipol ne pasi-šalpymas iš kapitalistinio pasaulio ir moderniojo romano.

Nors skaitytoji gali pasirodyti iš pradžių romano sąranga pretenzinga, nors jam nebus lengva priimti naujovę, kad kiekvieno skyrelio pradžioje grįžta atgal tas pat tekstas, bent su labai nežymiais pasikeitimais. Įpusėjus knygą darosi suprantama, kodėl ta monotonią, kodėl autorius sumanė tokią struktūrą, iššaukiančią pasąmonę vaizdą, tarsi milžiniška ranka suktų kavos malūnėlį. O jame traiškoma, it niekinga pupelė, eilinis žmogus. Skaitytojų būtų lengva šūktelti šioj vietoj, kad “Striptizas” kafiškas, nihilistiškas. Taip nėra. Kaskart, kai personažas, tas bevardis žmogus (nors autorius ir pavadino jį Etienne Moreau), turi atsisadėti savęs daleyteš, — dvi minutes prieš atsisadant spalvos užklumpa jį “maldos motyvas”. Tada Meras prabyla vidiniais monologais, pasąmanės srauto proveržiais, parašytais ilgais sudurtiniais sakiniais. Ir tose poetinėse vizijose, primenančiose garsiuosius James Joyce monologus, skamba egzaltuota giesmė gyvenimui. Tose “chromatinėse gamose” prabyla taip pat Mero rašytojiška galia išnaudoti visus “žemės turtus”, kuriuos slepia mūsų kalba. Sugėbėjimas žaisti aliteracijom, pastoriais, garsų skambesiu, modeliuoti sintakse, sukuriant naujas muzikines frazes, nepaisant skrybros ženklų:

Aš užkabinu tinklą. Iš tikrųjų medžių šakos išlinksta, bet nelužta ir nepaleidžia jo, o gal undinės plaukai, tie švelnūs ir neperdrėskiami plaukai, tos švelnios gijos i tas šakas nepermaldaujamai įsikabino, apsikabino, apsvijo, nepaleidžia, nepaleidžia mano tinklo, nors visi upės slenkščiai permato-mais purslais ir visa tėkmė užglė jį ir išrietė, išputė kaip burą vandeniu, tėkmė ir visais vėjais, visais keturiais vėjais išputė, išrietė, įtėmė kaip burę.

Raudonai juoda mano burė iš juodo lino juodoje žemėje juodai sėto

juodomis rankomis juodai sužulėsio juodai išbujojusio juodais žiedais su žydėjusio juodais laukais juodomis bangomis raudonai išplaukusio.

Ir išneša raudonai juoda burė mano juodai raudona laivą i raudonai juodas bangas, i juodai raudoną purpurinę spalvą kaip i nežinią, i nežinią i nepermaldaujama nepasotinama troškuli, kurio nuslopinti negali niekas, kurio pagirdyti negali niekas negali ir numalšinti ir užgesinti, i juodą nežinią išneša laivą ir mane ir undinę, mergą žyvuotą, su manim, su manim...

Kur, kada girdėjom šitaip dainuojant? Ką primena ši inkantacija, šie kerų žodžiai. “Dainavos šalies padavimus”? Putinio eilėraščius? Kiekvienu atveju — kūrybą žmonių, giliai jaugusių i savo žemę.

Sios “maldos meto” meditacijos, šie lyriški įtarpai sudaro atsvarą makabriškam fabulos tekstui kompozicine prasme. Merui būdingas tas pusiausvyros įsėjokijimas. Neveltui viena jo knygų vadinosi “Lygisios trunksa akimirka”. Tarsi blaškosmos liepsnos, tarsi Joninių laužai, draską aklą būties tamsą, šie kliesdingi monologai kalba apie daugelį neišsakomų dalykų. Apie taurios skaisčios meilės ilgesį, apie sirdgėlą skirtis su kraštu, apie liūdesį išsižadėti kuo buvo tikėta, apie vaikystės svajaus, aukso žuvį ir žydrąjį paukštę... Jie suteikia “Striptizui” nepakartojamą oratorijos ar išdidijos giesmės dimensiją. Sventiškuomo ir švaros dimensiją, kaip kad šventiška ir švari būna svečiui paklota lova, smilkalais kvepianti “prasvara”,

ATSIŪSTA PAMINĖTI

ASIS nr. 9, 1976 m. S. Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos valdybos biuletenis lietuvių ir anglų kalbomis. Adresas: ASIS, 1081 E. 176th St., Cleveland, Ohio 44119, USA.

ŽODIS, S. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos biuletenis. Torontas, 1976 m. ruduo. Nariams “Žodis” siunčiamas nemokamai. Visiems kitiems metinė prenumerata — \$2. Adresas: 32 Rivercrest Rd., Toronto, Ont., Canada M6S 4H3.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS TRISDEŠIMT PENTASIS SUVAŽIAVIMAS 1975 m lapkričio mėn. 22 d. Pick-Congress Hotel, Chicago, Ill. Pranešimai, nutarimai ir sveikinimai. 88 mašinrašio puslapiai.

LIETUVA, filatelistų draugijos biuletenis 1976 m. 1(167) nr. Redaguoja Eugenijus Petrauskas, 7742 So. Troy St., Chicago, Ill. 60652, USA.

Pranas Naujokaitis, LIETUVIŲ LITERATŪROS ISTORIJA, IV TOMAS (1944—1975 m.). Išeildo JAV Kultūros Taryba. Tiražas 1000 egz. Spaudos darbus atliko V. Vijeikio spaustuė: Čikaga 1976 m. 579 psł. Kaina — \$10. Leidinys gaunamas šiuo adresu: A. Kareiva, 7030 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629, USA, ir pas knygų platintojus.

TEVYNĖS SARGAS, politikos ir socialinių mokslų žurnalas, 1976 m. 2(36) nr. Jame rašo: A. Rinkūnas apie švietimo problemas, A. J. Kasulaitis — apie ALTą, Vyt. Bagdanavičius — apie JAV suktaktį ir lietuvių tautos politinio gyvenimo sampratą, J. Kupronis — apie politinį susiorganizavimą, J. Z. — apie arkiv. M. Reinį, J. Varnas — apie St. Salkauskį ir kr. demokratiją, P. Miškinis — tema “Taip griauinama Lietuvos laisvinimo veikla”.

SVENTOJO DVASIA — BAŽNYČIOS ATNAUJINTOJA. Charizmatinis Bažnyčios atsinaujinimas ir Bažnyčios vadovų žodžiai. Paruošė prel. Vytautas Balčiūnas, kalbą tikrino Petras Balčiūnas. Viršelis — ses. Onos Mikailaitės. 123 psł., kaina \$2. Išeildo 1976 m. “Krikščionis Gyvenime”, P. O. Box 608, Putnam, CT 06260, USA.

22-JI KANADOS LIETUVIŲ DIE-NA. Montrealis, 1976 m. spalio 9-10. KLB Montrealio apylinkės leidinys nr. 5. Redagavo Jonas Narbutas. Viršelis — dail. Romualdo Bukausko. Teksta rinko ir spausdinimą prižiūrėjo “Nepriklausoma Lietuva”. Didelio formato 64 psł.

SV. PRANCISKAUS VARPELIS, 1976 m., 10 nr. Mėnesinis religinio-patriotinio turinio laikraštis. Red. T. Vikt. Gidžiūnas, OFM.

Canadian Art Memorials Ltd.
176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampus Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757
LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
Atlieka įvairius kaip paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakyamus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume ne-sukubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pagedaidavimus.
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

BALTIEČIŲ INSTITUTAS SKANDUNGA Vilniaus konservatorijos salėje surengė autorinį dviejų savo studijų konferenciją rengia birželio 10-13 d.d. Stockholme, Svedijoje. Ją remia Svedijos švietimo bei kultūrinių reikalų ministerija ir Stockholmo miestas. Konferencija bus pradėta birželio 10 d. Karališkoj Svedu Akademijoje, o visi kiti jos posėdžiai vyks Hasselby pilyje. Registruotis ir pranešimų temas prashma pateikti nedelsiant šiuo adresu: Baltiska Institutet, PO Box 16273, S910325, Stockholm 16, Sweden. Laukiama ne tik paskaitininkų, bet ir dalyvių. Konferencijai ruošiami pranešimai neturi būti ilgesni kaip 20 minučių, bet šiu klausimu galės būti padaryta išimčių. Jų santrauka turi būti atsiųsta iki balandžio 10 d., o pilnas tekstas įteiktas konferencijos pradžioje. Konferencija turės keturias sekcijas: 1. istorijos, 2. socialinių mokslų, 3. kalbotyros, 4. literatūros ir meno. Baltiečių Institutas negalės padengti kelionės išlaidų konferencijos dalyviams. Tikimasi, kad jie finansinės paramos sulauks iš savo universitetų.

ISTORINIŲ LAISKU SURADIMA dviejuose valstybiniuose Lenkijos archyvuose praneša Lietuvių Visuomeninės Kultūros Draugijos Vroclavo skyriaus valdybos pirm. Vyt. tautas Markavičius. Vroclavo archyve mokslinis darbuotojas R. Stelmachas, tyrinėdamas XIV-XV š. istorines bylas, rado Jogailos, Vytauto ir Jogailos įpėdinių laišku Vroclavo miesto tarybai. 1416 m. vasario 6 d. laišku Vytautas Didysis prašo šio miesto tarybą gražinti 14 marčių, kurias kryžiuočiai buvo atėmę iš Rudolfo Lutkaus. Archyve taipgi yra ir karaliaus Jogailos raštas, suteikiantis Vroclavo pirkliams privilegiją prekiauti Lietuvoje ir Lenkijoje. Senųjų rankraščių skyriaus vedėjas dr. E. Kobzajus, paprašytas LVK Draugijos Vroclavo skyriaus valdybos, pažadėjo padaryti tą istorinių laišku fotokopijas. Varšuvos archyve surasti Lietuvos ir Lenkijos valdovų po Žalgirio mūšio vėsto susirašinėjimo su kryžiuočiais dokumentai.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS Detroito skyrius vasario 20 d. rengia penkiasdešimtųjų dr. J. Basanavičiaus mirties metinių minėjimą. Skaidrėmis iliustruota paskaitą skaitys čikagietis dr. Jonas Puzinas. Dr. J. Basanavičius mirė Vilniuje 1927 m. vasario 16 d.

PROF. DR. BRONIS KASLAS, tarptautinės teisės specialistas, kelių politinių studijų autorius, sutelkęs gausų dailės darbų ir skulptūrų rinkinį, įsteigė moderniai įrengtą meno galeriją “Warehouse Art Gallery”. Pensilvanijos Pittstone, 381 No. Main St. Galerija jos atidarymo proga per šešias valandas ap-lankė apie 300 asmenų. Jų tarpe buvo prel. J. Karalius iš Shenandoah, rašytojas L. Dovydenas iš Clark Summit. Prof. dr. B. Kaslas reiskia viltį, kad šia galerija pasinaudos ir lietuviai dailininkai, nes jie turės puikią progą su savo kūriniais supažindinti plačiąją Pensilvanijos visuomenę.

ASTUNTAJAME TARPTAUTINIAME ESTETIKŲ KONGRESE V. Vokietijoje, Darmstadto mieste, pagrindinis dėmesys buvo skirtas vadinamai jaunystės stiliaus (Jugendstil) dailės srovei, kurios pavadinimą yra susietas su Muenchene ėjusiu žurnalu “Die Jugend” (“Jaunystė”). Ši srovė daugiausia reikėsi 1895—1905 m. Europoj klestėjusiame dekoraciniame mene. Paskaita apie M. K. Čiurlionį estetikos problemas nagrinėjusiem mokslininkam skaitė estas Aleksis Rannit. Didįjį mūsų tautos genijų jis apibūdino kaip savitą dailininką, turėjusį ryšius su anuometinėmis dailės apraiškomis ir netgi jaunystės stiliaus srove. Jo piešiniuose, “Saulės sonatoje” bei kituose darbuose esą giminę tu srovei elementų, tik jie čiurlioniškai perkurti.

KAZIO BRADŪNO eilėraščių rinkinį “Alkana kelionė” netrukus išleis “Ateities” leidykla. Knyga jau spausdinama “Draugo” spaustuėje. Jos apipavidalinimas ir grafika — dail. Vytauto O. Virkau. Rinkinys turės 120 puslapių.

ESTRADOS SOL. LENA VALAITIS (Anelė Valaitytė) sėkmingai reiskiasi V. Vokietijoje kaip populiari pramoginių dainų atlikėja, dažnai dainuodama radijo programose, šeštadieniais — televizijoje. Iš savo gerbėjų gauna daug laišku. Visiems atsako arba ji pati, arba jos sekretorė. Lietuviai iš jos gauna lietuviškus atsakymus, o svetimačiai — įvairinius kalbomis. Sol. Valaitytė yra Vasario 16 gimnazijos auklėtinė, pasilaikiusi lietuvišką pavardę, nors yra išeikėjusi už vokiečio. Vieno koncerto proga kaimyninėje vietoje ji padovanojo televizijos primtuvą Vasario 16 gimnazijos bendrabutiesiems.

PIANISTE J. RAJAUSKAITE-PETRAUSKIENE koncertavo. Elizabethe, N.J. Koncerta rengė vietinė Alexian Brothers ligoninė, kuriai buvo skirtas visas jo pelnas. Savo rečitalį J. Rajauskaitė pradėjo Čiurlioniu, Banaičiu, užbaigė Šopenu, Lisztu, Albenizu, Debussy. Praėjusių rudenį ji buvo pakviesta ir pradėjo dėstyti fortepijona Princetono universiteto Westminster Choir kolegijoje.

LIETUVOS KOMPOZITORIŲ SĄJUNGA Vilniaus konservatorijos salėje surengė autorinį dviejų savo narių koncertą — Viktoro Budrevičiaus ir Vytauto Barkausko. Pirmasis yra pasižymėjęs savo dainomis chorams bei solistams, antrasis — kamerinės bei simfoninės muzikos kūriniams. Koncerto dalyvius su šių kmpozitorių kūryba supažindino atlikėjai ir muzikologo Jono Bruverio komantarai.

DAIL. VERONIKOS SLEIVYTĖS 50-tąją asmeninę parodą surengė M. K. Čiurlionio muzėjus Kaune. Ji skirta šios dailininkės amžiaus septyniasdešimtmečiui ir 45 metų kūrybinio darbo sukaikčiai. Pradžioje dail. V. Sleivyte pagrindinį savo dėmesį skyrė grafikai, o dabar daugiausia tapo pastelė Lietuvos gamtovaizdžius, žmones ir gėles.

SIAULIŲ DRAMOS TEATRAS savo repertuarą papildė latvio dramaturgo Hario Gulbio dviejų dalių pjese “Vytureliai”, nagrinėjančia senosios ir jaunosios kartos santykius. Spektaklio kūrėjai — rež. R. Steponavičiūtė ir dail. G. Klūčius. Pagrindinius vaidmenis atlieka aktorai — E. Danilevičiūtė, V. Venckutė, G. Vaiginytė, N. Mirončikaitė, V. Baranaukas, A. Zmaila. “Vytureliai” yra trečioji šiauliečių premjera šį sezoną.

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO AKADEMIJOS prof. dr. Petras Vasinauskas atšventė dvigubą suktaktį — amžiaus 70 metų ir agronominės veiklos 40 metų. Išitsa dešimtmetį jis yra vadovavęs mokslinio Lietuvos žemdirbiškos tyrimo institutui, turėjusiam didelės įtakos žemės ūkiui. Sukaktuvininkas taipgi yra parašęs žemdirbiams skirtas keturias knygas, paskelbęs 500 aktualių straipsnių spaudoje.

AKTORIUS STASYS PETRAITIS 1976 m. gruodžio 16 d. mirė Vilniuje, sulaukęs 71 metų amžiaus. Velionis i Kauno dramos teatrą įsijungė 1929 m., baigęs pirmąją B. Dauguviečio vadovautos dramos studijos laidą. Jame dirbo iki 1952 m., Kauno jaunimo teatre — iki 1957 m. Po to — Vilniaus dramos teatre. Yra sukūręs daug dėmesio vertų vaidmenų, jų tarpe — kun. A. Strazdelį J. Petrulio pjesėje “Prieš srovę”, Don Kichotą M. Cervanteso veikalo inscenizacijoje, Pólonių V. Sekspyro “Hamlete”, Stokmaną H. Ibseno dramoje “Daktaras Stokmanas”. Iš jo režisūrinių bandymų minėtina V. Hugo “Vargdienių” inscenizacija. Velionis buvo talentingas aktorius, puikus grimo specialistas, scenoje sugėbantis visiškai pakeisti savo išvaizdą. Nacių okupacijos metais dėstė grimą ir sceninę fektuotę Kauno dramos teatro studijoje, kuria įsteigė vyr. rež. J. Monkevičius, 1943 m. žuvęs nuo bandito šūviu, ir kuriai vėliau vadovavo rež. P. Kubertavičius. Pokaryje V. Petraitis nedagoginį darbą tęsė teatriniam Vilniaus konservatorijos fakultete ir M. K. Čiurlionio meno mokykloje. Visą savo gyvenimą velionis buvo susijęs su dramos teatru bei teatralų prieaugliu. Kai 1944 m. vasarą daug kas sprendė klausimą — pasitraukti ar pasilikti, prisimena jo idealistiški žodžiai, tarti sodely prie Kauno teatro: “Aš lieku, nes reikia išsaugoti didelių pastangų dėka surkurtą lietuvišką teatrą”.

LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS INSTITUTAS išleido V. Kuzmickio ir A. Sešelio paruoštą bibliografiją “Jurgis Zauervėnas”, kuri bus naudinga išsamioms šio poeto lituanistinės veiklos studijoms. Bibliografijos vertė sustiprina jo veiklos, kūrybos, pasaulėžiūros apžvalgą, ryšių atskleidimas su lietuviiais kultūrininkais.

KAUNO POLITECHNIKOS INSTITUTO choras “Jaunystė” savo veiklos penkiasdešimtmetį paminėjo muzikiniame Kauno teatre. Šis choras buvo suorganizuotas prie Kauno universiteto 1926 m. muz. N. Martonio iniciatyva. Penkiasdešimt metų laikotarpyje jam vadovavo: S. Simkus, K. Kaveckas, K. Griauzdė, J. Dambrauskas, B. Mačikėnas, o nuo 1968 m. vadovauja dartinis dirigentas R. Varnas. Sukatuviniame koncerte “Jaunystė” su Vilniaus filharmonijos orkestru atliko G. Kuprevičiaus “Pagonių giesmes” ir St. Šimkaus kantatą “Gyvuok, Tėvyne”, talkinama solistų A. Belskio, H. Zaidžio, R. Sakotytės, A. Liuberto, akompaniatorės S. Bieliūnės. Koncerte taipgi dalyvavo choro veteranų grupė ir iš visos Lietuvos suvažiavę buvusieji choriatai.

CENTRINIS LITERATORŲ IR MENO ARCHYVAS Vilniuje surengė susitikimą su dramos aktoriumi La'monu Noreika, mininčiu amžiaus penkiasdešimtmetį. Jis yra baigęs Vilniaus dramos teatro studiją 1948 m., tobulinęsis Lunačarskio institute Maskvoje. 1952-59 m. dirbo muzikiniame Kauno teatre, 1959-63 m. — Kauno dramos teatre, o nuo 1963 m. dirba Vilniaus dramos teatre. Scenoje yra sukūręs apie 80 vaidmenų, vaidinęs filmuose. Labiausiai betgi išpopuliarėjo kaip talentingas skaitovas, meistriškai perteikiantis V. Mykaloičio - Putino, Maironio, Adomo Mickevičiaus, Justino Marcinkevičiaus, V. Mačernio, J. Janonio, M. Martinaičio bei kitų rašytojų kūrinius. Tokių dailiojo žodžio vaka-rų jis yra surengęs jau apie 400.

V. Kst.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

slavai grasiina dešiniojo sparno kroatams, o pastarieji atsilygina tuo pačiu.

Kanadoje lankėsi Prancūzijos prekybos min. A. Rossi, pirmasis vyriausybės narys po separatistinės kvebekiečių partijos laimėtų provincinio parlamento rinkimų. Šio vizito tikslas — prekybos plėtimas tarp Prancūzijos ir Kanados. Dabartinis metu abi minėtos šalys kasmet paskičia tik 1% savo eksporto. Ateityje abipusį eksportą norima padvigubinti. Spaudos konferencijoje Otavoje A. Rossi užtikrina kanadiečius, kad Prancūzija savo ryšiuose su Kvebeku lies tik tuos reikalus, kurie priklauso provincijos jurisdikcijai. Bus laikomasi principo nesikišti į Kanados vidaus reikalus. Buvęs Kvebeko premjeras R. Bourassa vedė derybas su Prancūzija ir norėjo, kad jos lėšomis bei technologija Kvebekas būtų pastatyta uranijaus įmonė. Šios derybos galėjo sukelti įtampą tarp Kanados ir Prancūzijos, nes uranijaus reikalus tvarko federacinė vyriausybė. Derybos betgi nutruko po kvebekiečių partijos pergalės ir turbūt nebus atnaujintos. Prancūzijos prekybos ministeris atvykty Kanadon pakvietė premjerą P. E. Trudeau, 1974 m. lankydamsis Paryžiuje. Jau tada buvo pabrėžtas reikalas plėsti abiejų šalių prekybinius ryšius.

Kvebeko separatistai Montrealyje bandė leisti dienraštį "Le Jour" ("Diena"), bet šis laikraštis praėjusią vasarą užsidarė dėl nepakankamo skaitytojų skaičiaus, karštų ginčų tarp leidėjų ir redakcijos narių dėl turinio kontrolės. Leidėjas F. Dagenais dabar paskelbė, kad "Le Jour" vėl pasirodys kaip savaitraštis. Jame bus propaguojama Kvebeko nepriklausomybė be finansinės kvebekiečių partijos ar Kvebeko vyriausybės paramos. Savaitraštis, kurio vienas numeris bus parduodamas po dolerį, reikės bent 15.000 skaitytojų, kad galėtų suvesti galą su galu. Ideologiniu pobūdžiu savaitraštis turės glaudžius ryšius su kvebekiečių partija, nes ir ji, ir leidėjai pasisako už nepriklausomą Kvebeką.

Kanados paštas paskelbė memorandumą, pasirašytą pašto pašto ministerio pavaduotojo J. Mackay, kuris nuo š.m. sausio 24 d. pereis į viešųjų darbų ministeriją viceministerio pareigoms. Memorandume pabrėžiama, kad iki š.m. liepos 25 d. bus beveik sustabdytas naujų tarnautojų priėmimas paštan, ypač į jo administracinį skyrių. Šio žingsnio privertė imtis federacinio izdo tarybos atsakymas paštininkų skaičių 1977 m. padidinti 2.500. Taryba leido samdyti tik 700 naujų tarnautojų. Suvaržymai administraciniam personalui įvedami dėlto, kad

jis per pastaruosius penkerius metus spėjo padidėti net 52%. J. Mackay pranešimu, naujų tarnautojų samdymo sumažinimas neturės įtakos pašto paslaugoms.

Kanados statistikos duomenimis, 1976 m. birželio 1 d. metropolinis Montrealis turėjo tik 5.000 daugiau gyventojų už metropolinį Torontą. Remiantis paskutiniu penkmečio abiejų miestų augimo duomenimis, šiuo metu Torontas jau turėtų būti pralenkęs Montrealį. Spėjama, kad metropoliniame Toronte gyvena apie 2.770.000 kanadiečių, o Montrealyje — apie 2.762.000. Šia proga taipgi konstatuojama, kad Montrealis jau turi bilijoną dolerių ilgalaikių paskolų, nes jas net \$425 milijonais padidino Kvebeko vyriausybės išskaymas prisidėti prie olimpinio deficito padengimo. Padalinus Montrealio skolas gyventojams, kiekvienam vyriui, moteriai ir vaikui tektų po \$1.000. Tokią išvadą daro miesto tarybos narys M. Fainstas.

Užsienio reikalų min. D. Jamiesonas pranešė spaudai, kad iš Britanijos ir JAV vyriausybų yra gautas kvietimas prisidėti prie organizuojamo tarptautinio \$1,3 bilijono fondo Rodezijos reikalams. Pinigai bus naudojami taikiam Rodezijos baltųjų mažumos valdžios perdavimui negrų daugumai. Spėjama, kad šis fondas sudarys apie 15 valstybių, o didžiausią įnašą parūpins JAV. Kanados įnašo dydis tebėra nepaskelbtas. Užsienio ministerijos pareigūnai betgi pasitarė, kad jis gali siekti maždaug tokią sumą, kokia per pastaruosius penkerius metus buvo duota Rodezijos kaimyninėms negrų valstybėms. Yra žinoma, kad Tanzanija tame laikotarpyje iš Kanados gavo \$93 milijonus. Taigi, Kanados įnašas tarptautiniam Rodezijos fondam greičiausiai bus apie \$100 milijonų. Iš šio fondo bus mokamos ir kompensacijos baltiesiems rodeziečiams, išvažiuojantiems iš Rodezijos, už jų paliekamą turtą, kurį įsigyti padėjo pigi negrų darbo jėga. D. Jamiesono teigimu, Kanada nenumato jokių privilegijų baltiesiems imigrantams iš Rodezijos. Jis gal būtų suteiktos tik tokie atveju, jeigu ten prasidėtų rasinės skerdynės.

Konservatorių vadas federaciniame parlamente W. Baker atkreipė žurnalistų dėmesį į faktą, kad parlamento narių skaičius dėl mirčių ir pasitraukimų yra sumažėjęs šešiais, bet vyriausybė delsia skelbti papildomus rinkimus šioms vietoms užpildyti. Anksčiau pravesčius tris atstovų perrinkimus laimėjo konservatoriai. Remiantis Gallupo instituto duomenimis, savuoju populiarumu dabar jie dar daugiau yra pralenkę liberalus. W. Baker daro išvadą, kad perrinkimų delsimas yra sąmoninga liberalų taktika.

SPORTAS

SPORTAS VISUR

Kanada laimėjo papildomas pasaulinio futbolo pirmenybių S. Amerikos po grupio rungtynes. Nežiūrint neįprastų sąlygų ir augstos temperatūros, buvo žaidžiama Haiti saloje esant 35° karščiui, Kanada 3:0 nugalėjo JAV. Po šios pergalės Kanada ne tik pirmą kartą pateko į šių pirmenybių antrąjį ratą, bet ir tapo savo po grupio favoritais. Anksčiau nuolatiniu šios grupės nugalėtoju būdavo Meksika. Šį kartą pirmo rato rungtynėse Kanada nugalėjo Meksiką 1:0 ir sužaidė lygiomis 0:0.

Papildomas rungtynes po dviejų lygiųjų 1:1 ir 1:1 turėjo peržaisti ir Kuba su Haiti. Čia geriau sužaidė Haiti, nugalėdama Kubą 2:0. Kitose šio po grupio rungtynėse Salvadoras nugalėjo Gvatemalą 2:0 ir sužaidė lygiomis 1:1 su Kosta Rika. Tokiu būdu antrojo rato po grupį sudaro: Kanada, Meksika, Haiti, Salvadoras, Surinamas ir Gvatemala.

Antrojo rato šio po grupio turnyras bus žaidžiamas rudenį. Turnyro nugalėtojas 1978 m. vyks į pasaulinių futbolo pirmenybių baigiamuosius žaidimus Argentinoje. Po grupio turnyrui vieta dar neparinkta. Kanados futbolo komandos treneris Eckhard Krautzun (Kriaučiūnas?) stengsis išreikalauti, kad šis turnyras būtų rengiamas Kanadoje.

Futbolas yra populiariausias sportas pasaulyje. Nenuostabu, kad susidomėjimas pasaulinėmis pirmenybėmis yra labai didelis. Žaidžiant po grupio rungtynes San Salvadoro tarp Salvadoro ir Kosta Rikos, nors stadionas talpina 55.000 žiūrovų, visos vietos buvo užpildytos 4 valandos prieš rungtynes. Negana to, prieš pradinį švilpuką minia sulaužė užtvaras ir dar 15.000 žiūrovų įsiveržė stadionan.

Sekančios pasaulinės futbolo pirmenybės įvyks 1982 m. Ispanijoje. FIFA pirm. brazilietis Joao Havelange stengsis pakeisti šių baigminių pirmenybių pobūdį. Pagal esamas taisykles, baiginiuose žaidimuose žaidžia 16 komandų, iš kurių 9 ar 10 iš Europos. Jis norėtų, kad baiginiuose žaidimuose žaistų 20 ar 24 komandos, įtraukiant daugiau komandų iš P. Amerikos, A. S.

SPORTAS LIETUVOJE

Tarptautiniame vyrų rankinio turnyre Tbilisyje dalyvavo pajėgiausios pasaulio komandos. Sov. Sąjungos jaunimo rinktinėje sėkmingai žaidė kauniečiai V. Sadaunykas ir V. Novickis.

Sov. Sąjungos merginų rinktinės pirmenybėse Panevėžyje Lietuvos merginų rinktinė laimėjo II v. Po šių pirmenybių trys lietuvaitės pakviestos į Sov. Sąjungos merginų rinktinę. Tai kauniečiai Genutė Garšvinskaitė, vilnietė Sigita Mažeikaitė ir klapėdiete Vida Katarskytė.

Klaipėdoje atidaryta moderni salė — patalpos uždarams lengvosios atletikos varžyboms ir treniruotėms.

Dviratinių teisėjų ruošiai Maskvos olimpiadai. Vilniuje buvo su rengtas dviračių sporto teisėjų seminaras. Jame dalyvavo 40 geriausių teisėjų iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio ir kitur. Buvo supažindinama su naujausia teisėjavimo aparatūra, teisėjų darbo metodika ir sekretoriavimu.

Lietuvoje išleista knyga "Lietuvos bokšas", kurioje įdėta ir Lietuvos bokso istorija. Pirmosios oficialios bokso rungtynės buvusios surengtos 1923 m. gruodžio 29-30 d. Kaune.

Šiaulių lengvosios atletikos pirmenybėse šešiolikametis V. Januškevičius suolyje į augstį peršoko 2,01 m.

Ateitininkų žinios

Ruošimės ateitininkų kongresui, kuris įvyks š.m. Darbo šventės savaitgalįje Klevelande, atkreipdami dėmesį į Federacijos valdybos iškeltas mintis.

Paskutinis kongresas buvo Čikagoje 1970 m. Vieną savaitę prieš kongresą Dainavoje buvo prieškongresinė Federacijos stovykla, kurioje dalyvavo moksleiviai, studentai ir sendarbiai. Pagrindinė kongreso tema buvo: "Žmogus — kūrėjas Dievo planuose".

1965 m. kongresas buvo Toronte. Kongreso tema buvo "Atvirumas laikui, ištikimybė idealui".

Ateitininkų vadai yra buvę šie asmenys: Pranas Dovydaitis, kuris oficialiai buvo išrinktas 1925 m., nors ateitininkai jau veikė nuo 1910 m.; Stasys Salkauskis oficialiu vadu buvo 1927-1930 m.; Kazys Pakštas 1930-1940 m. (užėjus karo metams, oficialusis vado nebuvo); Adolfas Damašis 1946-1952 m.; Simas Sužiedėlis 1952-1963 m.; Antanas Maceinas 1947-1949 m. (būdamas ateitininkų federacijos tarybos pirmininku, ėjo ir federacijos vado pareigas); Juozas Girnius 1963-1967 m.; Justinas Pikūnas 1968-1975 m.; Petras Kisieliūnas yra dabartinis federacijos vadas nuo 1975 m.

Skautų veikla

"Dainos" dr. vės adjutantė paskirtos A. Palilytė ir L. Karosaitė. • Ona Indrelienė, nuolatinė skautų rėmėja, "Satrijos" ir "Rambyno" turtams paskyrė po \$50, o \$10 auką parėmė skautų Kūčias. Nuosirdus skautiškas acū.

• I jūr. skautės įstojo R. Rauth.

• Gruodžio 12 d. V. Janulaitytė atliko vyr. skaučių įžodį. Acū ps. A. Šeškuvienė už priėmimą.

• Kovo 26-27 d. d. Čikagoje šaukiamas LS Seserijos skautininkių suvažiavimas, kuriame bus svarstoma veiklos seserijoje ir visuomenėje klausimai. Dalyvės turės progos pamatyti ir išgirsti Lietuvių Operos statomą "Romeo ir Juliją". LSS skautininkių skyrius prašo visas tą savaitgalį atvykti į Čikagą.

• Kanados Lietuvių Fondas skautų veiklai paskyrė \$500. Acū.

• Jei kas už aukas Romuvai norėtų gauti oficialius pajamų mokesčių kvitus, tesikreipia į Romuvos įd. A. Vasiliauską, 51 Smithfield Dr., Toronto, tel. CL 1-5126. C. S.

ŠYPSENOS

Telefonų knyga

Turistas Vilniaus restorane paprašė telefonų abonentų knygos.

— Labai gaila, — atsakė administratorius, — abonentų knygos neturime. Galime pasiūlyti skundų knyga. Joje rasite beveik visų miesto gyventojų pavardes ir adresus.

Skyrybos

Kalbasi dvi draugės: — Kodėl Jadvyga skiriasi su vyru? Pati pasakojo, kad jis pusryčius 25 į lovą atneša.

— Taip. Bet kasdien atneša pusryčius penktą valandą ryto.

Nekalba

— Aš jau metai, kai nebekalbu su savo žmona.

— Kodėl?

— Nenoriu jos nutraukti!

Plaukai

— Sakai, kad šią plaukų kuokštę laikai savo vyro prisiminimui. Ar jis miręs?

— Ne, bet jau penkiolika metų, kai nupliko...

Musės

— Kelneri, sriubos lėkštėje plaukioja musė!

— Negali būti. Musės nemoka plaukioti. Parinko Pr. AIŠ.

Jis vienu centimetru pagerino Lietuvos berniukų rekordą.

Lietuvos krepsininkams Sov. Sąjungos augščiūnais lygos pirmenybės nėra labai sėkmingos. Tik po reikšmingo laimėjimo prieš III vietę esantį M. Spartaką 95:90 Kauno Žalgiris pakilo į VI vietą. Blogiau sekasi Vilniaus Statybai. Po geros pradžios (du pirmi laimėjimai) Statyba nusmuko į XI vietą su tuo pačiu skaičiumi laimėjimų. Geriau sekasi Vilniaus Kibirkšties moterims, kurios tvirtai laikosi IV vietoje.

VYČIO ŽINIOS

Visuotinis metinis susirinkimas — vasario mėn. Tikslis susirinkimo data ir vieta bus paskelbta vėliau.

Draugiškos krepsinio rungtynės tarp Vyčio ir Hamiltono Kovo jaunųjų C (14) komandų įvyko sausio 9 d. Anapilso salėje. Pradžioje rungtynės buvo aplygės, tačiau žaidimo eigoje išryškėjo vytičių pranašumas, kurie ir laimėjo rungtynes 39:14 pasekme. Vyčio komandose žaidė: J. Karpis 7, A. Balsys 2, P. Tutlys 6, V. Grabauskas 16, S. Namičkas, A. Slapšys 4, R. Karpis, G. Grabauskas 2, A. Saplys 2; Kovo komandoje — Suly 2, T. Stanaitis 6, E. Labuckas 6, Otto, Bartininkas, L. Stanaitis, Kontenis, Lukavičius, Bieličius.

Ateityje numatoma surengti daugiau draugiškų rungtynių tarp abiejų sporto klubų įvairių amžiaus grupių.

Krepšinio ir stalo teniso treniruočių po švenčių vyksta nusistovėjusia tvarka. A. S.

Alfonsas A. Garbenis

Alfonsas Wm. Garbenis, B.A.

REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys
Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR NETOLI LIETUVIŲ NAMU

BERESFORD-BLOOR, atskiras plytų namas, 8 kambariai per 2 augštus, pakeistas dviem šeimomis; pilnai užbaigtas rūsys, įvažiavimas ir garažas; imokėti apie \$15.000.

INDIAN RD., 19 kambarių, didelis gražus namas, legaliai pakeistas; 5 butai, rūsys, naujas šildymas; didelis sklypas, platus privatus įvažiavimas, mūrinis garažas dviem mašinoms; reikia parduoti; palikimas; papiginta kaina.

INDIAN RD.-BLOOR, atskiras, pilnai mūrinis garažas, geras pelningas namas; imokėti \$15.000.

BOUSTEAD, atskiras tributas, 13 kambarių per 3 augštus, vandeniui apšildomas; gilus sklypas, privatus įvažiavimas, 2 garažai; arti Lietuvių Namų ir poženinio.

KLASKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

DUFFERIN-BLOOR, atskiras, pilnai mūrinis namas, 10 kambarių per 2 augštus; vandeniui apšildomas; pilnai įvažiavimas ir "Lane"; palikimas; apie \$72.900.

HIGH PARK GATVĖ, atskiras, pilnai modernizuotas, 2 prausykloje, 7 kambarių namas, pilnai modernizuotas, privatus įvažiavimas; garažas.

MARGARETA GATVĖ, atskiras, pilnai mūrinis namas, 6 kambarių namas; 2 virtuvės, 2 prausyklos; mažas imokėjimas; arti Bloor gatvės.

WESTON RD., naujas vienaugštis (bungalow), 3 miegamųjų; prijungtas garažas; statybininkai turi parduoti; imokėti apie \$15.000.

JANE-ST. CLAIR, atskiras medinis namas, 6 kambariai, 2 virtuvės, 2 prausyklos, privatus įvažiavimas; pigus pirkiny; imokėti \$5.000.

ETOBICOKE KRAUTUVĖ, apynaujis pastatas, nuoma \$300 į mėnesį; nuomininkas viską apmoką, išskyrus mokesčius; morgančius be nuosimčių; prašo \$55.000. Geras investavimas.

WASAGA BEACH (PASONEJE), naujas, vienaugštis 3-jų miegamųjų namas su geras ūkio pastatais; 86 akrų derlingos žemės, teka mažas upelis; visai arti Nottawasaga upės; asfaltuotas kelias. Savininkai ima vieną morgančių. Geras pirkiny.

VAKARAIŠ SKAMBINKITE I NAMUS

Alfonsas A. GARBENIS	Alfonsas Wm. GARBENIS	Stasys DARGIS
489-1543	769-0656	766-3925

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
9¼% už 2 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
9% už 1 m. term. dep.	9½% už mortgičius
9% už pensijų ir namų planą	
8% už spec. taupymo sask.	
7½% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 14 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių grynė apdrausta santaupydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir saskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrijai mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723
ir 532-1149 M6P 1A6

R. CHOLKAN & CO. LTD. REALTOR
REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE

BLOOR — DOVERCOURT, atskiras 10 kambarių namas; 4 kambariai ir prausykla pirmame augšte; didelis mūrinis garažas su labai plačiu įvažiavimu; ekstra sklypas daržovėm pasisodinti; netoli Bloor; apie \$15.000 imokėti ir viena skola; neaugsta kaina dėl skubaus pardavimo.

JANE — BLOOR, gražus 6 kambarių "English Tudor" atskiras namas; didžiulis židinis salone, moderni virtuvė su pusryčių kambariu; garažas su privačiu įvažiavimu; puikioje gatvelėje, netoli Bloor.

RUNNYMEDE — BLOOR, 7 didelių kambarių rūpių plytų atskiras namas; kvadratinis planas; 2 prausyklos, užbaigtas rūsys; didelis kiemas, dvigubas garažas su plačiu įvažiavimu; netoli poženinio traukinio stoties; viena skola.

SWANSEA, atskiras 5 kambarių mūrinis vienaugštis (bungalow); didžiulis kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu; reikalingas remontas; prašoma kaina \$63.900.

BLOOR — PRINCE EDWARD DR., apie \$15.000 imokėti; 6 kambarių vienaugštis (bungalow); užbaigtas rūsys; garažas su privačiu įvažiavimu; arti susisiekimo.

JANE — RUNNYMEDE, visai naujas 6 kambarių atskiras namas, gerai pastatytas bei įrengtas; garažas; atviras židinis rūsyje; apie \$12.000 imokėti; greitas užėmimas.

P. KERBERIS,
2336 Bloor Street West
tel. 763-5555 namų 535-1584

ADVANCE REAL ESTATE Ltd.

Toronto Real Estate Board narys
1055 Bloor Street West
A. (Blue) Bliūdžius
Telefonai 534-9246, namų 537-2291

rezidenciniai
komerciniai
investicijos
mortgičiai
įkainojimas
namų drauda

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 10 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:	
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 2 metų	9¼%
Antradieniais 10-3	term. indėlius 1 metų	9%
Trečiadieniais uždaryta	pensijų ir namų s-tas	9%
Ketvirtadieniais 10-8	taupomąsias s-tas	7½%
Penktadieniais 10-8	depozitų - čekių s-tas	6%
Šeštadieniais 9-1	DUODA PASKOLAS:	
Sekmadieniais 9.30-1	asmenines	9½%
	nekiln. turto	9½%
	investicines	11%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidos. Nemokamas čekių ir saskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

Autorite Sales and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt. Sav. FRANK PETTIT

Simon's TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduom televizijas ADMIRAL, "stereo" ir kitos rūšies aparatus.

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI
KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

KLASKITE MANE APIE • pajamų mokesčių atskaitas • pensijų planus • RRSP — registruotą pensijų planą • invalidumo pajamas • nuosavybių draudą • šeimos apsaugą • studentų draudus fondus mokslui eiti

2 Carlton Street, suite 714

Namai: 766-5857 • Raštinė: 363-7881

Juozas Eimis Ramas, District Manager of Canadian Premier Life

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės med

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

NEKVIESTOJI VIESNIA
Nekviestoji viešnia — mirtis neaplenkė lietuvių ir praėjusių švenčių laikotarpį. Tik ką paskyrė viena pranešimą Čikagos miesto burmistro R. Daley ir kompozitoriaus prof. Vl. Jakubėno mirtims paminėti. Dar aną pranešimą berašant, jau buvo žinoma, kad Muenchene, V. Vokietijoje, staigiai mirė vos 29 m. sulaukęs solistas Vytautas Nakas, vienintelis muziko Antano Nako ir Onos Kasakaitės-Nakienės sūnus. Jo palaikai po Kaledu švenčių buvo parvežti į Čikagą ir po gedulingų pamaldų Marquette Parko liet. katalikų šventovėje gruodžio 31 d. palaidoti Sv. Kazimiero kapinėse.

A. A. V. Nakas, gyvendamas Čikagoje, buvo aktyvus mūsų tautinės bendruomenės, korporacijos "Neolithuania", jūrų skautų narys. Yra dainavęs nevieną vaidmenį Čikagos Lietuvių Operoje. Baigęs augstuosius mokslus, trejus su puse metų dėstė Čikagos muzikos konservatorijoje, vėliau išvyko į Europą, kur dėstė Austrijos muzikos kolegijoje ir pastutinius dešimt metų dirbo Muenchene "Laisvės Radijo" lietuvių skyriuje. Kai Aušra ir rež. Jonas Jurašai iš okup. Lietuvos atvyko į Austriją, Vyt. Nakas buvo, rodo, pirmas lietuvis, su jais užmezgęs kontaktą.

A. A. Vyt. Nakas buvo labai malonus būdo, draugiškas ir atviras, puikiai kalbėjo lietuviškai ir aktyviai dalyvavo lietuvių gyvenime. Todėl daugelis jo netikėtą mirtį pasitiko su giliu liūdesiu.

Ankstą sausio 1 d. rytą rašytojai ir "T2" bendradarbiai Anatolijui Kairiui, rašytojui P. Gaučiui ir "Dainavos" ansamblio krikštui motinai Elenai Gaučienei, grįžtant iš N. Metu sutikimo, netikėtai paslydo A. Kairio vairuojamas automobilis ir trenkė į geležinkelio linijos stulpą pietvakarinėje Čikagos dalyje. Abu rašytojai buvo gerokai sužeisti, o E. Gaučienė nuvežta į ligoninę nebeatgavo sąmonės ir buvo konstatuota jos mirtis. N. Metu sutikime su tais žmonėmis sėdėjome prie vieno stalo, sulaukę 1977 m. vieni kitus sveikinim ir linkėjimų laimingų bei gražių metų. Ir kaip liūdna, kad gyvenime visuomet buvusiai linkoms nuotaikos ir giedros sielos Elenai Gaučienei 1977 m. truko vos 2 valandas. Mirusios laidotuvės tvarkė sūnus, nes rašyt. P. Gaučys, gerokai sulaužytas guli ligoninėje.

LEIDINYS MOKYKLoms
Didžiosios K. Donelaičio liuanis-

ST. CATHARINES, ONTARIO

KLAIPĖDOS ATVADAVIMO suaktyvė minėjimas įvyks sausio 23, sekmadienį, tuoj po 10 v. r. pamaldų pranciskų vienuolių salėje. Rengia Niagaros pusiasalio Povilo Lukšio šaulių kuopa. Minėjimas bus iškilmingas, dalyvaujant visų organizacijų vėliavom, Klaipėdos atvadavimo dalyviams, laisvės kovų savanoriams - kūrėjams. Po minėjimo bus parodytas iš nepriklausomos Lietuvos gyvenimo garsinis filmas "Laisvoji Lietuva". Tą dieną bus laukiama visų Niagaros pusiasalio bei Buffalo lietuvių, ypač jaunimo, nes bus gera proga pamatyti, kaip gražiai buvo kuriamas nepriklausomos ir tikrai laisvos Lietuvos gyvenimas. Rengėjai kviečia visus dalyvauti.

VASARIO 16 MINEJIMAS rengiamas vasario 19, šeštadienį. Pagrindinė programos dalis atliks Toronto "Varpo" choras. Kitos detalės bus paskelbtos vėliau.

MŪSŲ MINEJIMAI galėtų turėti didžiausią pasisekimą, jei apylinkės lietuvių kiek daugiau dėmesio kreiptų į savo laiko planavimą. Didelės bendruomenės visad užtenka žmonių, bet tokiose kaip mūsų atsiranda viską žlugdančios spragos, kai vienas yra pasižadėjęs kitur, kitas nebegali pakeisti šeimos šventės da-

tinės mokyklos direktorius Julius Sirka, anksčiau gyvenęs Toronte ir ten vadovavęs lit. mokyklai, prieškalbėdys į savo namus Čikagoje sukvietė spaudos atstovus ir įteikė naujai išleista K. Donelaičio mokyklos mokytojos D. Bindokienės redaguota veikalą "Lietuvių literatūros skaitymai", skirtą augstnesiosios lit. mokykloms. Į kietus viršelius įrasta knyga turi 589 psl. Joje yra 34 lietuvių rašytojų kūrybos ištraukos. Veikalas vadovėlis paruoštas pagal LB švietimo tarybos nustatytą kursą. Jo išleidimas atsiėjo per \$8,000. Pusė tos sumos suaukojo mecenatai, kurių sąrašas paskelbtas įžangiuose knygos puslapiuose.

Tokių literatūros skaitymų išleidimas pasidarė labai aktualus, kai visi išsibaižę mokytojų J. Masilionio ir a.a. D. Veličkės paruoštas "Lietuvių literatūros" veikalų laidos. Minėtų veikalų vietoje konspektinė laida buvo pažadėjusi išleisti LB švietimo taryba. Kai per 4 metus pažadas nebuvo įvykdytas, K. Donelaičio lit. mokyklos vadovybė ir tėvų komitetas sugebėjo surasti numatytam veikalui paruošti redaktore ir taip pat atramą nors daliai išleidimo išlaidų padengti. Idomu ir tai, kad "Lietuvių literatūros skaitymai" yra iliustruoti visų jame spausdinamų kūrinių autorių gana gražiai išėjusiomis nuotraukomis. Šiuo vadovėliu jau naudoja K. Donelaičio, Cicero ir Lemon-to lit. mokyklos.

Savo pranešime K. Donelaičio lit. mokyklos direktorius J. Sirka pažymėjo, kad mokykla Čikagoje gyvuoja 18-tuosius metus. Joje šiuo metu mokosi apie 300 mokinių, 1968 m. mokykla išleido pirmąją knygą — "Lietuva tėvynė mūsų" — geografijos vadovėlį. 1976 m., minint JAV nepriklausomybės 200 m. sukaktį, K. Donelaičio mokykla išleido patį stambiausią veikalą — "Lietuvių literatūros skaitymus", kuriame, J. Sirkos žodžiais, lietuvių rašytojai kalba apie tėvų žemę Lietuvą.

Per 17 gyvavimo metų K. Donelaičio lit. mokykla išleido 27 leidinius. Septyniolika jų leidinių skirta mokslui, kiti yra mokyklos metraščiai ir pan. Devynis tu leidinių paruošė rašytoja D. Brazaitė-Bindokienė. Per tą laiką mokyklos laikraščio "Pirmieji žingsniai" išleista 68 numeriai. Tokia duoklė K. Donelaičio lit. mokykla yra atidavusi lietuvių raštijai. Mokykloje šiuo metu dirba 25 etatiniai mokytojai ir 9 pagalbiniai. Tėvų komitetas vadovauja inž. J. Variakojis.

tos, trečias — medžiojimo ar meškeriojimo dienos. Galima viską pakeisti, net įmonės atvalandžių dieną. Žiūrėkime visų pirmą lietuvių pultą, o visa kita tegu būna antraeilio dalyku. Net darbovietėse labiausiai gerbiami tie, kurie brangina savo tautą ir savo tikėjimą. Tai liečia ir vilniečius. Mes troškime juos visus matyti bent svarbiausiose mūsų tautos minėjimuose.

Vasario 16 yra diena aukoti Tautos Fondui kiek galime. O galime aukoti, nes turime iš ko. Retas kuris nėra pasitirintis žmogus. Tik tokiu būdu bus tikrai malonu gyventi didelėje Niagaros apylinkės lietuviškoje šeimoje ir pajusti, kas yra vieningumas bei solidarumas. Pirmoje eilėje viskas mūsų tėvynei Lietuvai, nes niekas kitas jos mums negali atstoti.

Didieji minėjimai yra proga į juos pasikviesti net nelietuviškos kilmės artimuosius. Pagal mūsų gražią tradiciją, jie laikytini mūsų lietuviškos šeimos nariais. Kor.

PARDUODAME LIETUVISKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

"Lietuvių literatūros skaitymų" sutiktuvis liuanistinėje K. Donelaičio mokykloje Čikagoje. Priekyje — rašyt. B. Pūkelevičiūtė, poetas K. Bradūnas, K. Bradūnienė, veikalų autorė rašyt. D. Bindokienė, švietimo tarybos pirm. Br. Juodelis, mokyklos direktorius J. Sirka

P A D Ė K A

Nuosirdžiai dėkoju visiems už lankymą manęs ligoninėje ir namuose, už gėles, dovanas bei pareikštas užuojautos mano ligos metu: kun. klebonui P. Azubaliui, kun. Aug. Simanavičiui, OFM, dr. S. Pacevičiui, dr. Watt, gail. seselėi p. Budrienėi, E. B. L. Kišonams, O. J. Dementavičiams, M. B. Norikams, S. A. Petraičiams, O. J. G. Gataveckams, A. A. Smalliams, Iz. Gataveckui, M. Karasiejūnei, A. Simkevičienei, S. Aušrotienei, F. V. Urbonams už dovanas, E. Simkevičiūtei, S. Beržinskenei, L. Kolyčienei, J. Jotautui, p. Dikonienėi, O. J. Pavilioniams, L. Pearce, seselėi Michaeli, KLK Moterų Draugijos Lietuvos Kankinių parapijos skyriui, KLK Moterų Draugijos Prisikėlimo par. skyriui. Taip pat didelę padėką mano žmonai, dukroms, anūkam ir žentui.

Visiems labai dėkingas —
Jonas Žekas

Vakarai atviri . . .

(Atkelta iš 3-čio psl.)

moko Leninas. Kiekvienas karų pasakys, kad jokia kova negali būti laimėta, pirmą neįsistudijavus priešo taktikos ir jo metodus. Užot puldinėti nuo vieno prie kito, kaip tos trys aklos pelės, kodėl nepastudijuojame komunizmo, nenorim jo suprasti, nepasimokom iš istorijos, iš jo vadų pasisakymų? Mums reikia daugiau apdairumo pritariant vienas ar kitam asmeniui, daugiau praktikos remiant kurį nors įvyki. Neištyrę, nepadarę analizės, nesurasim apsaugos prieš žmonijos nuodus.

Delhi, Ontario

ZUKIŲ BALIUS. Delhi šaulių kuopa ir Tillsonburgo medžiotojų ir žūklautojų klubas sausio 29 d. Tillsonburgo Community Centre salėje ruošia tradicinį zukių balių. Programoje bus Hamiltono mergaičių choras "Aidas", solistai — Vaclovas Verikaitis ir Rimas Strimaitis su akompaniatorium muz. Jonu Goveđu. Bus gera muzika, veiks bufetas, bus šiltos briclenos, zuikienos ir kt. valgių vakarienė. Visi kviečiami dalyvauti.

Calgary, Alberta

NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ surengė šeštadienės lietuvių mokyklos vadovės — E. Krausienė, J. Dubauskienė, J. Vyšniauskienė, M. Stakėnaitė. Švytinti Kalėdų eglutė išpuoštoje salėje traukė visų dėmesį. L. Simuneliuo stipri magnetofono juostos muzika kėlė jaunimo poros šokiams. Žvakį šviesoje buvo linkima vieni kitiems ir kitais metais kartu sutikti N. Metus. Savų šeiminių paruoštas valgių stalas buvo gausus ir įvairus. Svečiams, nebuvusiesiems ankstyvesniuose lietuvių parengimuose, buvo proga pasigėrėti šeiminių sugebėjimais. Elv. Krausienė rūpinosi, kad visi atsilankiusieji jaustųsi savųjų aplinkoje. Al. Sukys pilsė šaltus gėrimus ir skaičiavo, kiek tiks pinigų šeštadieninei mokyklai. Tiems, kurie šiemet nesuradę salės, teks laukti kitų metų, bet nebešigs "Lietuva brangi, mano tėvyne" dainos, padainuotos viešnios iš Vilniaus. Gaila, jaunimui neteko pašokti tautinių šokių ir parodyti svečiams skirtumą nuo eilinio N. Metų sutikimo bei duoti visam renginiui lietuvišką pobūdį. Loterijai savo darbo miniatiūrinių piešinių pakuokio p. Walden. Visos pajamos numatytos skirti tautinių šokių ratui.

VEDYBŲ 25 METŲ SUKAKTĮ paminėjo P. ir Emilija Karpas (anksčiau gyvenę Toronte). Jiems sugiedota "Ilgiausių metų". Ev. Amon ir V. Kučinskienė susirinkusių vardu juos pasveikino ir įteikė prisiminimui dovaną. Kor.

TORONTONT

Hamiltonišio "Gyvataro" vadovės G. Breichmanienės laiškas, rašytas Australijoje 1976. XII. 31, gautas "T2" redakcijoje 1977. I. 14. Jame "Gyvataro" vardą jį sveikina visus Kanados lietuvių N. Metų proga ir džiaugiasi gražia išvykos sėkme. Australijos Lietuvių Dienos Melburne prasidėjo gruodžio 26 d. ir baigėsi 31 d. banketu. Per 6 dienas programa buvo labai plati, įdomi, įvairi. Gruodžio 29 d. buvo surengtas atskiras "Gyvataro" koncertas Melburne. Pavyko labai gerai. Gyvatariečiai gražiai atstovauja Kanados lietuviams ir pačiai Kanadai.

Po koncerto gyvatariečiai buvo pakviesti pas Australijos parlamento pirm. Snedden. Pas jį praleido visą popietę besimaudydami. Susidragavo su dviem šeiminių sūnum ir dukra. Specialus priėmimas buvo surengtas Kanados konsulate Melburne. Konsulas D. S. Armstrong visus apdovanojo ir džiaugėsi "Gyvataro" pasisekimu bei elgsena. Numatyti koncertai — sausio 2 d. Melburno miesto parke, sausio 4 — Adelaidėje. Žiūr. 1 psl.

Metinė "Atžalyno" popietė praėjo labai gražioj nuotakoj gausiai susirinkusios visuomenės dėka. "Atžalynas" su višiom trim grupėm atliko meninę programą, stebint 400 asmenų. Didelis aciu už loterijos laimikius, mamytėm už skanius pyragus ir visiem, kurie taip nuoširdžiai nuolat prisideda prie lietuviško jaunimo veiklos. "Atžalynas" ypač dėkoja už aukas: "Paramos" bankui, Prisikėlimo bankui, J. Stradui, p.p. Drešeriam, p. Kudabai, O. Indrienei. "Atžalynas" pakvies tas atlikti meninę programą "Tauro" parengime ir Lietuvių Namų Vyrų Būrelio parengime. Jis trečią kartą dalyvaus tradiciniam renginyje "Baltic Night" Seneca College vasario 26 d. Jaunimas nuo 6 metų amžiaus kviečiamas įsijungti į šokėjų arba muzikantų eiles "Atžalynė". Kreiptis tel. 667-8260.

TLM Šalpos Grupės "Daina" rinkliavoje 1976 m. gruodžio 19 d. surinkta \$374.50. Didesnę sumą sudarė keliolikos asmenų aukos. Malonu būtų jų pavardes paskelbti, tačiau valdyba, plačiau šį reikalą aptarusi, nusprendė išreikšti bendrą nuoširdžią padėką. Tikiuosi, kad tų asmenų pavardės metiniame "D" susirinkime bus įrašytos protokolan. Dėkojame Prisikėlimo parapijos klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, ir visiems aukotojams už suteiktą gražesnių šv. Kalėdų pasilikušiem seneliams ir ligoniams lietuviams Vokietijoje. M. F. Y.

Anelė ir Izidorius Gataveckai sausio 3 d. atšventė savo vedybų 25-rių metų sukaktį. Jiedu dalyvaus charizmatinio būrelio veikloje, tad ir išikilmė buvo atitinkamo pobūdžio. Prie salėje paruošto altoriaus-stalo Mišias atnašavo kun. Aug. Simanavičius, o šalia jo sėdėjo suktuvinių ir jų vaikai. Toliau salėje sėdėjo giminės ir svečiai. Visi aktyviai dalyvavo Mišių aukoje ir bendrai giedojo. Po pamaldų įvyko vaišės, paruoštos pačių suktuvinių. Vyrų vardu sveikino V. Kolyčius, moterų

— p. Kolyčienė ir įteikė dovaną. Sukaktuvinių vardu visiem padėkojo p. Anelė. Ji Toronto lietuvių visuomenei žinoma ypač kaip išradinga kulinarijos specialistė. Pvz. jos buvo pagamintas kepinyš Gedimino pilis, tortas Napoleonas ir kt. Meniški jos kepiniai (miškas, keltas, beržo šaka, ežių šeima, žemuogių pirtinėlė...) puošia Vilniaus paviljoną Karavano metu. Izidorius yra parketo grindų specialistas. G. A.

Aida R. Žiuraitytė ir David L. Hudson susituokė Sv. Bazilijaus katalikų šventovėje sausio 16 d. Jungtinių apieigas atliko jaunosios studijų profesorius kun. R. Maddon, kun. P. Azubalis ir jaunjo klebonas kun. H. Waite (presbiterininkas). Vestuvinė puota įvyko Anapilio salėje, dalyvaujant abiejų su-tuoktinių giminėm ir bičiuliam. Pasakyta daug sveikinimo kalbų. Pranešėjo buvo inž. J. Vilimas iš Hamiltono. Jaunasis yra inžinierius, o jaunoji Aida studijuoja literatūrą ir ruošiasi daktaratui.

Gimnazijos krepšinio varžybose Sv. Mykolo gimnazijos patalpose pasizymėjo žaidėjai — R. Kaknevičius ir L. Rautinš. Pirmasis iškovojo 22 taškus, antrasis — 15. Jiedu žaidė Sv. Mykolo gimnazijos komandoje "Blue Raiders" prieš "Runnymede Redmen". "The Toronto Star", aprašydamas šias varžybas I. 10 laidoje, pažymėjo, kad Sv. Mykolo gimnazijos komanda tapo varžybų laimėtoja. Stipriausia Ontario gimnazijų krepšinio komanda "Oakwood Barons" varžybose negalėjo dalyvauti, nes buvo išvykę Vankuverin dalyvauti kitose varžybose. Iš Ontario krepšinio komandose žaidžiančių lietuvių "Star" paminėjo Vytą Gatavecką ("Huskies" komandos), iškovojusį 16 taškų.

Jonė ir Vytautas Vingelė gausiam savo giminių, bičiulių ir pažįstamų būryje Prisikėlimo parapijos patalpose atšventė 25-rių metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Sv. Mišias atnašavo kun. Aug. Simanavičius. Iškilme Parodų salėje vadovavo suktuvinių brolis J. Grinskis. Kalbėjo kun. Simanavičius, kuris iškėlė Vingelių, ypač Ponios, veiklą parapijoje, pirmasis pabrolis — J. Vaškela, dukterų vardu — M. Kušlikienė ir bičiulių — P. Saplienė. Visiems nuoširdžiai padėkojo V. Vingelis. Sukaktuvinių išaugino tris dukteris, kurios ir surengė šias iškilmes. Jos baigė Toronto Maironio mokyklą, gražiai kalba lietuviškai ir aktyviai dalyvauja jaunimo sambūriuose bei organizacijose. Vyriausioji yra sukurusi lietuvišką šeimą. Juo maloniau tai pažymėti, nes pati J. Vingelienė yra gimusi Kanadoje. B.

Pašto tarifai nuo š.m. sausio 1 d. pabranginti ir siuntoms antros klasės, kuria naudojasi laikraščiai. Norintiems gauti "T2" pagreitintu būdu, t.y. pirmąją klasę, nuo š.m. sausio 1 d. reikia mokėti \$25 (\$10 prumerata + \$15 pašto išlaidos). Užsisakantiems oro paštu, reikia mokėti \$30 (\$10 prumerata + \$20 pašto išlaidos).

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531
nuo 11 v. r iki 7 v. v.

Aukos Tautos Fondui Toronte

1976 m. spalio 1 — gruodžio 31 dienomis

\$300: P. Salna O.L.S.; \$100: V. Dauginis; \$75: Br. Mikšys; \$50: St. Kėkštas, inž. V. Liuiua, P. Meškauskas, Miško Gėlė, S. Savičius, S. Stasiulis, adv. H. D. Steponaičiai, dr. E. Zubrienė, \$40: C. K. Jonys; \$30: S. J. \$25: Aloyzas Bričkus, R. L. Hirsh, V. O. Yurkai, J. Juodikis, dr. R. A. Karka, M. Kojelis, St. Kuzmickas, Srauni Neris, P. Sturmas, G. A. Tarvydai, A. Vasiliauskas, J. A. Vaskevičiai, E. Vitartas.

\$20: V. J. Astrauskai, inž. B. Baranauskas, R. Dirvelis, P. V. Dundurai, P. Guobys, Ir. Kalikevičienė, J. B. Maziliauskai, M. Z. Putrimai, A. Rasčius, A. Raudys, Juoz. Sabaliauskas, R. Sonda, B. J. Sriubiškiai, J. Vaškela, B. Vitkus.

\$10: A. Arlauskas, B. A. Arūnas, P. N. Balčiūnas, V. Baleiša, P. Baronas, J. Bartnikas, J. Barzevičius, S. Bubelienė, S. Gaidelis, E. K. Galiauskai, Br. Genčius, P. Grigaravičius, J. Inčiūra, B. S. Yokubynai, A. A. Jagėlos, J. Janulaitis, Vl. Jocas, P. Jukna, A. Kairys, V. Karnavičius, Ip. Krasauskas, A. Kuzmarskis, M. Račys, V. Ruslys, Jer. Sabaliauskas, B. Saulėnas, V. Sičiūnas, V. Ūsas, St. Varanka.

\$8: M. Žemaitienė; \$7: E. Račauskienė.
\$5: Iz. Antanaitis, A. Bartkus, Pov. Dambrauskas, Z. Daugvainienė, J. Drasutis, M. Galinaitis, V. Genčius, Z. Kučinskas, D. Laurinavičius, V. Morkūnas, Z. Simonaitienė, Ald. Skilandžiūnienė, A. Stančikas.

\$25: Anapilio Moterų Būrelis. Agincourt, Ont.
\$25: Ig. Stasiulis. Brampton, Ont.
\$25: V. F. Urbonai. Concord, Ont.
\$30: K. Kazilis. Florida, U.S.A.
\$80: B. B. Cepauskai. Oshawa, Ont.
\$10: Alg. Medelis. Timmins, Ont.

\$25: J. Slanina; \$20: K. Jasaitis, Lehman, Paranevičius; \$15: Nežinomas; \$10: V. Bernotas, A. Kaminskas, M. Kuzmas, inž. V. Senkus; \$5: P. Gaigalas, A. Mergelis, F. Palilūnas, L. Sargalis; \$2: Aleknavičienė, P. Kasparaitis.

Iš viso 1976 m. aukų surinkta \$16050.

Nuoširdi padėka visiems aukojusiems. Taip pat nuoširdi padėka Z. Girnienėi už talką perrašinėjant mašinėlę, K. Jasaičiui už surinkimą aukų Timminse, L. Sendžikienėi už tautines juosteles, "Litho Art" spaustuvei už pagalbą spaudiniais.

Tautos Fondo
Toronto apylinkės atstovybė,
6 Constance St., Toronto, M6R 1S4
Tel. 535-9864

• Mes greičiau būsime linkę pasiaukoti, jei atsiminsime, kad tėvyneje likusieji neša kur kas sunkesnę našą negu mes...
J. ERETAS

Brangiai sesutei Gražinai Bulvičiūtei - Unguraitienei

Lietuvoje mirus, giliai užjaučiamas sesutes BIRUTĘ STRAZDIENĘ, DANUTĘ LAZAUSKIENĘ, brolių KĘSTUTĮ ir jų šeimas bei gimines —

Viktoras ir Elena Daildyžiai

Dr. JONĄ ir DALIĄ MAURUKUS bei jų šeimą

A+A
broliui VYTAUTUI mirus,
nuoširdžiai užjaučiame —

A. S. Grigaliūnai
A. P. Ščepavičiai

A. A. Valadkos
V. V. Balsiai

Mūsų kredito unijos nariui

a+ta Aleksandrui Lapinui
mirus, jo žmonai VANDAI, sūnams ZIGMUI, RIMUI, KĘSTUČIUI ir jų šeimoms nuoširdžiai užuojautą reikią —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

HETHERINGTON

Marius Rusinas (9 v.r. — 5.30 v.v.)
Tel. 531-4674
1651 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO

KELIONIŲ AGENTŪROJE
visus kelionių reikalus į
betkurį šalį sutvarkys

Telefonai:

743-0100 arba 233-3323

Užmiesčio nuosavybės: ūkiai, sklypai, žemės investicijos

FRANK BARAUSKAS, F.R.I., R.P.A.
FRANK BARAUSKAS LIMITED, Realtor
3828 Bloor Street West • Islington, Ontario

DRESHER-BARAUSKAS

INSURANCE
AGENCY
LTD. ir

W. G. DRESHER REAL ESTATE • REALTOR

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO
M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v.,
šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.

Narys "Better Business" Biuro

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas

S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerčiniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. BAČĖNAS

All Seasons Travel, B.D.

2224 Dundas Street W.,
Toronto, Ontario M6R 1X3

BALTIC EXPORTING CO.

SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRASTUS IR SOV. SAJUNGĄ
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.

Darbo valandos: 9 v.r. — 6.30 v.v.; šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ont. M6R 2N5
Telefonas 531-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario
Telefonas 535-1258
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

Visų laukiamas metinis

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ SPAUDOS BALIUS

- Hamiltono mergaičių "Aido" choras, vad. sol V. Verikaicio, su specialiu repertuaru
- duetai — solistų Rimco Strimaicio ir Vaclovo Verikaicio (akompaniatorius — Jonas Govėdas)
- didžioji loterija (spalvota televizija, paveikslai, skulptūros, keramika ir t.t.)
- mažoji loterija (su įėjimo bilietais; "Napoleono" tortas ir daug kitų dalykų)
- įvairūs gėrimai,
- geras šokių orkestras šilti valgiai, skanėstai

vasario 5, šeštadienį, ANAPILIO salėje

Balialis pradžia — 7 v.v.,
meninės programos
— 7.30 v.v.

Bilietai — \$5.00, studentams — \$2.50 (galerijoje);
gaunami "T. Žiburių" administracijoje ir parapijose
(sekmadieniais) po pamaldų. Stalus (po 10 asmenų)
rezervuoti "TŽ" administracijoje tel. (416) 275-4672

SPAUDOS BALIUS — VISŲ VAKARAS. DALYVAUKIME JAME IŠ VISUR — TOLI IR ARTII!

TORONTONT

Anapilio žinios

— Šventovės statybai vykdomi paruošiamieji darbai: užsakyta plytų, tarsiama dėl mechanikos ir elektros darbų vykdymo, nustatyti taisyklės naujos šventovės sienų.

— Šventovės statybos fondai aukų kojos \$20. V. Čuplinskiene savo sūnaus a.a. Algirdo atminimui; \$200: J. M. Žekai, A. J. Kazilai. Geradariams nuosirdi padėka

— Anapilio Moterų Būrelis šį sekmadienį po 11 v. pamaldų didžiojoje Anapilio salėje ruošia narėms su šeimomis priešpiečius. Trumpa programa atliks "Volungės" mergaičių vienetas. Visos narės su šeimomis kviečiamos dalyvauti.

— Praėjusį sekmadienį Anapilyje sudarytas skaučių būrelis "Agonėlė". Steigiama taip pat skautų berniukų skiltis "Dobilukai".

— Vasario 12 d. Anapilio salėje rengiamas parapijos chorui ir bingo darbuotojams uždaras pobūvis.

— Gavėnios metu vykdomos rinkliavos "Share Life" reikalu įvyko plataus masto apylinkės parapijų pasitarimas. Surinktos iš parapijų aukos skirstomos į tris dalis: Toronto kunigų seminarijai, nepasiturinčių kraštų šalpai, labdaros įstaigai išlaikymui. Susirinkime dalyvavo parapijų kunigai ir komiteto atstovai.

— Šį sekmadienį pamaldos: 10 v. r. už a.a. Gražina Unguraitienė, 11 v. už a.a. Oną Rutkauskienę ir a.a. Feliksą Gikį.

— Mirus Lietuvoje a.a. dr. Gražinai Unguraitienei-Bulvyčiūtei, nuširdai užuojauta velionės seserims, gyvenančioms Toronto — B. Stradienei, Danai Lazauskieniui bei visiems artimiesiems. Specialios pamaldos įvyko sausio 15 d. parapijos koplyčioje.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos — kas sekmadienį, 9.30 v. ryto, su sekmadienio mokykla.

— Pirmadieniais — choro repetitijos 7.30 v. v.

— Maldos prisiminkime savo ligonius, ypač E. Balčiūnienę ir L. Mansą.

— Parapijos tarybos n u t a r i m u pranešama, kad š. m. visuotinis metinis parapijos susirinkimas įvyks vasario 6 d., pradedant 9.30 v. ryto bendrom angliskom ir lietuviškom pamaldom; 10.30 v. r. iki 11 v. r. kava, ir 11 v. r. visuotinis metinis parapijos susirinkimas. Kleikvieno balsuojančio nario dalyvavimas ne tik pageidautinas, bet ir būtinas. Tik patys lietuviai gali užtikrinti lietuviškai evangelikų parapijų tęstinumą.

Lietuvių Namų žinios

— Praėjusio sekmadienio popietėje buvo 230 dalyvių. Svečių knygoje pasirašė: Betty Zvyatkas ("Globe & Mail" reporterė) iš Toronto, V. Tautkevičienė iš Windsor, A. A. T. Sekonai iš Staynerio, J. Sarapnickas iš St. Catharines.

— LN biblioteka sausio 16 d. gavo vertingą 25 knygų dovaną iš Jurgio Astrausko. Už tai ji dėkoja.

— Kūčios, Kalėdos ir N. Metai praėjo prie gražių eglučių. Joms stovus padarė aktyvus LN narys P. Karaliūnas. LN administracija jam yra dėkinga.

— Prie gražių Kūčių paruošimo daug prisidėjo J. Bubulienė. LN ir Moterų Būrelis jai reiškia didelę padėką.

— Praėjus šiltai vasarai ir šeimoms vėl susirinkus į pagrindines buveines, valgyklose valgančių lietuvių skaičius sumažėjo. Mažai jų beateina ir į "Lokio" svetainę. Dėlto pastaroji šiltų valgių (pietų ir vakarienės) žiemos metu nebegamins. Jei, atsislūs orui, valgytojų atsiras, "Lokys" mielai jiems ir vėl patarnaus.

— LN Pensininkų Klubo metiniam susirinkime sausio 30, sekmadienį, 3 v. p. p., bus renkama valdyba ir svarstomas įstatų pakeitimas. Dalyvaus ir "Horizon" inspektoriai (valdžios atstovai). Klubu narių gausus dalyvavimas labai reikalingas.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sveikiname Vladą ir Leokadiją Nakrosius, atšventusius sausio 15 d. savo 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

— Į naują KLK Moterų Dr-jos Prisikėlimo parapijos skyriaus valdybą įeina: B. Biretienė, B. Danaitienė, L. Jurenienė, J. Kulikauskienė, A. Kuolienė, E. Lukošienė, B. Sapjoniene, B. Stabačinskienė, R. Simanavičienė, B. Vaitiekūnienė ir I. Zemaitienė. Revizijos komisijon išrinktos: D. Keršienė, B. Tamulionienė ir R. Valickienė.

— Choro repetitijos — ketvirtadieniais 7.30 v. v. Muzikos studijoje. Choro dalyviai užpraše Mišias ir reikią užuojautą V. Melnykui, Lietuvoje mirusio mamytėi Marijai Melnykieni. Sekmadienį, sausio 9, per 11.30 v. Mišias giedojo solo Algis Simanavičius.

— Religiniai pokalbiai suaugusiems — vasario 9, trečiadienį, Parodų salėje.

— Pensininkų pobuviai vyksta trečiadieniais, 4 v. p. p., Parodų salėje. Kviečiami visi pensininkai.

— Berniukų choro repetitijos vyksta sekmadieniais 9.30 v. r. ir trečiadieniais 7 v. v. Muzikos studijoje. Choriui vadovauja sol. V. Verikaitis. Kuriems nepatogu dalyvauti repetitijose sekmadieniais, prašome repetitijas lankyti trečiadieniais.

— Parapijos raštine ruošia 1976 m. pajamų ir išlaidų bei asmeninių aukotojų sąrašus ir mokėstinius pakvitavimus. Prašome visus iš anksto pranešti, jei kas nenorėtų, kad jo pavardė būtų skelbiama, arba pakeistas adresas ar nėra gavęs aukų vokelių.

— Svarbios parapijai datos: kovo 13 — parapijos vakarienė; balandžio 3 — parapijos susirinkimas; kovo 27 — balandžio 3 parapijos rekollekcijos, kurias ves kun. Alfonsas Grauslys; balandžio 23—24 Romo Viesulo meno darbų paroda; 1978 m. — parapijos 25 metų sukaktis. Parapijos taryba jau pradėjo posėdžiauti, kad tinkamai būtų paminėtas šis didelis parapijos įvykis.

— Religinės pamokos jaunimui, kurios užbaigiamos Mišiomis, įvyks sausio 30 d., nuo 10 iki 12 v. ryto parodų salėje. Tą dieną per 10 v. Mišias giedos dainos vienetas "Volungė".

— Atvykę į Maironio mokyklos metinį vakarą sausio 22, šeštadienį, gali statyti automobilius Neilsono įmonės aikštėje nuo 6 v. v. iki 1.30 v. r. Įvažiuojamas — iš Gladstone g. — Mišios: šeštadienį, 8 v. r., už Emiliją Merkevičienę, užpr. J. B. Danaičiai; 8.30 v. už Kazimierą Truską, užpr. M. Pečiulienę; 9 v. už Jurgį Smolskį, užpr. J. Smolskienę; 9.20 v. už Antaną Dauką, užpr. M. Daukšienę; 9.40 v. už Samušį šeimos mirusius, užpr. O. Karaliūnienę; sekmadienį, 8 v. r., už Juliją Racičienę, užpr. J. K. Jankai; 9 v. už Eugenijų Bubelį, užpr. Seima; 10 v. už Stasį Vaitiekūną, užpr. B. Vaitiekūnienę; 11.30 v. už parapiją; 7 v. v. už Simą ir Oną Lesniauskus, užpr. A. Rano-nienę.

— Pakrikstytas Aras Mykolas, Irenos ir Leono Baziliauskų sūnus.

— Tevas Benediktas Bagdonas, OFM, sunkiai serga Sv. Juozapo ligoninėje.

NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R.M. Npt. R.N.A.

JIESKAU GYVENIMO DRAUGES — našlės, 55-70 metų amžiaus. Atsakys tik į rimtus laiškus. Pridėti trumpą savo gyvenimo aprašymą. Siųsti "T. Žiburių" administracijai, pažymint JUOZUI.

PRIVACIAI PARDUODAMAS netoli Lietuvių Namų atskiras 9 kambarių namas. Skambinti betkuriam testamentu vykdytojų telefonais: 766-3886, 532-4648 arba 534-1274 Toronto.

GELES ĮVAIRIOM PROGOM (pagal susitarimą), ypač vestuvėms — jaunajai, pamergėms, stalų papuošimui, korsižams ir kt. Skambinti V. Simin-kevičienėi, telefonu 763-6256 po 6 v.v. Toronto.

Tradieinis Toronto Maironio mokyklos

metinis ŠOKIŲ

Idomią meninę programą (dainos ir tautiniai šokiai) atliks visų mėgstamas Toronto "Gintaras", gros geras orkestras "Muzika" bus loterija. Veiks įvairių gėrimų bufetas su užkandžiais. Visus, vyresniusius ir jaunimą, maloniai kviečiame atsilankyti, jaukiai praleisti laiką ir paremti liutuanistinį švietimą.

Vakaro pradžia — 7 v., o meninės programos — 8 v. Įėjimas — \$4, studentams — \$2.

Tėvų komitetas

VAKARAS
sausio 22, šeštadienį,
Prisikėlimo parapijos salėje

PASALIO LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA kviečia visus atsilankyti į

Adrianos Jocytes iš Argentinos

KONCERTA-šokius

Anapilio salėje,
sausio 29, šeštadienį,

7.30 valanda vakaro.

Gros orkestras "MUZIKA"

Bilietų kaina suaugusiems — \$4.00,
studentams ir pensininkams — \$2.50
(bilietai gaunami prie įėjimo)

Lietuvių Namų Vyrai maloniai kviečia visus lietuvius dalyvauti

METINIAME POBŪVYJE. ŠOKIUOSE

PROGRAMOJE:

tautinių šokių grupė "Atžalynas",

baras, turtinga loterija ir

visų mėgstamas orkestras,

kitoš staigmenos

Ponioms ir panelems įėjimas nemokamas. Bilietai gaunami Lietuvių

Namų raštineje, pas T. Stanulį ir LN vyrus

sausio 29, šeštadienį,
7 v. vakaro,
LN Karaliaus
Mindaugo
menėje

ĮEJIMAS — \$3.00,

studentams ir

pensininkams — \$2.00

Rengia — LN Vyrų Būrys

ISSKIRTINAI RETI FILMAI

apie prievartintą Baltijos valstybių prijungimą 1940 m. prie Sov. Sąjungos ir priverstinio darbo stovyklą Latvijoje bus rodomi sausio 23, sekmadienį, 4 v. p.p., Toronto Lietuvių Namuose. Abu filmai — po 30 min. ilgu-mo. Antrasis filmas pagamintas 1975 m. ir slapta iš okupuotos Latvijos pergabentas į Vakarų. Abu filmai yra parūpinti latvių "Dauguvos vanagai" organizacijos. Jie turi didelį pasisekimą ir keliauja po visą Kanadą. Jų rodymą L. Namuose rengia: Toronto L. Fronto Bičiuliai, ateitininkai, laikraštis "Speak Up", LŽS Toronto skyrius ir kviečia Toronto visuomenę gausiai dalyvauti.

Sidabrinės "Varpo" sukakties minėjimas bus š.m. gruodžio 3 d. L. Namuose. Tai iškilmei ruošiamas naujas repertuaras. Vadovybė maloniai kviečia įsijungti naujus choristus ir buvusius varpiečius. Reikia daugiau balsų — ir vyrų, ir moterų. Repetitijos vyksta L. Namuose 7.30 v. v.; pirmadieniais — moterims, antradieniais — vyrams.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS ir virtuvė su baldais arba be jų moteriai prie High Park požeminio stoties. Rami vieta. Tel. 762-7196.

Lietuvių Profesionalių ir

Verslininkų Sąjunga praneša savo nariams, kad žinomas lietuvių fizikas ir finansinis žinovas G. Berius kalbės seminare tema "Investavimas energijos pramonėje". Seminaras įvyks Valterio Drešerio draudos agentūros patalpose, 3830B Bloor Street W., Etobicoke (šiaurinėje Bloor pusėje prieš Six Points Plaza) sausio 28, penktadienį, 7.30 v. v. Prašome narius dalyvauti. V. B. Zymiųjų smuikininkų D. Pomerancaitės-Mazurkevičienės ir Jurio Mazurkevičiaus religinės koncertas įvyks St. James katedroje vasario 8, antradienį, 8.30 v.v. Rengia CBC radijas.

Kanados Lietuvių G y d y t o j ų Draugija sudarė naują valdybą: pirm. dr. A. Pacevičius, vicepirm. dr. M. Arštikaitytė-Uleckienė, sekr. ir ižd. dr. S. Salkauskis, nariai — dr. A. Diksonas, dr. J. Sungaila. Ši draugija savo lėšomis remia lietuviškas institucijas, ypač Vasario 16 gimnaziją. Dėlto ir metinis jos nario mokestis yra \$80. Draugija stengiasi įjungti ir jaunesnius medikus, gyvenančius įvairiose Kanados vietovėse.

PALIKIMAS

Parduodami 104 akrai prie Magnetawan upės į šiaurę nuo Burkes Falls, Ont.

Skambinti

TOMUI SUNGAILAI

tel. 822-6256

Toronto

"T. Žiburių" spaudos baliaius

bilietai jau platunami. Juos galima gauti "TŽ" administracijoje arba parapijose po pamaldų sekmadieniais. Jau daug stalų užimta, bet erdvioje Anapilio salėje jų dar yra. Jaunimui bilietai yra 50% pigesni. Spaudos balijuje dalyvaus daug jaunimo iš Hamiltono (vien adiečių bus apie 50). Didžioji loterijų yra stambių laimėjimų. Jų tarpe yra spalvota televizija, dail. A. Tamošaičio, dail. T. Valiaus, S. Jaškaus paveikslai ir žymųjų mūsų keramikų kūrinių. Dail. T. Valius didelio formato paveiksle vaizduoja čiurlioniškas temas. Dail. A. Tamošaičio paveiksle atsispindi lietuviška nuotaika ir stilius. Mažoji loterijoje taip pat bus vertingų laimėjimų, kurių dalis irgi jau su-telkta.

Gauta auksa "T. Žiburiams" \$60 iš duosniųjų spaudos rėmėjų — Jonės ir Damos Kaunaičių, taip pat iš Toronto skautų tėvų komiteto \$25. Reiškiame nuoširdžią padėką.

"Varpo" choras, vadovaujamas muz. J. Govėdo, vasario 19, šeštadienį, koncertuos St. Catharines, Ont., Vasario 16 minėjime. Tai išvykai intesyviai ruošiamasi. Choristai prašomi dalyvauti visose repetitijose: moterų — pirmadieniais, vyrai — antradieniais. Bendros repetitijos — antradieniais (iš anksto susitarus). Balandžio 16, Atvelykio šeštadienį, L. Namuose "Varpas" rengia šokių vakarą ir koncertą. Jis kviečia visus tą vakarą skirti "Varpui" ir paremti jo veiklą.

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Parapijos komiteto rengtas N. Metų sutikimas praėjusį sekmadienį. Atsilankė 250 žmonių. Vakarienė buvo ypač gera — šiltų ir šaltų valgių pilnas švediškas stalas. Įvairūs baras pakankamai visus aptarnavo. Pelno gauta \$1810.

— N. Metų sekmadienį klebonas kun. dr. F. Jucevičius gerai visiems išaiškino Mišių užprašymą. Parapijoje yra užrašoma Mišių daug daugiau, negu klebonas, būdamas vienas, gali atlaikyti. Didelė dalis užprašytų Mišių yra perduodama AV parapijos arba Romos kunigams. Asmuo, duodamas auką Mišioms, aukoja savo darbą (uždirbant tuos dolerius). Kas be didelių pastangų gautų pinigų, to ir auksa Mišioms turėtų būti atitinkamai didesnė. Sekmadieniais Mišios yra atnašaujamos už parapijiečius. Parapijiečiai Mišių metu gali turėti savo intenciją. Dievo malonė ir duosnumas nėra matuojami žemės matais — kalbėjo klebonas.

— Mirė Vincas Vincas Kriščiūnas, 88 m. amžiaus. Palaidotas iš mūsų parapijos sausio 11 d. S. Sk.

Aušros Vartų parapijos žinios

— "Rūtos" klubo Kūčios gruodžio 24 d. seselių namuose buvo labai įspūdingos. Dalyvavo per 30 asmenų. Tai viengungiai ir vienišios šeimos, kurios neturi artimųjų. Kalėdines maldas skaitė klubo narys kun. J. Kubilius. Kūčių stalo valgiai buvo grynai lietuviški ir gausūs. Po Kūčių buvo giedamos kalėdinės giesmės. Patalpos buvo iliuminuotos mėlynų žvakių šviesa. Jos priminė Bėteljau naktį. Kūčios buvo ypatingai įspūdingos. Buvo ir tokių, kurie tik prieš daugelį metų Kūčias šventė Lietuvoje, tėvų namuose.

— Bernelių pamaldos pradėtos kalėdinių giesmių koncertu, kurį atliko parapijos choras. Mišias atnašavo kleb. kun. J. Kubilius. Šventovė buvo pilna žmonių. Atsilankiusieji parodė didelį duosnumą, nes suaukojo per \$1.000. Klebonas kun. J. Kubilius visus pakvietė į svetainę, kur prie stiklo vyno ir kitų valgių dalijosi kalėdiniais sveikinimais bei linkėjimais. Daug buvo svečių iš kitų kolonijų. Svetainė buvo pilna žmonių.

— Kotryna Taujenienė-Daukšaitė netikėtai mirė sausio mėn. 4 d., kraujui išsiliejus smegenyse. Mirtis sutapo su jos gimtadieniu, baigiant 87 metus. Gyveno Montrealyje dukters Stasės Danaitienės rūpestingose šeimos globoje. Gedulingos pamaldos buvo atlaikytos AV šventovėje sausio 8 d., 10 v. r. Kūnas lėktuvu nuskradintas į Toronto. Palaidota iš Prisikėlimo parapijos šventovės Sv. Jono lietuvių kapinėse šalia savo vyro Juozo. Liko nuliūdę — dukterė Stasė Danaitienė, vyras Antanas, vaikai Rūta ir Algis, Toronto — dukterė Adelė Ledenė su sūnumis Rimu ir Almiu.

— Sv. Onos Draugijos susirinkimas — sausio 23, sekmadienį, po 11 v. r. pamaldų seselių patalpose.

Arkv. Jurgio Matulio 50 metų mirties sukaktis sueina sausio 27 d. Ta proga rengiamas minėjimas Aušros Vartų par. salėje sausio 30, sekmadienį, tuojuo po Sumos. Bus seselės Onutės Mikailaitės paskaita ir skaidrės iš Sv. Zemės. Velionis yra žymus Lietuvos veikėjas, marjonų vienuolių atnaujintojas ir N. Pr. Marijos seserų įsteigėjas. Vatikane nušiamasi paskelbti jį palaimintuoju. Beatifikacijos byla dar nebaigta.

Sol. Gina Capkauskienė gruodžio 24 d. Sv. Kazimiero šventovėje giedojo Bernelių Mišiose. Gruodžio 30 d., sausio 1 ir 2 d., kanadiečių teatre davė tris koncertus, atlikdama žymųjų kompozitorių klasišinius dalykus ir operų arijas. Visose trijuose koncertuose dalyvavo daug žmonių. Sausio 15 d. ji dainavo Baltimoreje radioj valandėlės metinime parengime-baliuje. Kovo 9 d. pakviesta į Otavą — metinį baltiečių

vakarų parlamento rūmuose, A. A.

N. Metų sutikimas, rengtas AV par. komiteto, susilaukė gausių dalyvių — apie 250 asmenų iš Montrelio, Otavos ir kitų vietovių. Dvi viešios buvo iš okupuotos Lietuvos ir nemažos būrys kitataučių. M. Kaspe-ravičienė paruošė puikų, kulinariškai stilingą šaltų valgių stalą. Įėjimas kainavo tik \$7.50, jaunimui \$5. Gaila tik, kad jaunimo buvo nedaug, nes jie surošė atskirą N. Metų sutikimą Laurentidų kalnų viešbutyje. Geriau būtų sutikti N. Metus visiems kartu. Buvo pasigesta įprastos N. Metų sutikimo programos, gražesnio salės papuošimo, geresnio orkestro. Trumpą sveikinimo žodį šaulių kuopos vardu tarė V. Sušinskas ir AV par. komiteto vardu — inž. Iz. Mališka. Aplamai, nežiūrint mažų trūkumų, N. Metų sutikimas buvo jausmų ir sekmingsas. Linkėtina testai šią iniciatyvą, kurioje reikiškes šauliai ir AV par. komitetas, ir kitais metais.

Į KLB Montrelio apylinkės valdybą išrinkta K. Makauskienė, o ne Markauskienė, kaip per klaidą buvo paskelbta "TŽ".

Praėjo veikti šaulių biblioteka. Ji bus atidaryta kiekvieną sekmadienį nuo 10 v. r. iki 12.30 v. p. Aušros Vartų salėje šaulių būstinės kambaryje. Bibliotekoje jau turima per 450 įvairaus turinio knygų. Norintieji bibliotekos knygomis pasinaudoti sąlygas ir smulkesnes informacijas gali sužinoti pas bibliotekos vedėją Ričardą Simaniūskį tel. 766-1365. Be anksčiau bibliotekai paaugotų R. Simaniūskio 200 knygų, V. Kačergius paaugojo 35 knygas, J. Šiaučulis 50, P. Verikis ir S. Reutas 91. Yra pasižadėjusių ir daugiau. Visi maloniai prašomi, kas turite atliktam dar naudotinų knygų, bet kokio turinio lietuvių kalba arba kitomis kalbomis apie Lietuvą, ypač Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį, paaugoti jas šaulių bibliotekai.

Suinteresuoti lietuviškos knygos likimu prašomi kreiptis į bibliotekos vedėją arba kiekvieną L. K. Mindaugo šaulių kuopos valdybos nari.

J. Šiaučulis "Lito" narių galės pasidaryti savo šeimų foto portretus nemokamai. Tuo reikalu visiems jau buvo išsuntinta trumpa informacija su kalėdiniu "Lito" biuleteniu. Belieka tik užsirašyti į eilę, kadangi fotografavimas turi būti atliktas vienos savaitės laikotarpyje. Vieno portreto kopija 8 x 10 colių bus duodama nemokamai, o už papildomas kopijas arba mažesnio formato portretus, kas jų norės, teks mokėti patiems. Užsakymus bus galima įteikti maždaug po mėnesio laiko, atsiimant pirmąją portreto kopiją.

Patartina "Lito" nariams nenutęsti užsirašymo laiko fotografavimui, ypač tiems, kurie dirba ir betkurio laiku atvykti negali. Seima suprantamas kiekvienas savarankiškai gyvenęs "Lito" narys. Portretų pavyzdžiai yra išstatyti abiejose "Lito" skyriuose.

Fotografavimas bus atliekamas profesionaliu fotografu vasario 15-19 d.d. laikotarpyje seselių patalpose 3 v.p.p. — 8 v.v. šioiomis dienomis ir 10-15 v. v. seštadienį. Užsirašyti į eilę fotografuoti tel. 766-5827.

"Litas" 1976 m. pradėjo su \$6,211,064.67 ir užbaigė su \$6,848,092.07 balansu. Taigi metų laikotarpyje padidėjo \$637,027.40 arba 10.2%. 1976 m. pelnas — \$16,111; 1975 m. pelnas — \$7,773.96. Pr. R.

PADEKA

Savo ir žmonos vardu nuoširdžiai dėkoju klebonui kun. dr. F. Jucevičiui ir visiems mūsų bičiuliams, mane gausiai lankiusiems ligoninėje ir namuose. Dėkoju už jų nuoširdžius linkėjimus, kurie man palengvino pergyventi sunkią operaciją. Taip pat nuoširdus ačiū už dovanas ir gėles. Jūsų nuoširdumo mes niekada neužmiršime.

Antanas ir Teofilė Smitai

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545